

dat
is.

heer met de bril zijn
pelen tegen de zeven en
want beiden onderhielden
aan eigen favoriet.

je gemoedstoestand nu, acht en
vroeg de gebilde heer.

'Dank u, meneer,' antwoordde Littimer. 'Ik
nu in, dat ik gedwaald heb, meneer. Mijn
gemoedstoestand wordt nog wel erg verstoord, als
ik denk aan de zonden van degenen met wie ik
vroeger omging; maar ik hoop, dat zij vergiffenis
zullen vinden.'

'Maar voel je je overigens volkomen gelukkig?'
vroeg de heer met de bril met een aanmoedigend
knikje.

'Ja, dank u wel, meneer. Volkomen!' zei
Littimer.

'Heb je misschien nog iets op je hart, acht en
twintig? Zeg het dan maar.'

'Als mijn ogen me niet bedriegen, meneer,'
antwoordde Littimer zonder op te zien, 'dan is
hier een heer aanwezig, die mij in mijn vroeger
leven gekend heeft. Het is misschien goed, dat die
heer weet, dat ik mijn vroegere dwalingen geheel
toeschrijf aan het feit, dat ik onnadenkend heb
geleefd in dienst van jongemannen, die mij, in mijn
zwakheid, tot verkeerde dingen hebben verleid. Ik
hoop, dat die heer dit als een waarschuwing zal
beschouwen, meneer, en geen aanstoot zal nemen
aan mijn vrijpostigheid. Ik zeg het voor zijn
bestwil. Ik weet nu zo goed, hoe ik zelf heb
gedwaald en hoop, dat hij zich ook zal afkeren van
alle kwaad en zonde, waaraan hij deel heeft gehad.'

Ik zag, dat verscheidene heren de hand voor de
ogen hielden alsof ze zo juist hun plaats in een
kerkbank hadden ingenomen.

'Dat zeg je heel mooi,' zei de heer met de bril.
'Ik had trouwens niet anders van je verwacht. Is er
verder nog iets?'

Littimer trok even de wenkbrauwen op, maar
zonder de ogen op te slaan en vervolgde:

'Meneer, ik heb eens getracht een jonge vrouw
te redden, die op de verkeerde weg was, maar het
is mij niet mogen gelukken. Ik zou die heer willen
vragen, die jonge vrouw te laten weten, dat ik haar
vergeef dat ze mij zo dankbaar heeft behandeld en
haar smeek, tot inkeer te komen.'

'De heer, die je bedoelt, zal stellig ter harte
nemen, wat je daar zo mooi hebt gezegd, acht en
twintig. We zullen je niet langer ophouden.'

'Dank u, meneer,' zei Littimer. 'Heren, ik
wens u goede dag en hoop, dat u en de uwen ook
tot het besef van uw dwalingen zult komen en
betere mensen zult worden.'

Met die woorden verdween acht en twintig,
nadat hij en Uriah een blik hadden gewisseld, die
mij in de overtuiging sterkte, dat de gevangenen
wel degelijk middelen kenden om met elkaar in
contact te komen. (Wordt vervolgd)

Hernieuwde kennismaking

'Dank u, meneer,' zei Uriah, 'gisteren vond ik
het wel wat taai; maar zulke dingen moet ik weten
te dragen. Ik heb gedwaald, heren,' vervolgde hij,
met zachtzinnige glimlach de kring rondkijkend,
'en daarvan moet ik de gevolgen zonder morren
weten te dragen.'

Er ontstond een gemompel waarin bewon-
dering voor de verheven zielevrede van zeven en
twintig zich mengde met verontwaardiging over
een leverancier, die hem enige reden tot klagen had
gegeven (een klacht, die Creakle onmiddellijk
noteerde,) terwijl zeven en twintig, die in ons
midden stond, zich scheen te voelen als het
belangrijkste stuk in een curiositeitenmuseum.

Als om ons, oningewijden, maar ineens door
een overvloed van licht te verblinden, werd last
gegeven ook acht en twintig te laten optreden. Ik
was al zo van de ene verbazing in de andere
gevallen, dat ik nauwelijks meer verrast was en
veeleer een soort berusting voelde, toen ik
Littimer, met een stichtelijk boek in de hand, zag
verschijnen!

'Acht en twintig,' vroeg een heer met een bril,

ek,
amen-
brengen,
konden

achter zoveel
twintig, die de
en te zijn, dat
tot ik dat
hoorde dat
chitterende ster
toch enigszins
ht dat zeven en
oren, dat zeven en
stichtte met zijn
altijd zulke prachtige
moeder (over wier
bezorgd maakte), en
hem te zien. Maar ik
nebben, want zeven en
sloteffect dienen.

aan de deur van zijn cel;
kijkgat en deelde ons
ring mee, dat zeven en
boek zat te lezen. Onmid-
zoveel hoofden om dat
dat niemand meer bij het
om dit te verhelpen en ons in
llen zeven en twintig in al zijn
en en getuige te zijn van zijn
Creakle de deur van zijn cel
twintig verzoeken op de gang
eurende, en tot onze niet geringe
den Traddles en ik in het
niemand minder dan Uriah

elijk en zei, zodra hij uit de cel
nde slangenbeweging:
het, meneer Copperfield? Hoe
eer Traddles?'

J...
 voor een...
 Het heeft de...
 gesneeuwd. In...
 ten bedekt met...
 sneeuw waardoor het...
 stilstand is gekomen. Amman...
 gesneden van de andere Jorda...
 centra. In de vluchtelingenkamp...
 is de toestand bar slecht. De sneeuw...
 en de stormen, die aan de sneeuw-
 buien vooraf gingen, hebben de ten-
 ten vernield. De vluchtelingen zijn
 voor zover mogelijk ondergebracht
 in openbare gebouwen. Alle scholen
 in Jordanië zijn gesloten. De Jordaan,
 die een woeste rivier is geworden,
 is ver buiten haar oevers getreden.

● Hedenmorgen heeft dr Alexander Wetmore, voormalig hoofd van de Smithsonian Institution te Washington en de National Geographic Society, tevens voorzitter van het Committee for Research and Exploration en lid van het American Committee for International Wildlife Protection, vergezeld van zijn echtgenote een bezoek gebracht aan gouverneur mr N. Debrot. Op de foto v.l.n.r. mevr. J. Beaujon-Debrot, de heer en mevr. Wetmore en de gouverneur.

...
 wor...
 voegt...
 erfgoed...
 niet, dan...
 steeds toene...
 denkbeeldig.
 we theologische...
 keuring aan het Vaticaan voorge-
 legd worden.

De Nederlandse catechismus, die in 1966 werd gepubliceerd, is door een Vaticaanse commissie van kardinalen aan een nader onderzoek onderworpen. De commissie stelde diverse wijzigingen voor die in hoofdzaak betrekking hebben op het bestaan van de engelen, de lichamelijke maagdelijkheid van Maria, de wonderen en de pauselijke onfeilbaarheid.

aan...
 verhoging...
 kracht b...
 zal naar ver...
 en staatsindustri...
 de landbouw, de...
 en het openbaar vervoer.

De drie voornaamste v...
 den in Italië hebben b...
 woensdag een staking van...
 voor 12 februari aangekondigd...
 alle particuliere industriële be...
 ven ter ondersteuning van hun

bi...
 na...
 om...
 en b...
 leerkr...
 van h...
 Italië.
 voor een

Hav... VS

NEW YORK
 75.000 haven...
 van de Atla...
 Golf van Mex...
 dagen. De st...
 pen vast.

De voorzitt...
 Shipping Ass...
 dent Nixon o...
 verlies voor...
 maken. Hij vr...
 aanbevelingen...
 de hervatting...
 zekeren en...
 oplossing. va...
 heden.

Ondertekening overdracht plantage "Washington" ^{Bureau 14/11}

Stichting Nationale Parken doet zeer vruchtbaar werk

Nu bestemming als natuurreservaat

KRALENDIJK - Een groot gezelschap vulde de werkkamer van de gezaghebber van het eilandgebied Bonaire voor de ondertekening van de overdracht van plantage "Washington." Om even over elf uur 's ochtends begroette de gezaghebber, de heer E. Morkos, alle aanwezigen, waaronder Z.E. minister van Financien F.J. Tromp, en de voorzitter van de Stichting Nationale Parken op de Nederlandse Antillen, de heer Mr. Dutry van Haeften. Op humoristische wijze herinnerde hij de aanwezigen er aan, dat dit nu al de tweede keer in twee weken is dat hij als gezaghebber Z.E. F.J. Tromp, mag ontvangen op zijn kantoor. Als de minister van Financien op Bonaire komt, gaat het telkens om een belangrijke aangelegenheid. Het zou er bijna op gaan lijken, alsof Z.E. F.J. Tromp van woonplaats zal gaan veranderen.

Plantage verkocht voor f 241.000

De gezaghebber zei in zijn rede dat de Stichting Nationale Parken vijf jaar bestaat op de Nederlandse Antillen. "Men vraagt zich wel eens af," zo vervolgde de heer Morkos, werpt zo'n Stichting nog wel vruchten af? Nu, hier zien wij de vruchten voor onze ogen, Bonaire heeft de primeur met zijn Natuurreservaat "Washington". Een volgend project zullen de Slavenhutjes zijn. Ook de heer H. Sprock werd in de functie van gevolmachtigde van het erfstuk van Boy Herrera harte-

lijk welkom geheten. Tevens waren aanwezig de echtgenote van wijlen Boy Herrera-Coffie, verder een zoon uit het eerste huwelijk van wijlen Herrera en Alfred van der Ree; de andere kinderen van de heer Van der Ree konden niet aanwezig zijn. Als toezienend voogd over de nog minderjarige Julio Petrus Coffie, zoon van wijlen de heer Julio Cesar van der Ree, verscheen de heer Johannes Humberto Ellis voor de notaris; de heer Thomas Lindoro Hernandez

die in tegenwoordigheid van de getuigen, de heren L.A. Abraham en W. Hendriksen, de acte voorlas. Voor het bedrag van f 241.000 zijnde f 100 per hectare, is het tot een koopovereenkomst gekomen, waarbij "De Nederlandse Antillen" als rechtspersoon optrad. In zijn functie van minister van Financien vertegenwoordigde Zijne Excellentie Francisco Jose Tromp de rechtspersoon. Deze rechtspersoon heeft de koopsoom, die gesteld werd door de belanghebbende comparanten aangevaard, en is daardoor eigenaar geworden van de plantage Washington te Bonaire. De hele plantage is groot: 2.410 ha.

VRUCHTGEbruik

Hiervan wordt een gedeelte groot, 236 ha voor vruchtgebruik gegeven aan de nog minderjarige Julio Petrus Coffie. De vruchtgebruiker zal de gehele bestemming van het in vruchtgebruik bezeten onroerend goed, niet mogen veranderen, evenmin mogen er uitheemse planten of dieren ingevoerd worden op de plantage, dit om het evenwicht in het natuurreservaat te waarborgen. Zeer interessant te vernemen was het feit dat er zich ruim 10.000 stuks kleinvee bevinden op de plantage "Washington". Jaarlijks zal door de vruchtgebruiker, in overleg met de eigenaar, moeten worden vastgesteld: het aantal stuks vee, dat in het komende jaar op het niet in vruchtgebruik bezeten gedeelte van de plantage Washington mag worden geweid, of afgevoerd, dit teneinde het karakter, van het niet in vruchtgebruik bezeten gedeelte, van de plantage, als Natuurreservaat niet in gevaar te brengen. Voorts werd bepaald, dat op het bij deze verkochte onroerend goed, nimmer mogen worden gebouwd: hotels, motels, bungalowparken, danshuizen, logementen en dergelijke, of andere handelingen mogen worden gepleegd, die het karakter van de plantage Washington, als natuurreservaat kunnen schaden. Het is de koper evenwel toegestaan, om eenvoudige opstallen op te richten of te doen oprichten, zoals gelegenheden waar een verfrissing of een eenvoudige maaltijd kan worden genuttigd.

Zo ligt het ook in de bedoeling, het natuurreservaat toegankelijk te maken voor het publiek, vooral ook voor het toenemende toerisme, hetgeen vanzelfsprekend een grote attractie zal zijn.

TOEGANKELIJK

Zo zal Playa Funchi toegankelijk gemaakt worden, voor zwemmers en duikers. Maar niet mag worden vergeten dat dit natuurreservaat een grote bescherming zal vormen voor de fauna en flora, vooral voor de toch al niet zo talrijke Bonairiaanse papegaai, die de geel-vleugel-Amazone genoemd wordt. Uit latere gesprekken bleek dat er naar men aanneemt - nog maar ongeveer 80 paren van deze - alleen op Bonaire voorkomende papegaaisoort, aan te treffen zijn. Na het verlesen van de acte werd deze door de comparanten ondertekend. Hierna nam Zijne Excellentie F.J. Tromp het woord. Hij sloot aan op de woorden van de heer Morkos, en zei "Ik ben nu in twee weken vaker op Bonaire geweest dan in een vroegere periode in tien jaar. Men fluistert zelfs, dat ik van woonplaats zou gaan veranderen, maar dit is toch niet het geval. Kwam ik twee weken geleden hier voor het ondertekenen van een economisch project, om dat levensvatbaarheid te verschaffen, zo ben ik hier nu om een sociaal project het levenslicht te laten doen zien. Dit project heeft grote waarde voor Bonaire. Het is het eerste project als een Nationaal Park, een natuurreservaat. Elders op de Nederlandse Antillen is de natuur reeds door de toenemende industrie aangetast, op Bonaire gelukkig nog niet. Hier is er een sfeer van rust. Het lijkt net, alsof men op Bonaire, aangekomen, een harnas van beslommeringen uit doet. Ik ben blij

dit mandaat aan notaris Joubert te kunnen aanbieden. Inderdaad, dit project is van grote sociale-economische waarde voor de Nederlandse Antillen en voor de wereldwijde Stichting "Nationale Parken."

WAARDERING

In het bijzonder sprak Zijne Excellentie woorden van grote waardering uit aan het adres van de heer Mr. Dutry van Haeften: want dank zij diens onverzettelijke doorzettingsvermogen is het toch maar zo ver gekomen! Na deze rede van Zijne Excellentie Tromp, nam de voorzitter van de Stichting het woord. Mr. Dutry van Haeften sprak over het unieke van dit natuurreservaat. Uniek in het totstandkomen van de overdracht, uniek in zijn soort uniek voor Bonaire, uniek voor

de hele Nederlandse Antillen. De heer Van Haeften zei: "U dient goed te begrijpen dat hierdoor Bonaire in het schijnwerpslicht is komen te staan. Inderdaad, wereldwijde organisatie van Nationale Parken zal nu Bonaire op haar programma voor natuurwetenschappelijk onderzoek gaan schrijven." En dan ook nog uniek vanwege de snelheid, waarmee alles tot stand gekomen is. Vorig jaar zaten we nog met Zijne Excellentie J.A. Bikker te praten, en we hadden niet eens papieren in handen om de gesprekken grondig mee te kunnen staven en nu mogen wij het beheer van deze prachtige plantage al op ons nemen."

Mr. Dutry van Haeften wendde zich tijdens zijn toespraak tot

de pers en zei: "Mijn Heren van de pers, eigenlijk is alles ook aan u te danken, dank zij uw artikel over het belang van het natuurreservaat." Dit artikel is indertijd geschreven bij het verslag van het weergeven van memoires over het leven van wijlen de heer Julio Cesar van der Ree, die op 29 november 1967 is overleden en begraven werd op zijn plantage Washington. Dit artikel heeft dus ongeveer een jaar geleden in de Beurs- en Nieuwsberichten gestaan. Mr. Dutry van Haeften zei: "Door uw publicatie is de grote steen aan het rollen gegaan, de aandacht werd gericht op Washington."

VERTROUWEN

Tenslotte dankte hij de regering nog voor het grote vertrouwen, dat zij gesteld heeft in dit project, en de verantwoording, die zij op haar schouders genomen heeft. Hij dankte voor de grote gift, die aan zijn Stichting gegeven werd uit handen van Zijne Excellentie, F.J. Tromp.

Ook dankte hij de heren van het Bestuurscollege van Bonaire en in het bijzonder ook de heer L.D. Gerharts, lid van de natuurwetenschappelijke studiegroep. Als familie lid van de familie Herrera heeft de heer L.D. Gerharts altijd bijzonder veel belangstelling getoond voor het in tact houden van de plantage. Hij heeft indertijd er voor gezorgd dat wijlen de heer Julio Cesar Herrera de plantage in handen kreeg.

Dit project kon gefinancierd worden dank zij het meerjarenplan. De Centrale Regering blijft eigenaar van de plantage, maar zij heeft het beheer overgedragen aan de Stichting Nationale Parken, waarvan o.a. de heer R.P. Saleh van Bonaire lid is. Later merkte de heer Van Haeften nog op: De Antillen zijn op tijd met de natuurreservaten terwijl de - zoals zij zeggen - vooruitstrevende westerse landen veel en veel te laat zijn. De volgende stappen zullen zijn, dat men eerst de plantage gaat afsluiten, om alles te kunnen regelen en opbouwen, daarna zal de plantage zo ver het natuurreservaat het toelaat, de poorten openen voor het toerisme en de belangstelling van de Bonairiaan zelf.

...ks naar rechts de heren dr. C.J. van Leeuwen, juridisch adviseur B.C.; F.J. Pijpers, geputeerde van waterdistributie, ir. F. Boot directeur van de G.E.M.

vernieuwing

vers op r hoog

slukt schooljaar

oor te gaan. Hij heeft er dan el een jaar langer over geaan, maar daar staat tegenover at hij in dat jaar onderwijs eeft gekregen dat hij aankon. a dat hem het gevoel gaf iets kunnen presteren. En dat be- kent alleen maar winst.

Veronderstelling

ovendien is zitten blijven duur. eronderstel, dat in een bepaal- brugklas 10 leerlingen zouden oeten blijven zitten. Onder de- 10 kunnen er best een paar n, die het m.a.v.o. wel aan uden kunnen, maar die nog niet ip zijn voor klas twee m.a. .o.; dat is nu nog niet uit te aken. Die andere 7 of 8 zijn n ieder geval niet geschikt voor et m.a.v.o., ook al zouden ze er een jaar langer over doen n de brugklas. Zou men nu die eerlingen in de brugklas laten zitten dan wordt de nieuwe brug klas - capaciteit 10 kleiner en moet de overheid voor deze 10 leerlingen een jaar extra beta len.

Nu is dat voor 10 leerlingen nog geen ramp. Maar als er op alle brugklassen (III) in de Antillen zo'n 600 leerlingen zouden moe- ten blijven zitten (en dit aantal is eerder te klein dan te groot genomen) wordt de zaak wel een beetje anders.

Onverstandig

Zitten blijven kost geld. Aller- eerst aan de ouders, al gaat het hier misschien om een of twee

TE WURDEN

Export van aardgas spekt schatkist behoorlijk

(van onze financiële redactie)

De Nederlandse industrie draait al voor een flink deel op aardgas. De chemische bedrijven dekken er reeds voor 46 procent hun behoefte aan energie en grondstoffen mee. In andere takken neemt het verbruik ook enorm toe. De vonds van aardgas heeft in Nederland in enkele jaren een ware omwenteling gebracht. Een omwenteling, die bij lange na nog niet voltooid is. De grote bedrijven, die het gas door- gaans goedkoper kunnen verkrijgen, dan welke andere energie dan ook, gebruiken het gas voor de meest vreemde doeleinden. Zo draait b.v. de stikstofindustrie helemaal op gas. De meeste chemische bedrijven gebruiken het weer om b.v. stoom op te wekken.

De chemische sector van het Nederlandse bedrijfsleven neemt dit jaar ongeveer 2,5 miljard m3 aardgas af. In 1969 zal dat tegen de 3 miljard m3 lopen.

Ook als exportmiddel spekt het aardgas de schatkist behoorlijk. Al in 1970 kan er op de Neder- landse betalingsbalans een bedrag van Nf 1 miljard verwacht wor- den uit de opbrengst van de export van de Nederlandse bodemschat. De amame van Nederlandse gas neemt toe in een razend snel tempo. Leveranties op grote schaal geschieden momenteel aan België, West-Duitsland en Frank- rijk. Met Italië zijn onderhande- lingen bezig. Alleen heeft men hier te maken met de concurren- tie vande Russen, die ook enorme hoeveelheden aardgas bezitten. Bovendien bezit Italië zelf waar- schijnlijk een grote hoeveelheid. Exploratie is nog in volle gang.

Het is en blijft verbazenwek- kend, in welke korte tijd in West- Europa een groot aantal indus- triën zijn omschakeld. Maar

wat te zeggen van het huishoude- lijk verbruik in Nederland? In nauwelijks vier jaar is er in tachtig procent van de Neder- landse gezinnen aardgas geko- men. Eind van het jaar zullen 2,9 miljoen Nederlandse huishou- dens op deze brandstof zijn aan- gesloten. Voor het aardgas in al die gezinnen kon binnenkomen moesten in 2,6 miljoen huizen de leidingen en apparaten wor- den omgebouwd. Uiteraard behoeft het geen be- toog, dat de omschakelings-ko- sten er nog niet geheel uit zijn. Voor miljoenen en nog eens mil- joenen Nederlandse gulden zijn er in gestopt, alvorens er sprake was van een verbruik op grote schaal.

VRAAG

De vraag blijft natuurlijk of ide verre toekomst dit soort grond- stof en energie rendabel zal blijven. Men zit immers midden in de bouw van de kernenergie- centrales. Echter alvorens er in

ON THE BEAT

Engels Spaanse tekst.
Entree F. 1,00 -
KINDEREN HALVE PRIJS.

ZONDAG 15 om 9.00 P.M.
GEORGE MONTGOMERY -
YVONNE DE CARLO in:
"HOSTILE GUN"
Engels, Spaanse tekst.
F. 1,00 - BOVEN 18 JAAR.

MAANDAG 16 om 8.00 P.M.
JILL HAWORTH -
RONNY Mc. DOWAL.
" I T "

Nederland een voldoende aantal kerncentrales gebouwd zijn, moe- ten er nog al wat jaren verlopen. Voorlopig zit men goed. Ook als lokmiddel voor grote industrieën werkt het gas uitstekend. In ver- schillende gebieden, waar door- lopend werkloosheid heerste, heeft met behulp van goedkoop gas industrieën kunnen krijgen. Het mes snijdt derhalve aan twee kanten. Wie zei ook weer, dat Nederland grondstof-arm was?

Drink
Coca-Cola
TRADE MARK

Voor Uw bestellingen:
Curacao Beverage Bottling Co.
tel: 36001 - 36008

Wederom in voorraad

MASPRO HIG BAND TV. ANTENNES

gegarandeerd goede ontvangst
vanaf kanaal 7 t/m 13

Iets nieuws op het gebied van
t.v. antennes.

Voorts alle benodigheden voor
Uw antenne.

Bovendien....profiteer
van onze

KERSTCAMPAGNE
F. 1500.-- geldprijzen
cash

John Sales & Service
Roodéweg 48
COLON TECHNICO
Winkelcentrum

Try
this
simple
test...

discover
pressure-free
writing with the
new **TR35** *writer*
by Eberhard Faber

TR35 writer gives you a firm strong line every time. Entirely new "feel" in writing. Unique "Permanent" tip. No squabbling or squashing. Big ink supply. Real y-writer without pressure. Press it gently! Simply insert the TR35 writer from chain of paper-tips and draw across a piece of paper. Proof positive! Comes in black, blue, green or red. You'll love the feel of the TR35 writer by its ability to stay on a piece of paper. Good wherever pens are sold.

EE EBERHARD FABER
111 WILKES BARRE, PA. NEW YORK - CANADA - GERMANY - VENEZUELA - COLOMBIA

In your favorite
bookstore
Agente;

inging...
SPEEDWAY
Co-Starring
BILL BIXBY
PANAVISION® AND
METROCOLOR

In het Engels met Spaanse tekst.
Balcon, Fls. 2.00 - Beneden Fls. 1.25 - Boven 18 jaar.

Zondag 15 December om 6.30 P.M.
HAYLEY MILLS - ELI WALLACH - PETER Mc ENERY.

The Moon Spinners

In het Engels met Spaanse tekst.
Balcon Fls. 1.75 - Beneden Fls. 1.10 - Kinderen beneden 0.55

Maandag 16 December om 7.00 & 9.00 P.M.
PETER FONDA - SUSAN STRASBERG in:
"THE TRIP" (Strikt boven 18 jaar)

"CINELANDIA"

Zaterdag 14 December om 7.00 & 9.00 P.M.
Zondag 15 om 9.00 P.M. - In METROCOLOR.

BRUTES! SAVAGES! HEROES!
THEY'RE MERCENARIES...
THEY'RE PAID TO DO A JOB!

"DE LAATSTE
TREIN UIT
KATANGA"

METRO-GOLDWYN-MAYER presents
A GEORGE ENGLUND PRODUCTION
Starring
ROD TAYLOR
YVETTE MIMIEUX
JIM BROWN

**THE
MERCENARIES**

In het Engels met Spaanse tekst.
Entree 2.00 - 1.25 BOVEN 18 JAAR.

Zondag 15 om 7.00 P.M.
STUART GRANGER - PIERRE BRICE in:

FLAMING FRONTIER

In het Engels met Spaanse tekst.

NICERIA Y TO

(234)

AMIGOE DI CURACAO
WILLEMSTAD, NETH. ANTH.
D. 7,000

Buylles

JAN 30 1969

● Hedenmorgen heeft dr Alexander Wetmore, voormalig hoofd van de Smithsonian Institution te Washington en de National Geographic Society, tevens voorzitter van het Committee for Research and Exploration en lid van het American Committee for International Wildlife Protection, vergezeld van zijn echtgenote een bezoek gebracht aan gouverneur mr N. Debrot. Op de foto v.l.n.r. mevr. J. Beaujon-Debrot, de heer en mevr. Wetmore en de gouverneur.

PAGE ONE

twintig, die de
een te zijn, dat
, tot ik dat
hoorde dat
hitterende ster
och enigszins
dat zeven en
, dat zeven en
tte met zijn
ulke prachtige
(over wier
l maakte), en
zien. Maar ik
ant zeven en
dienen.

r van zijn cel;
n deelde ons
at zeven en
ezen. Onmid-
den om dat
meer bij het
pen en ons in
ntig in al zijn
zijn van zijn
van zijn cel
n op de gang
e niet geringe
ik in het
dan Uriah

hij uit de cel
ging:
erfield? Hoe

Hernieuwde kennismaking

‘Dank u, meneer,’ zei Uriah, ‘gisteren vond ik het wel wat taai; maar zulke dingen moet ik weten te dragen. Ik heb gedwaald, heren,’ vervolgde hij, met zachtzinnige glimlach de kring rondkijkend, ‘en daarvan moet ik de gevolgen zonder morren weten te dragen.’

Er ontstond een gemompel waarin bewondering voor de verheven zielevrede van zeven en twintig zich mengde met verontwaardiging over een leverancier, die hem enige reden tot klagen had gegeven (een klacht, die Creakle onmiddellijk noteerde,) terwijl zeven en twintig, die in ons midden stond, zich scheen te voelen als het belangrijkste stuk in een curiositeitenmuseum.

Als om ons, oningewijden, maar ineens door een overvloed van licht te verblinden, werd last gegeven ook acht en twintig te laten optreden. Ik was al zo van de ene verbazing in de andere gevallen, dat ik nauwelijks meer verrast was en veeleer een soort berusting voelde, toen ik Littimer, met een stichtelijk boek in de hand, zag verschijnen!

‘Acht en twintig,’ vroeg een heer met een bril,

r voel
heer

dank

je m

Zeg k

mijn ogen

de Littimer zonder op te zien, ‘dan is
heer aanwezig, die mij in mijn vroeger
kend heeft. Het is misschien goed, dat die
et, dat ik mijn vroegere dwalingen geheel
aan het feit, dat ik onnadenkend heb
geleefd in dienst van jongemannen, die mij, in mijn
zwakheid, tot verkeerde dingen hebben verleid. Ik
hoop, dat die heer dit als een waarschuwing zal
beschouwen, meneer, en geen aanstoot zal nemen
aan mijn vrijpostigheid. Ik zeg het voor zijn
bestwil. Ik weet nu zo goed, hoe ik zelf heb
gedwaald en hoop, dat hij zich ook zal afkeren van
alle kwaad en zonde, waaraan hij deel heeft gehad.’

Ik zag, dat verscheidene heren de hand voor de
ogen hielden alsof ze zo juist hun plaats in een
kerkbank hadden ingenomen.

‘Dat zeg je heel mooi,’ zei de heer met de bril.
‘Ik had trouwens niet anders van je verwacht. Is er
verder nog iets?’

Littimer trok even de wenkbrauwen op, maar
zonder de ogen op te slaan en vervolgde:

‘Meneer, ik heb eens getracht een jonge vrouw
te redden, die op de verkeerde weg was, maar he
is mij niet mogen gelukken. Ik zou die heer wille
vragen, die jonge vrouw te laten weten, dat ik ha
vergeef dat ze mij zo dankbaar heeft behandeld e
haar smeek, tot inkeer te komen.’

‘De heer, die je bedoelt, zal stellig ter hart
nemen, wat je daar zo mooi hebt gezegd, acht e
twintig. We zullen je niet langer ophouden.’

‘Dank u, meneer,’ zei Littimer. ‘Heren,
wens u goede dag en hoop, dat u en de uwen o
tot het besef van uw dwalingen zult komen e
betere mensen zult worden.’

Met die woorden verdween acht en twint
nadat hij en Uriah een blik hadden gewisseld, o
mij in de overtuiging sterkte, dat de gevang
wel degelijk middelen kenden om met elkaar
contact te komen.

(Wordt vervolgd)

Plantage Washington is nu Nationaal park

Arango di Cur. 10 Dec.

Dutry van Haefthen historisch ogenblik

(Van onze correspondent)

KRALENDIJK. — Plantage Washington, tot zaterdag eigendom van de in 1967 overleden Boy Herrera en diens erfgenamen, is op 7 december het eerste Nationale park van de Nederlandse Antillen geworden. In een korte plechtigheid in aanwezigheid van gezaghebber E. Morkos werd de daarvoor noodzakelijke acte gepasseerd. In verband hiermee deelde de voorzitter van de stichting Nationale parken, mr G. Dutrie van Haefthen, mee dat hierdoor de aandacht van de gehele wereld op Bonaire zal worden gevestigd. Dit was ook het geval geweest toen in het voormalige Nederlands Nieuw-Guinea een natuurreservaat werd opgericht. Meteen volgde er toen een stormloop van internationale deskundigen, die het terrein met eigen ogen wilden zien.

Bij de plechtigheid waren onder meer aanwezig minister F. J. Tromp, statenvoorzitter L. A. Abraham, de gedeputeerden Ch. R. Ellis en R. P. Saleh en familieleden van de heer Boy Herrera, evenals het bestuur van genoemde stichting. Gezaghebber Morkos maakte duidelijk, dat veel werk verzet was door mr Dutrie van Haefthen. Ook zwaaide hij lof toe aan minister Tromp die binnen veertien dagen tot tweemaal toe met zijn handtekening een belangrijke gebeurtenis voor Bonaire bekrachtigde. Als notaris ad hoc fungeerde zaterdagmorgen de heer Th. L. Hernandez, hoofd kadaster van Bonaire. Als getuigen traden op de heren

W. Henderikse, koopman van Curaçao en statenvoorzitter Abraham.

Natuurlijke schoonheid

Minister Tromp stak zijn vreugde over het gebeuren niet onder stoelen of banken. Hij wees op de uitzonderlijke flora en fauna in het Nationale park. Hij merkte nog op dat Bonaire zich uitstekend leent voor een dergelijk project als een Nationaal park door zijn natuurlijke schoonheid, rust en het ontbreken van grote industrieën. Bonaire had op dit gebied een voorbeeld gesteld aan de Antillen, meende hij.

Niet alleen natuurliefhebbers zullen in Washington hun hart kunnen ophalen, maar ook de toerist, die iets meer van de Antillen wil zien. De bewindsman gaf te verstaan, dat hij steeds bij aankomst op Bonaire het gevoel heeft „een harnas uit te doen” wegens de rust op Bonaire.

Buiten commercie

Om deze rust en ongereptheid te behouden, moet Washington buiten de commercie gehouden worden. In de akte is daarom opgenomen, dat er geen motels, hotels, eethuizen, logementen of bungalows gebouwd kunnen worden. Mr Dutrie van Haefthen noemde de gebeurtenis om meer dan een reden van historisch belang. Een land dat zichzelf respecteert, aldus de spreker, moet zijn natuurschatten veilig stellen. Hij meende dat de stichting op de goede weg is. Hij memoreerde, dat deze plechtigheid eigenlijk te danken was aan het werk van de pers. Tijdens een vergadering van de stichting verleden jaar op Aruba, werd in de dagbladen aan het werk van de stichting aandacht besteed. Dit las de heer Herrera. Hij kwam tot de conclusie, dat het streven van de stichting prachtig aansloot bij zijn gedachten over Washington. In aansluiting daarop had in juli 1967 een oriënterend gesprek plaats tussen de heren Herrera, de ministers drs J. A. Bakker en J. A. O. Bikker en de voorzitter van de stichting. Tenslotte dankte mr Dutrie van Haefthen voor de me-

dewerking van de heer L. D. Gerharts.

In een gesprek met mr Dutrie van Haefthen deelde deze mee, dat de Antilliaanse regering Plantage Washington met Nederlands geld (241.000 gulden) gekocht had. Het nieuwe Nationale park zal zo spoedig mogelijk voor het publiek worden opgesteld. In drie fase zal het 2400 hectare tellende terrein gereed gemaakt worden voor bezoekers. Allereerst zal men de afrastering aan een onderzoek worden onderworpen. Daarna gaat men de zaak regelen en daarna volgt de openstelling.

Beheersreglement

In nauwe samenwerking met de Natuurwetenschappelijke studiekering voor de Antillen en Suriname gaat men verder plannen uitwerken. Een commissie zal het directe beheer op zich nemen. Deze bestaat uit voorzitter J. Herweyer en de leden R. P. Saleh, C. H. Statia, L. D. Gerharts en dr H. J. Westermann. De stichting blijft echter aansprakelijk voor hun doen en laten.

Bedoelde commissie zal ook een beheersreglement opstellen. Verder zal men in nauwe samenwerking met het eilandelijk toeristenbureau zijn aandacht laten gaan over zogenaamde package-tours. Ook denkt men aan een gelegenheid, waar men een verversing kan gebruiken en een verkleedgelegenheden om bij Playa Funchi te kunnen zwemmen. Daarnaast zal men tochten door het park gaan aanleggen.

Broedgebied

Voor de ornithologie is het park van groot belang als broedgebied van de Geelvleugel Amazone. Dit is een papegaai, die alleen op Bonaire voorkomt en daarom bescherming behoeft. Op Aruba is hij namelijk al uitgestorven. In januari, zo werd tenslotte verklaard, gaat men beginnen aan de reparatie van de afrastering. De grootte van het Nationale park is gelijk aan een twaalfde deel van Bonaire's oppervlakte.

**AIRPORT
CINEMA**

presenteert

Dinsdag 10 december om 7.15 en 9.15 uur doorlopend

SYDNEY POITIER, als nooit tevoren, is verliefd en lacht in de nieuwe romantische komedie:

"For love of Ivy"

(Por el amor a Ivy)

In Super-Technirama-Cinemascope en kleuren.

Engels met Spaanse tekst. Bekroond op het "Festival van San Sebastian" met SYDNEY POITIER als "Beste Acteur". Met ABBEY LINCOLN als IVY, BEAU BRIDGES en LAURI PETERS. Een verrukkelijke komedie. SYDNEY POITIER op het punt verliefd te worden, in allerlei gekke situaties, met hippies in een go-go wereld. Een dolle romantische film, om Uw hele familie mee naar toe te nemen. Geschreven en geregisseerd door Sydney Poitier.

f 2,00 - Boven 18 jaar.

N.B. Deze film wordt uitsluitend in de Airport Cinema vertoond.

Don Bosco: carrière bij onderwijs is nu niet aantrekkelijk

Nieuwe salarisregeling mag geen achteruitgang zijn

WILLEMSTAD — Via de Federatie van leerkrachten Curacao (FLC) heeft Don Bosco verleden week de

onderwijs bestaat door uitgezonden krachten. Van hen is één derde gehuwde onderwijzers.

Gelijk werk, gelijke betaling

Don Bosco is van mening, dat dit systeem, wel hoe erg goedkoop is voor de overheid, omdat de gehuwde onderwijzers een tijdelijke aanstelling krijgt, zodat de overheid geen financiële last heeft voor buitenlands verlof enz. voor hen. Voorzitter Cova verwees in dit verband naar een toespraak van CFW-secretaresse, mej. Heerenveen, op het CFW-congres, die gepleit had voor gelijke betaling voor gelijk werk. De heer Cova herinnerde er aan, dat de overheid dit niet doet. Uit de mededeling van het bc in verband met het komende voorschot, ook aan het onderwijzend personeel, blijkt weer, dat de gehuwde weer erbuiten valt, zo verklaarde hij.

IVY
heeft Curacao veroverd.
AIRPORT CINEMA I

Play-off baseball A-klasse

WILLEMSTAD — Vanavond wordt in het Rifstadion een aanvang gemaakt met de extra-competitie in de A-klasse van de Curaçaose Baseball Associatie, welke competitie de nieuwe ploeg voor de AA-klasse moet opleveren. Tegen elkaar komen uit de winnaars (eerste en tweede plaats) van de twee poules waarin de clubs voor de competitie waren ingedeeld. Deze winnaars zijn:

Wild Cats, Noord Yantiel Giants, Sta Maria Pirates en Groot Kwartier Stars. Vanavond komen tegen elkaar uit Wild Cats — Noord Yantiel Giants. Donderdagavond spelen Sta Maria Pirates en de Groot Kwartier Stars tegen elkaar.

OFFICIELE MEDEDELINGEN VAN DE

Curaçaose Voetbal Bond

District Curacao

Nr 028/68 dd. 1

WEDSTRIJD

International

Suriname — Nederlandse Antillen (Pa)
Nederlandse Antillen — Suriname (O)

Competitie ho

STICHTING NATIONALE PARKEN NEDERL. ANT.

(NETHERLANDS ANTILLES NATIONAL PARKS FOUNDATION)

TEL. 24242

Secretariaat:
Caribbean Marine Biological Institute
Piscaderabaai.

CURACAO, NETHERLANDS ANTILLES

P.O. Box 2090

Cables:
CARMABI-Curacao

U75/212

Willemstad, August 14, 1975

Mr. R. Michael Wright
The Nature Conservancy
1800 North Kent Street
Arlington, Virginia 22209
U. S. A.

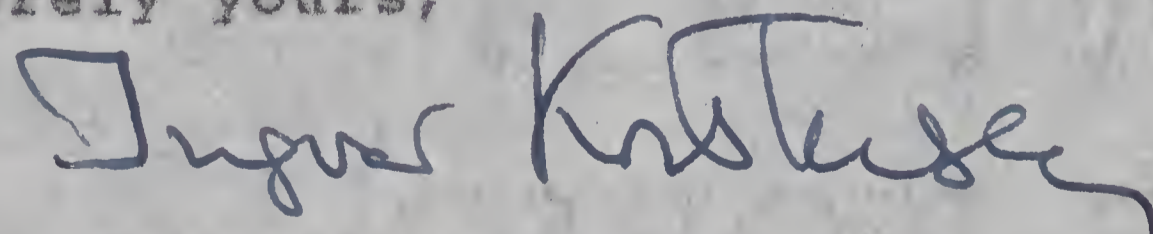
Dear Mr. Wright:

In autumn of 1974 our Foundation came to an arrangement with the Beaujon family about a one year's option for purchasing Slagbaai at NAf. 1.500.000 (=US\$ 800.000). Just after we had started a campaign to obtain the money the Beaujons told us that we should not have publicly mentioned the price and, therefore, they considered the appointment broken.

A few months ago new negotiations were started via the Antillean Minister of Economic Affairs, Mr. Pourier. This resulted in a written offer by Jan Beaujon to the Minister - but our Foundation is still not aware of the contents of that letter of last month. Unfortunately, the Minister was so occupied by several severe economic problems in the past weeks, that he did not reply. Today, Jan Beaujon informed our Chairman, Drs. R.A. Römer, that his offer to the Government is not valid any longer and that he will sell Slagbaai to any who should make a firm offer as he got tired by so many negotiations.

This means that if Aquamarine Corp. really plans to buy Slagbaai, nothing will prevent them from purchasing. Therefore, we do not see any real possibilities at this very moment.

Sincerely yours,

Ingvar Kristensen
secretary

c.c. Mr. John Connell
Dr. J.H. Westermann
Mr. Sandy Eprunt
→ Dr. A. Wetmore

NETHERLANDS COMMISSION FOR
INTERNATIONAL NATURE PROTECTION

NETHERLANDS FOUNDATION FOR
INTERNATIONAL NATURE PROTECTION
(VAN TIENHOVEN FOUNDATION)

Westermann, J
Secretariat: P.O.B. 2138, The Hague, Holland
Juliana van Stolberglaan 148
Telephone: 070 - 83 91 00

Library : Herengracht 540, Amsterdam
Telephone: 020 - 24 62 12

The Hague, January 21st, 1971.

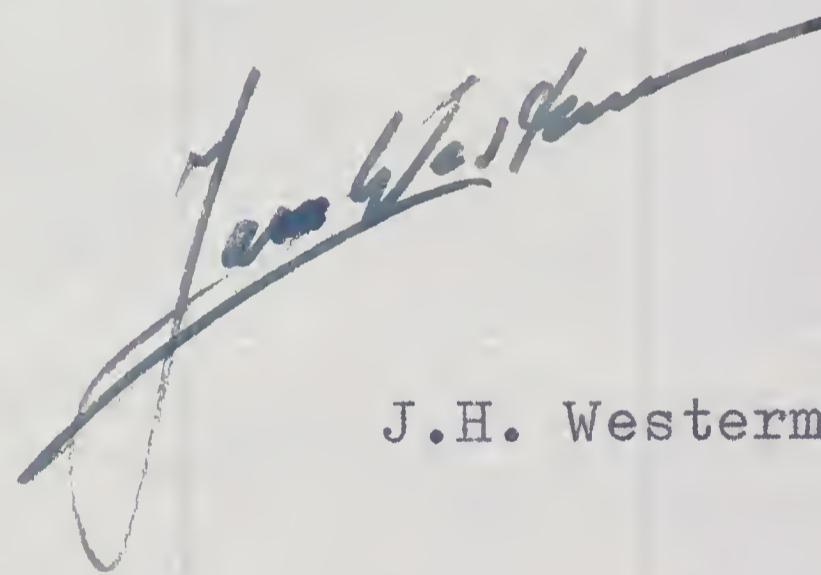
Dr. Alexander Wetmore,
Research Associate,
Smithsonian Institution,
Washington D.C. 20560,
U.S.A.

Dear Wetmore,

How are Bea and you? You remember my letter to you, dated
September 9, 1970, pertaining to Slagbaai, Bonaire.

I wrote a letter to Mr. J.H.R. Beaujon, Fransche Bloemweg 12,
Curaçao, of which I enclose a copy. I do hope that Mr. Beaujon
will contact me and that before long some agreement may be reached
which is satisfactory to all parties concerned.

With kind regards to both of you,

J.H. Westermann

Enclosure: 1.

NEDERLANDSCHE COMMISSIE VOOR
INTERNATIONALE NATUURBESCHERMING

Secretariaat:
p/a Juliana van Stolberglaan 148
Postbus 2138
's-GRAVENHAGE
Tel. (070) 83 91 00

's-Gravenhage, 19 januari 1971.

De Heer J.H.R. Beaujon,
Fransche Bloemweg 12,
Curacao,
Ned. Antillen.

Zeer geachte Heer Beaujon,

Zoals U weet, heb ik in mei-juni 1970 een bezoek aan de Nederlandse Antillen gebracht in verband met een opdracht mij te oriënteren over de instelling en het beheer van natuurreservaten.

Ik heb toen geprobeerd U persoonlijk te ontmoeten; dat bleek echter niet mogelijk door Uw vertrek naar Nederland, in verband met de ziekte van Uw zwager N. Debrot. Ik heb - op Uw advies - met Uw zoon de apotheker uitvoerig over de plantage Slagbaai gesproken. Dank zij zijn toestemming heb ik ook een bezoek aan de plantage kunnen brengen.

Het is U bekend dat door mij reeds jarenlang Slagbaai beschouwd wordt als een uniek natuurgebied, dat liefst in de huidige staat zou moeten worden bewaard. Mijn recente bezoek aan de plantage heeft mij in die overtuiging gesterkt. Zolang U en de familie eigenaar blijft, is Slagbaai als het ware een natuurreservaat, dat fraai aansluit bij het noordelijke Washington Nationale Park en het zuidelijke, ook in eigendom van de Regering zijnde gebied van Brasil - Goto.

Het gaat er echter om ook in de toekomst Slagbaai als natuurgebied te behouden. Ik heb daarover reeds met Uw zoon gesproken, en later met ons beiden bevriende Alexander Wetmore die ik - met zijn vrouw Bea - ontmoette tijdens het Ornithologisch Congres te Den Haag, augustus 1970. Alexander was bereid U eens te schrijven; ik weet niet of hij dat inmiddels gedaan heeft.

Hu mijn voorlopig rapport over Bonaire kort geleden gereed is gekomen en aan de Regering van de Nederlandse Antillen is overgelegd, wil ik graag weer contact met U zoeken over Slagbaai, en corresponderen of - als U in de naaste toekomst weer eens naar Nederland komt - spreken over mogelijkheden om Slagbaai als natuurgebied te behouden. De plantage Washington werd indertijd gekocht met gelden uit het Meerjarenplan; het is wellicht mogelijk voor Slagbaai een soortgelijke procedure in te schakelen, indien althans bereidheid Uwerzijds bestaat tot overdracht in de een of andere vorm.

Gaarne had ik deze zaken indertijd mondeling met U willen overleggen, maar - zoals gezegd - er was daartoe toen geen gelegenheid. Zoudt U zo vriendelijk willen zijn mij eens Uw zienswijze te laten weten? Ik zal dat zeer op prijs stellen.

Afschrift van deze brief stuur ik aan Alexander Wetmore en de Stichting Nationale Parken Nederlandse Antillen, die zo nauw betrokken is bij het veiligstellen van de mooiste en meest waardevolle gebieden van de Nederlandse Antillen.

Met hoogachting,

cc. STINAPA, Curaçao
Alexander Wetmore, Washington D.C.

Dr. J.H. Westermann

Thank you for your great assistance
and kind hospitality. I do very
much hope we can be of assistance

**The
Nature
Conservancy**

with the preservation
of Slaughter Island will
let you know our
progress.

Yours Sincerely
R. M. C. [Signature]

Translation of extract from letter Dr. J.H. Westermann, Secretary of the Netherlands Commission for International Nature Protection, to J.H.R. Beaujon, owner of "Slagbaai" on Bonaire. (dated Jan. 19, 1971)

As you know, I have for years considered Slagbaai a unique natural area which should be preserved in its present form. My recent visit to the plantation has strengthened my conviction in this respect. So long as you and your family retain the property, Slagbaai, it will undoubtedly remain to all intents and purposes a nature reserve, that connects well ~~with the~~ to the north with the Washington National Park and to the south, to the property Brasil-Goto, owned by the Government.

The question is, however, to retain Slagbaai as a nature preserve in the future. I have spoken about this to your son; also to our mutual friend Alexander Wetmore and his wife when they were in The Hague in 1970 for the International Ornithological Congress.

Since my report on Bonaire was completed and submitted to the Government of the Netherlands Antilles, I would like to discuss with you the possibility of retaining Slagbaai as a nature preserve. The plantation "Washington" was purchased a few years ago with monies of the "Meerjarenplan" ("Plan covering several years"); it is possible that a similar procedure could be arranged for the purchase of Slagbaai, if you are willing to dispose of the property.

I am sending copy of this letter to Alexander Wetmore and to the Organization of National Parks of the Netherlands Antilles which is closely connected with the preservation of the most beautiful and worthwhile areas in the Neth. Ant.

Westermann
POB 2138, The Hague Holland
Juliana van Stolberglaan 148

proposed Bonaire as national reserve
Westermann: re purchase Slagbaai
70 - no \$ in Curacao, Neth govt might loan or donate

NETHERLANDS COMMISSION FOR
INTERNATIONAL NATURE PROTECTION

NETHERLANDS FOUNDATION FOR
INTERNATIONAL NATURE PROTECTION
(VAN TIENHOVEN FOUNDATION)

Secretariat: P.O.B. 2138, The Hague, Holland
Juliana van Stolberglaan 148
Telephone: 070 - 83 91 00

Library : Herengracht 540, Amsterdam
Telephone: 020 - 24 62 12

The Hague, September 9, 1970.

Dr. Alexander Wetmore,
Research Associate,
Smithsonian Institution,
Washington D.C. 20560,
U.S.A.

Dear Wetmore,

It was a great pleasure to meet Bea and you in Wassenaar and The Hague, if only for a very short time.

I told you I visited the Netherlands Antilles in May and June 1970, at the invitation of the Netherlands-Antillian Government and in order to advise them on the establishment and management of nature reserves.

One of the outstanding nature areas in the Antilles is Northwest-Bonaire. The northern part of this area, the National Park of Washington, is now safe. The southern part, Brasil with the greater portion of the Goto Lake, is owned by the Federal Government. I have proposed to the Government to make Brasil a nature reserve.

The plantation in between, Slagbaai, where you stayed in 1969, is still the private property of the Beaujon family, whom you and Bea know quite well. You will agree with me and many nature preservationists that it would be of the greatest importance if Slagbaai would form part of one large national park covering the whole of Northwest Bonaire.

During my stay in Curaçao I discussed this with Dr. J.H.R. Beaujon (Junior), the pharmacist, living at Berg Carmelweg 4, Curaçao. It seems that the family would be willing to sell Slagbaai to the Government, provided a fair amount is offered.

So far there is no ordinance which could prohibit the sale of private properties to foreign companies which might want to develop these areas as tourist resorts. The only remaining possibility is, therefore, that the Government buys Slagbaai.

In my report to the Government I am going to advise them to consider such a proposal. As a matter of fact, the money needed for buying is not available in Curaçao and must be donated or loaned by the Netherlands Government (which, generally speaking, is prepared to financially assist in such matters).

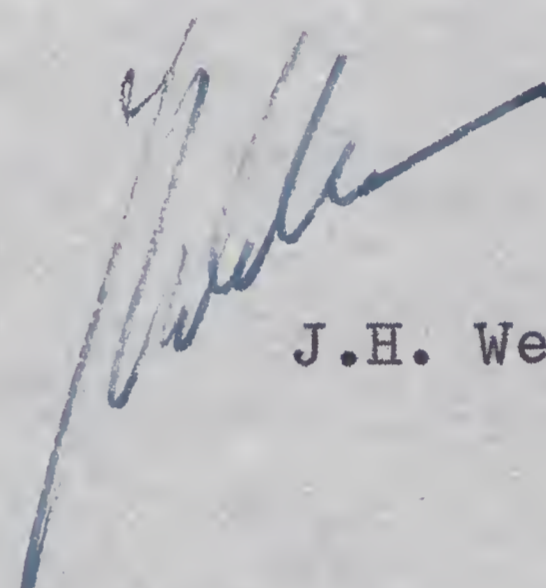
Since you and Bea know the Beaujon family fairly well, I would ask you to write to Mr. Jan H.R. Beaujon (Senior), Fransche Bloemweg 12, and let him know about our meeting at The Hague and our discussing the future of Slagbaai.

- Your -

Your letter may help to convince the family that Slagbaai is a very valuable nature area, which should be conserved. Perhaps you may advise them to seriously consider any offer by the Government to buy the plantation in order to preserve it as a national park.

Would you kindly send me a copy of such a letter?

Kindest regards, also to Bea,

J.H. Westermann

Wrote to

Westermann

For the Westermann family

NATUURWETENSCHAPPELIJKE STUDIEKRING VOOR SURINAME
EN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

*with kind
regards from
Jan H. Westermann
postbus 2138
The Hague
tel 070-839100*

NEDERLANDSCHE COMMISSIE VOOR INTERNATIONALE NATUURBESCHERMING

x x x

NOTA INZAKE DE NATUURWETENSCHAPPELIJKE EN NATUURBESCHERMINGSASPECTEN
VAN DE CONCEPT-OVEREENKOMST TUSSEN HET EILANDGEBIED BONAIRE EN HOST
OF BONAIRE N.V., met schetskaart

Lac

3 augustus 1970

Inleiding

Het Secretariaat van de Natuurwetenschappelijke Studiekring voor Suriname en de Nederlandse Antillen, gevestigd Janskerkhof 3, Utrecht, en het Secretariaat van de Nederlandsche Commissie voor Internationale Natuurbescherming, gevestigd Juliana van Stolberglaan 148, 's-Gravenhage, hebben kennis genomen van het verzoek van Host of Bonaire N.V. aan het Eilandgebied Bonaire haar een optie te verlenen voor een 60-jarig recht van erfpacht op een perceel grond aan de oostkust van Bonaire, ten zuiden en westen van Lac, en wel op voorwaarden als vermeld in een aan het verzoek gehechte concept-overeenkomst.

Ondergetekende heeft, op basis van besprekingen over genoemd concept op 14 en 15 juli 1970, respectievelijk in Utrecht en 's-Gravenhage, het in die besprekingen naar voren gebrachte kritische commentaar in de onderhavige nota neergelegd. Hij doet dit mede in zijn functie van adviseur van de Regering van de Nederlandse Antillen inzake de instelling en het beheer van natuurreservaten, in verband waarmede hij - in het kader van de technische bijstand van de Nederlandse Regering, in het bijzonder van het Kabinet van de Vice-Minister-President, 's-Gravenhage - van 24 mei tot 24 juni een studiereis maakte in de Nederlandse Antillen.

De nota heeft uitsluitend betrekking op de natuurwetenschappelijke en natuurbeschermingsaspecten van de concept-overeenkomst, en niet op de economisch-financiële aspecten.

Kommentaar

Vooropgesteld zij dat dezerzijds geen bezwaren worden gemaakt tegen de recreatieve en toeristische ontwikkeling van het eiland Bonaire, mede gezien de noodzaak om voor de bevolking bestaansbronnen te scheppen. Zulk een ontwikkeling zal echter de natuurlijke schoonheid en de wetenschappelijke waarde van het eiland niet méér mogen aantasten dan strikt noodzakelijk is. Uit dien hoofde zal steeds met grote zorg een keuze

- moeten -

moeten worden gemaakt wat betreft de situëring van hotels, bungalows en andere voor de recreatie en het toerisme gewenste voorzieningen.

Gesteld kan worden dat de bestaande hotels op Bonaire gunstig gesitueerd zijn, namelijk alle ter weerszijden van Kralendijk aan de westkust, die onder meer faciliteiten biedt voor waterrecreatie, zonder dat daardoor - afgezien van speervissen - overwegende schade wordt aangebracht aan het natuurlijk milieu.

Van het - nog niet afgebouwde - hotel Sorobon aan de zuidzijde van Lac kan echter niet gezegd worden dat het geen schadelijke ingreep in het natuurlijk milieu betekent. Lac, met de onmiddellijke omgeving, is één van de allerfraaiste voorbeelden in het Caribische gebied van een vrijwel ongestoorde helderwater-lagune. De natuurwetenschappelijke en esthetische waarde van Lac is op deskundige wijze beschreven en met foto's geïllustreerd, door Dr.P.Wagenaar Hummelinck en Dr.P.J.Roos in het artikel "Een natuurwetenschappelijk onderzoek gericht op het behoud van het Lac op Bonaire" in de Nieuwe West-Indische Gids XLVII, December 1969. In het Naschrift schrijft de eerstgenoemde auteur, naar aanleiding van een bespreking op 26 september 1968 op het Bestuurskantoor te Kralendijk, "dat het wenselijk zou zijn voor het Lac-gebied een behouden beheersplan te maken, waarin zowel de natuurwetenschappelijke als de recreatieve, toeristische en economische aspecten een plaats moeten krijgen". Dit wordt op vergelijkbare wijze gesteld in het rapport "Natuurbehoud en Natuurbeheer op de Nederlandse Antillen" van Prof.Dr. M.F. Mörzer Bruyns, hoogleraar aan de Landbouwhogeschool te Wageningen, naar aanleiding van zijn studiebezoek aan de Nederlandse Antillen in maart 1969. In dit rapport wordt geadviseerd het Lac met omgeving vanwege de natuurwetenschappelijke en toeristische betekenis tot nationaal park te bestemmen.

Wanneer wij het gebied met een ruime blik bekijken, moet gekonstateerd worden dat de keuze van de Sorobon hotelsituatie ondoordacht is geschied.

Intussen staat er het onafgebouwde hotel op de kaap van Sorobon. Wederafbraak van de bouwsels en zo veel mogelijk herstel van het omringende terrein lijkt een ondoenlijke zaak. Nu bovendien op 19 maart 1970 Sorobon en omgevend land in eigendom en erfpacht zijn overgegaan naar Host of Bonaire N.V., en deze maatschappij het verlangen heeft geuit om daaraan aansluitend een veel groter terrein in erfpacht te verkrijgen voor de bouw en exploitatie van luxe hotels en "recreation resorts", is er een praktische reden ons te bezinnen over de vorm waarin hier verdere

ontwikkeling ten behoeve van toerisme en recreatie zou moeten geschieden. Volgens de voorstanders van wetenschapsbeoefening en natuurbescherming moet er daarbij zeer zeker rekening worden gehouden met een zo gaaf mogelijk behoud van het Lac-gebied.

Bij lezing van de concept-overeenkomst hierboven genoemd is het echter duidelijk dat in de voorstellen van Host of Bonaire hoegenaamd geen rekening wordt gehouden met dit principe. Het gaat volgens het contract vrijwel uitsluitend om de belangen van de kapitaalsinvestering en de exploitatie van hotel en "recreation resorts".

In het hieronder volgende zijn de paragrafen van de concept-overeenkomst voorzover betrekking hebbende op de natuurwetenschappelijke en natuurbeschermingsaspecten aan een korte beschouwing onderworpen.

8, 14, 15

In het algemeen mag er op worden gewezen dat de jurisdictie van het Eilandgebied Bonaire zich slechts uitstrekt tot het Eilandelijk landdomein boven de hoogwaterlijn, en dat het gehele watergebied van het in open verbinding met zee staande Lac beneden de hoogwaterlijn, én de in Lac liggende eilandjes en landtongen, onder de jurisdictie van de Landsregering vallen. (Men zie hierover P.B. 1967 No's 42, 62, 63 en 64, toegelicht door Mr. G. Dutry van Haeften in zijn artikel "Wetgeving ter bescherming van flora en fauna op de Nederlandse Antillen", STINAPA No. 2, december 1968, p.26).

In dit licht moeten de paragrafen 8, 14 en 15 worden gezien. In paragraaf 8 wordt van het Eilandgebied geëist zijn uiterste best te doen van de Landsregering onder haar jurisdictie staande "lands and/or areas" - als aangeduid in paragraaf 15 - te verkrijgen en die dan aan Host in erfpacht af te staan, opdat Host er de gewenst geachte werkzaamheden kan uitvoeren, bestaande uit baggeren, graven en transport van zand en andere grondmaterialen (14 en 15); zie voorts hieronder.

10, 11, 12

In paragrafen 10, 11 en 12 is gesteld dat de keuze van de bouw en de plaats van de hotels, "resort complexes", villas en condominiums uitsluitend is voorbehouden aan Host. De eis mag hier gelden dat Host vóór het verlenen van erfpacht de plannen aan het Eilandsbestuur voorlegt, opdat dit bestuur over deze plannen het advies kan inwinnen van planologen en natuurwetenschappelijke deskundigen, en opdat aldus de garantie kan worden geschapen voor een in het natuurlijk milieu zo harmonisch mogelijke bebouwing en ontwikkeling.

13

De voorwaarde van Host neergelegd in paragraaf 13 dat "Bonaire will make available to Host, at no charge, topsoil and fill of suitable quality from locations belonging to Bonaire, as close to the optioned or leased lands as possible for use on such land" zou betekenen dat land-, tuin- of bosbouwkundig dan wel natuurwetenschappelijk waardevolle grond (het is immers grotendeels de 'topsoil' waarop gewassen en bomen gedijen) elders van domeinterreinen zou moeten worden weggegraven ten behoeve van het Host-project. Het is duidelijk dat zulks in lijnrechte tegenstelling is met aanbevelingen van het door Grontmij N.V. en Sogréah in maart 1968 uitgebrachte rapport "Water and Land Resources Development Plan for the islands of Aruba, Bonaire and Curaçao", dat tot stand is gekomen, op verzoek van de Nederlands-Antilliaanse Regering, met Nederlandse financiële bijstand.

14

Paragraaf 14, hierboven reeds genoemd, stipuleert dat "Bonaire will permit Host to dredge and/or move sand from its leased and/or optioned land, and Host may further dredge and/or move sand from the adjoining portions of Lac Bay, as required in the opinion of Host for necessary boating, channels and the swimming and boating functions necessary for said resort complex."

Afgezien van het feit dat de Landsregering jurisdictie heeft over Lac, kan opgemerkt worden dat graaf- en baggerwerk en transport van zand op land en in het water, indien zonder meer overgelaten aan Host, het gebied voor wetenschap en als natuurlijk milieu waardeloos zou maken. Aannemende dat een zeker grondverzet noodzakelijk is, zal ook wat dit betreft door een commissie van deskundigen, als genoemd bij bespreking van de paragrafen 10, 11 en 12, en wellicht aangevuld met een waterbouwkundige, een werkplan moeten worden goedgekeurd alvorens een overeenkomst kan worden bekrachtigd.

Paragraaf 14 bevat mede de bepaling dat "Bonaire will permit Host to dredge and/or move sand from any other area or location, provided, that at the sole discretion of Bonaire, said removal does not destroy any existing areas. All such dredgings and removals shall be permitted free of any charge to Host for use on the optioned or leased lands and on its site in Curaçao". Ook ten aanzien van het baggeren of graven van zand in andere terreinen is de grootste voorzichtigheid geboden. Uitvoer van zand naar Curaçao lijkt bepaald ongewenst.

14a

In paragraaf 14a is aan de orde gesteld het verkrijgen van "any sand, rocks, fill, topsoil, shrubbery, etc. from the Salt Company lands that in the sole opinion of the Salt Company is not needed for their own use". Het lijkt niet nodig ten aanzien van paragraaf 14a opmerkingen te maken, behalve deze dat bedacht moet worden dat plannen voor verdere ontgravingen in het reeds geschonden Zuid-Bonaireaanse landschap met zorg moeten worden voorbereid.

15

Alweer met verwijzing naar hetgeen boven is geschreven over 's Lands jurisdictie geldt ook ten aanzien van paragraaf 15 dat van te voren deskundigen een plan van Host moeten goedkeuren "to dredge and/or reclaim the area adjoining the Sorobon project as indicated on the attached map in blue and to alter the infrastructure of said optioned or leased lands in conformity with its plans for development". Dit werk zonder enige waarborg aan Host over te laten zou tot een onverantwoorde ingreep kunnen leiden.

16

Er zullen zeker garanties moeten zijn wat betreft het rioolsysteem (paragraaf 16). In geen geval zal ongereinigd afvalwater in Lac of zee mogen worden geloosd. Ook zal er een adequate vuilverwerking moeten komen, opdat geen vervuiling optreedt in de nabije zee of op het land.

17g

De voorwaarde van paragraaf 17g luidt: "Bonaire shall take such steps and do such things which are or which may be necessary or appropriate to eliminate the presence of mosquitoes and other insects from the beach area of the leased land". Uit ervaring is bekend hoe gevaarlijk het vaak zinloze en verkeerd aangepakte bestrijden en uitroeien van muggen en andere insecten kan zijn wanneer niet zeer zorgvuldig een voorstudie wordt gemaakt van het probleem. Met bespuiting van de Lac-begroeiing, inclusief de mangrove, of met verwijdering van (een deel van) de mangrove, zou het doel mogelijk kunnen worden bereikt. Dat zou echter meteen het vernietigen van het natuurlijk milieu tot gevolg hebben en daarom onaanvaardbaar zijn. Het Eilandsbestuur kan zich daarom niet bij voorbaat tot het nemen van zulke maatregelen verplichten.

17h

Evenmin aanvaardbaar is de paragraaf 17h waarin geëist wordt dat "Bonaire will make available to Host or its subsidiary, as the case may be, at no charge to Host all of the landscaping material required in the

option of Host, to the extent that said landscaping material is available on land owned by Bonaire". Hier moet gevreesd worden dat, uitsluitend ten gunste van "Host or its subsidiary", domein van het Eiland zal worden ontdaan van de veelal reeds schaarse waardevolle begroeiing, en als gevolg daarvan ernstige degradatie zal optreden. Dezerzijds wordt gesuggereerd dat Host zelf plantmateriaal kweekt of dat laat kweken.

19 Het bouwen van scheepsfaciliteiten of van "buildings in or on Lac Bay or surrounding water" (zie paragraaf 19) zou niet zonder een door deskundigen goedgekeurd plan moeten gebeuren.

23 De in paragraaf 23 gestelde eisen dat "Host may freely sell, transfer and assign without prior consent of Bonaire its interest in all or any part of the leased property", etc. zouden slechts kunnen worden ingewilligd onder "kettingbeding", d.w.z. dat deze handelingen slechts mogen worden verricht mits de aan Host vanwege Eiland of Land te stellen voorwaarden (als hierboven aangeduid) van kracht blijven.

25 De bepaling in paragraaf 25 dat "Host may at any time surrender the said lease" en dat dan "any and all liability and responsibility of Host under both this agreement and the said lease shall cease and terminate for the future" zou - behalve onaanvaardbare sociale en economische gevolgen - tot gevolg kunnen hebben dat Bonaire blijft zitten met brokstukken van constructies en met (ten dele) vernielde natuurterreinen.

27D De voorwaarde in paragraaf 27D dat "Bonaire will grant Host docking facilities for its own water vessels of any size for the purpose of carrying Host's guests to and from the resort complex in Bonaire" zal - evenals die in paragraaf 19 - voor wat betreft Lac vooraf moeten worden bekeken door deskundigen.

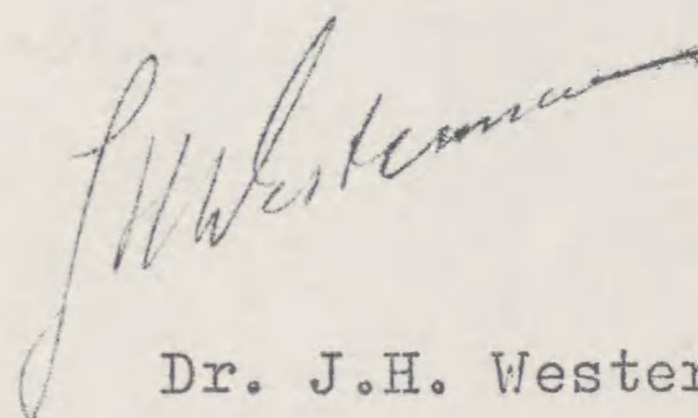
29g Wat betreft Host's voorwaarde in paragraaf 29g dat Bonaire "furnish and provide for the term of the lease, free of any charge to Host, water of sufficient quantity to maintain a regulation 18-hole golf course, but in any event not more than 1.200 tons of water a day of a quality that may be used for all purposes except drinking", wordt opgemerkt dat onder geen beding zulk water aan de bodem van het eiland zou mogen worden onttrokken, wanneer daardoor schade zou moeten worden gevreesd voor de vegetatie of voor landbouw en veeteelt.

x x x

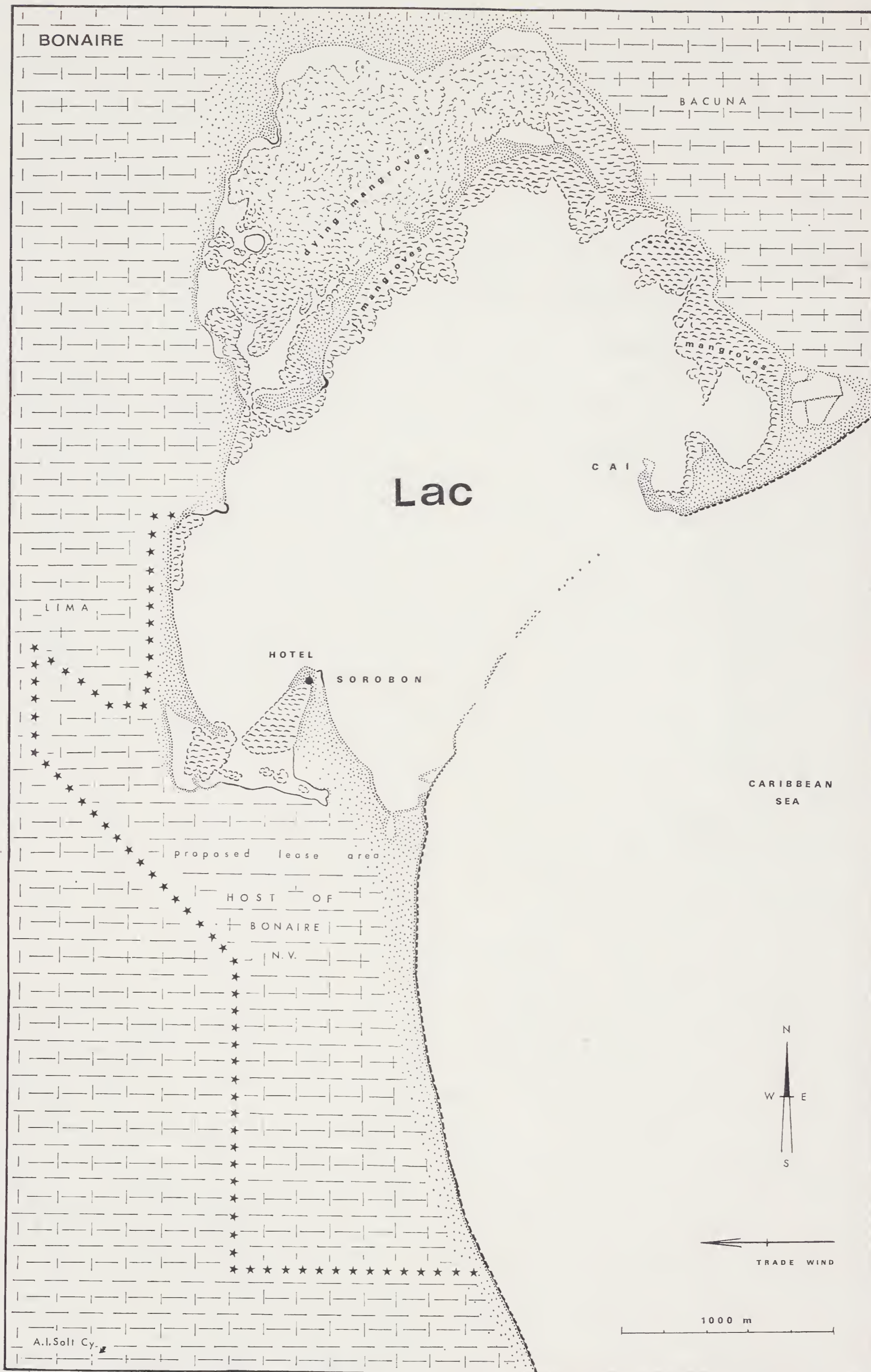
Wanneer wij dit alles overzien, is het duidelijk dat Bonaire zich niet mag laten binden door een contract als thans door Host of Bonaire N.V. voorgesteld.

Trouwens de implicaties van zulk een contract voor de Landsregering én voor de Nederlandse Regering zijn zodanig dat dit contract ook uit dien hoofde niet zo maar geaccepteerd kan worden.

De Studiekring en de Nederlandsche Commissie bieden gaarne hun diensten aan wat betreft verdere beoordelingen van in deze Nota aan de orde gestelde ontwikkelingsplannen met betrekking tot Lac en omgeving.

Dr. J.H. Westermann

Flamingo Tours Bonaire

This map of **Bonaire** is offered to you by
Bonaire Trading Co. Travelbureau,
 Kerkweg 9, guided Tours

Flamingo Tours u drive car rental and guided tours
 Gouv. N. Debrotweg, Phone 8310
 Reasonable prices

Scale 1 : 100.000
 Area 275 km² (107 sq. miles)
 Population: 7400
 Capital: Kralendijk
 Villages: Rincon, Noord Salinja, Antriol, Nikiboko and Terra Corra
 Beaches: Cai (Lac) Sorobon (Lac) White Pond Little Bonaire
 Lagoen: bay, inlet
: projected roads
 Length of roads around the island 60miles

For all your travel reservations:
Bonaire Trading Co. Ltd.

Hertz Rental Car Licensee

Guided tours

Travel bureau at Bonaire,

Kerkweg 9, Phone 8358

at Curaçao, Dr. da Costa Gomezplein 5, Phone 13663

Map of KRALENDIJK (capital) and environs

CAR rentals with or without driver:

FLAMINGO TOURS, Phone 8310

K. Mayer, Gouv. N. Debotweg 42 B.

CARIBBEAN SEA
(Kralendijk Bay)

1. Police Station (Fort Orange)	19. Aquarium
2. Customs	20. Ford Service Station
3. Postoffice	21. Maduro & Curiel's Bank
4. Pier	22. Bonaire Commercial Bank
5. Queen Wilhelmina Square	23. Car Rental
6. Protestant Church	24. Restaurant Zeezicht
7. Governments Office	25. Restaurant Mona Lisa
8. Fish Market	26. Spritzer & Fuhrmann
9. Centro (Souvenirs, spirits, perfume, etc.)	27. Drugstore
10. Heitstore (Turtles, souvenirs, birds)	28. S E L Maduro & Sons
11. Shell Station	29. Tourist Office Gouvt.
12. Travel Bureau Bonaire Trading. Hertz Car Rental , A.L.M., K.L.M., H.A.P.A.G. etc.	30. Wireless Station
13. Ford Showroom	31. Golden Star
14. Hospital	32. Chez Claudette
15. Queen Juliana Square	33. Bonaire Bookshop
16. Catholic Church	34. Casa Ramon
17. Cine Carib (Movies)	35. Protestant Cemetery
18. Kralendijk Supermarket	36. Tennis court
	37. War Memorial
	38. Catholic Cemetery
	39. Doctor's Office
	40. Garage Bedrijf Bonaire
	41. Super Corner

WEGENKAART ROAD MAP

CURACAO

PRIJS / PRICE NA F. 1,50

SCHAAL 1:5000 SCALE
METERS
0 500 1000
FEET

LEGENDE LEGEND
weg road
kerk church
belangrijk gebouw important building

LEGENDE LEGEND
belangrijke asfaltweg important asphalt road
asfaltweg asphalt road
onverharde weg loose surface road
landweg track
hoogte lijn en rotswand contourline and cliff
grot cave
kustlijn shoreline
vuurtoren lighthouse
plantagegrens plantation boundary
dorpen en woonwijken villages and residential areas
Shell raffinaderij Shell refinery
kerk church
Shell gasoline station Shell gasoline station
belangrijk gebouw important building
vliegveld airfield
ankerplaatsen voor grote en kleine vaartuigen anchorages for large and small vessels

Samengesteld en vervaardigd: Compiling and drafting:
J. A. Hermelin (Kadaster N.A.)
Nadruk verboden: Copyright:
Shell Nederlandse Antillen Verkoop Maatschappij N.V.

SCHAAL 1:62500 SCALE
KILOMETERS
0 1 2 3 4 5
MILES
0 1 2 3

BANDEN BAKS	Banden Baks	Banden Baks	Banden Baks
Amor (20)	Amor (20)	Amor (20)	Amor (20)
Banda (25)	Banda (25)	Banda (25)	Banda (25)
...

ZIE WEGENKAART OP ACHTERKANT.
SEE ROADMAP AT BACK.

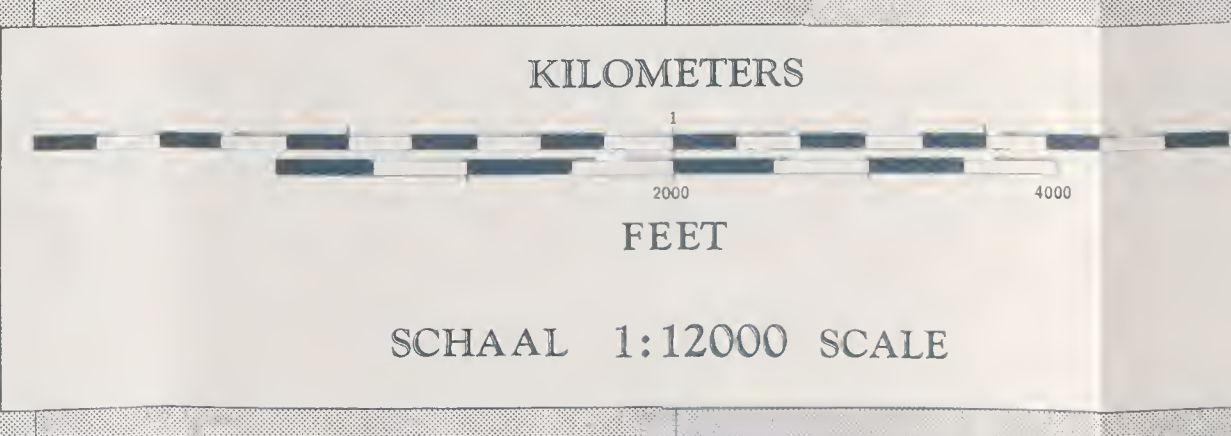

COPIES OF HOUSES ON RESIDENTIAL AREAS AND PLANNING

Alphabetic	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100
Alphabetic	101-110	111-120	121-130	131-140	141-150	151-160	161-170	171-180	181-190	191-200
Alphabetic	201-210	211-220	221-230	231-240	241-250	251-260	261-270	271-280	281-290	291-300
Alphabetic	301-310	311-320	321-330	331-340	341-350	351-360	361-370	371-380	381-390	391-400
Alphabetic	401-410	411-420	421-430	431-440	441-450	451-460	461-470	471-480	481-490	491-500
Alphabetic	501-510	511-520	521-530	531-540	541-550	551-560	561-570	571-580	581-590	591-600
Alphabetic	601-610	611-620	621-630	631-640	641-650	651-660	661-670	671-680	681-690	691-700
Alphabetic	701-710	711-720	721-730	731-740	741-750	751-760	761-770	771-780	781-790	791-800
Alphabetic	801-810	811-820	821-830	831-840	841-850	851-860	861-870	871-880	881-890	891-900
Alphabetic	901-910	911-920	921-930	931-940	941-950	951-960	961-970	971-980	981-990	991-1000

ALPHABETIC INDEX OF STREETS

A	Alphabetic	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100
B	Alphabetic	101-110	111-120	121-130	131-140	141-150	151-160	161-170	171-180	181-190	191-200
C	Alphabetic	201-210	211-220	221-230	231-240	241-250	251-260	261-270	271-280	281-290	291-300
D	Alphabetic	301-310	311-320	321-330	331-340	341-350	351-360	361-370	371-380	381-390	391-400
E	Alphabetic	401-410	411-420	421-430	431-440	441-450	451-460	461-470	471-480	481-490	491-500
F	Alphabetic	501-510	511-520	521-530	531-540	541-550	551-560	561-570	571-580	581-590	591-600
G	Alphabetic	601-610	611-620	621-630	631-640	641-650	651-660	661-670	671-680	681-690	691-700
H	Alphabetic	701-710	711-720	721-730	731-740	741-750	751-760	761-770	771-780	781-790	791-800
I	Alphabetic	801-810	811-820	821-830	831-840	841-850	851-860	861-870	871-880	881-890	891-900
J	Alphabetic	901-910	911-920	921-930	931-940	941-950	951-960	961-970	971-980	981-990	991-1000
K	Alphabetic	1001-1010	1011-1020	1021-1030	1031-1040	1041-1050	1051-1060	1061-1070	1071-1080	1081-1090	1091-1100
L	Alphabetic	1101-1110	1111-1120	1121-1130	1131-1140	1141-1150	1151-1160	1161-1170	1171-1180	1181-1190	1191-1200
M	Alphabetic	1201-1210	1211-1220	1221-1230	1231-1240	1241-1250	1251-1260	1261-1270	1271-1280	1281-1290	1291-1300
N	Alphabetic	1301-1310	1311-1320	1321-1330	1331-1340	1341-1350	1351-1360	1361-1370	1371-1380	1381-1390	1391-1400
O	Alphabetic	1401-1410	1411-1420	1421-1430	1431-1440	1441-1450	1451-1460	1461-1470	1471-1480	1481-1490	1491-1500
P	Alphabetic	1501-1510	1511-1520	1521-1530	1531-1540	1541-1550	1551-1560	1561-1570	1571-1580	1581-1590	1591-1600
Q	Alphabetic	1601-1610	1611-1620	1621-1630	1631-1640	1641-1650	1651-1660	1661-1670	1671-1680	1681-1690	1691-1700
R	Alphabetic	1701-1710	1711-1720	1721-1730	1731-1740	1741-1750	1751-1760	1761-1770	1771-1780	1781-1790	1791-1800
S	Alphabetic	1801-1810	1811-1820	1821-1830	1831-1840	1841-1850	1851-1860	1861-1870	1871-1880	1881-1890	1891-1900
T	Alphabetic	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-1960	1961-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2000
U	Alphabetic	2001-2010	2011-2020	2021-2030	2031-2040	2041-2050	2051-2060	2061-2070	2071-2080	2081-2090	2091-2100
V	Alphabetic	2101-2110	2111-2120	2121-2130	2131-2140	2141-2150	2151-2160	2161-2170	2171-2180	2181-2190	2191-2200
W	Alphabetic	2201-2210	2211-2220	2221-2230	2231-2240	2241-2250	2251-2260	2261-2270	2271-2280	2281-2290	2291-2300

LEGENDE / LEGEND

hoofdweg	main road
weg	road
belangrijk gebouw	important building
kerk	church
Shell gasoline station	Shell gasoline station

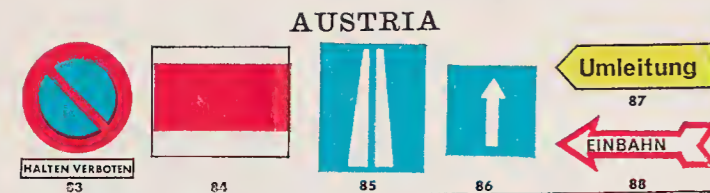
WEGENKAART ROAD MAP

CURACAO

PRIJS / PRICE NA F. 1,50

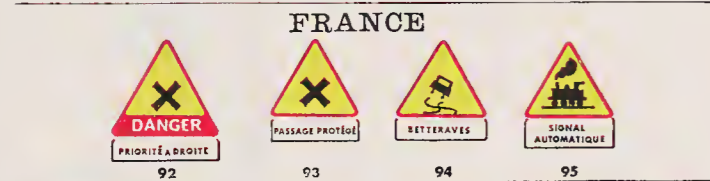
OTHER SIGNS

- 83 Stopping prohibited
- 84 Parking lights required at night
- 85 Reserved for motor vehicles
- 86 End of two-way traffic
- 87 Diversion
- 88 One-way street

- 89 Motorway
- 90 Maximum length
- 91 Stopping or parking prohibited on left on odd days and on right on even days

- 92 Yield to traffic from right
- 93 Cross roads protected by stop signs on side roads
- 94 Slippery road (beetroot)
- 95 Level crossing with automatic signals

- 96 Stop
- 97 Closed to motor vehicles on Sundays and holidays
- 98 Closed to motorcycles on Sundays and holidays
- 99 No parking
- 100 Stopping prohibited
- 101 Roundabout: Yield to traffic from left
- 102 Priority road (Road number)
- 103 Priority road
- 104 Diversion
- 105 One way street

- 106 Parking restricted
- 107 Parking prohibited between 8-22 h unless otherwise indicated
- 108 Reserved for motor vehicles
- 109 Compulsory track for motorcycles only
- 110 Form two files of traffic

- 111 Stopping prohibited on left
- 112 Parking prohibited on right
- 113 Side-lights compulsory
- 114 Reserved for motor vehicles

- 115 Chains compulsory
- 116 Parking disc compulsory
- 117 Metered parking
- 118 Mountain postal road
- 119 Lane for slow traffic

RULE OF THE ROAD

The rule of the road in Europe is to keep to the right with the exception of Great Britain, Northern Ireland, the Republic of Ireland, Sweden* and Iceland where traffic moves on the left-hand side of the road.

*Traffic will move on the right on and after 3rd September, 1967 in Sweden.

Road signs which conform to the international system are in use in the following countries:

Austria	Haiti	Ruanda
Belgium	Hungary	Rumania
Bulgaria	Iceland	San Marino
Cambodia	Israel	Senegal
Cuba	Italy	Spain
Czechoslovakia	Lebanon	Sweden
Denmark	Luxemburg	Switzerland
Dominican Republic	Monaco	Thailand
Ecuador	Morocco	Tunisia
Egypt	Netherlands	Uganda
Finland	Norway	United Kingdom*
France	Poland	U.S.S.R.
Germany	Portugal	Vatican City
Greece		Yugoslavia

*Some signs of a type not conforming to the international system are still in use in the United Kingdom.

OTHER LIGHT SIGNALS

Red light	Stop
Amber light	Stop, the Red will follow
Flashing Amber	Caution, proceed with care
Green light	Go
Flashing Green	indicates green time is coming to an end; Stop if you can
Green Arrow	you may proceed in the direction indicated
Red Arrow	it is Prohibited to proceed in the direction indicated

INTERNATIONAL ROAD SIGNS

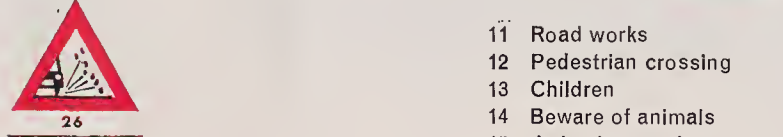
AMERICAN AUTOMOBILE ASSOCIATION
World-Wide Travel Department

PUBLISHED BY

© World Touring and Automobile Organisation (OTA)

D A N G E R S I G N S

- 1 Dangerous bend
- 2 Right bend
- 3 Double bend
- 4 Intersection
- 5 Intersection with a non-priority road
- 6 Opening bridge
- 7 Level-crossing with gates
- 8 Level-crossing without gates
- 9 Low flying aircraft
- 10 Traffic signals ahead
- 11 Road works
- 12 Pedestrian crossing
- 13 Children
- 14 Beware of animals
- 15 Animals crossing
- 16 Road narrows
- 17 Uneven road
- 18 Dangerous hill
- 19 Slippery road
- 20 Quay or river bank
- 21 Merging traffic
- 22 Roundabout ahead
- 23 Two-way traffic
- 24 Danger
- 25 Danger from falling rocks
- 26 Loose chippings

D A N G E R S I G N S A N D M A N D A T O R Y S I G N S

P R O H I B I T O R Y S I G N S

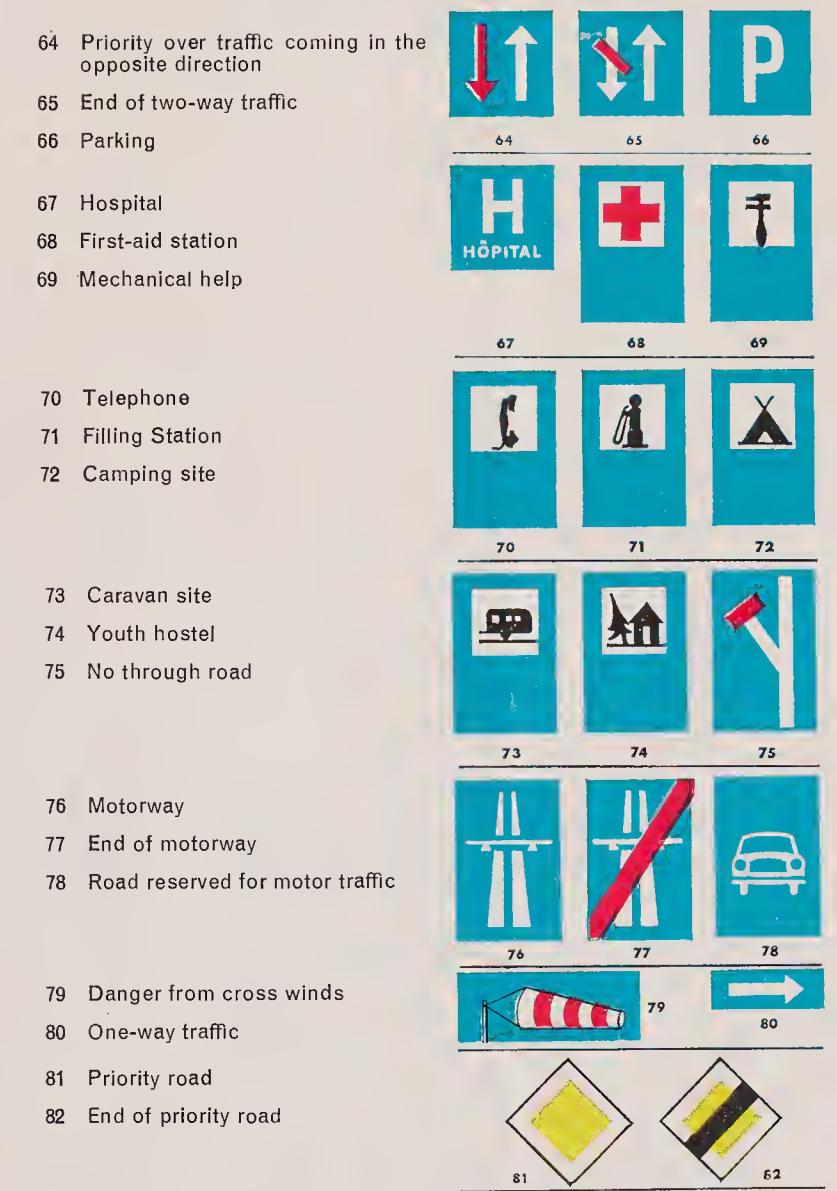

M A N D A T O R Y S I G N S

- 29 Closed to all vehicles
- 30 No entry for all vehicles
- 31 No entry for all motor vehicles except motorcycles without sidecars
- 32 No entry for motorcycles without sidecars
- 33 No entry for all motor vehicles
- 34 No entry for pedal cyclists
- 35 No entry for goods vehicles exceeding ... tons laden weight
- 36 No entry for vehicles having overall width exceeding ... metres
- 37 No entry for vehicles having overall height exceeding ... metres
- 38 No entry for vehicles having overall length exceeding ... metres
- 39 No entry for vehicles exceeding ... tons laden weight
- 40 No entry for vehicles having an axle weight exceeding ... tons
- 41 Closed to all motor vehicles drawing a trailer other than a semi-trailer or a single-wheel trailer
- 42 Closed to lorries drawing a trailer
- 43 Closed to pedestrians
- 44 No left (or right) turns
- 45 No U turns
- 46 Overtaking prohibited
- 47 Overtaking by lorries prohibited
- 48 End of prohibition
- 49 Speed limit
- 50 Speed limits for light and heavy motor vehicles
- 51 End of speed limit
- 52 End of speed limit
- 53 Use of horn prohibited
- 54 Priority to be given to vehicles coming in the opposite direction
- 55 Stop: Customs
- 56 No parking - on left on uneven dates; on right on even dates
- 57 No parking
- 58 Stopping prohibited
- 59 Direction to be followed
- 60 Roundabout
- 61 Compulsory cycle track
- 62 Compulsory minimum speed
- 63 Compulsory way for pedestrians

M A N D A T O R Y S I G N S

I N F O R M A T I V E S I G N S

No. 2
december 1968

STINAPA

K.N.S.M.

voor vracht
en passage

Begin Uw
vacantie met
een zeereis
per m/s

"PRINS DER NEDERLANDEN"

**BONAIRE TRADING COMPANY
CURACAO N.V.**

HELFRICHPLEIN 7
PHONE: 13663-13912-11720

STINAPA

No. 2
december 1968

Uitgave van de Stichting

Nationale Parken Nederlandse Antillen
Opgericht 18 juli 1962.

Correspondentie adres:

Caraïbisch Marien Biologisch Instituut
P.O.B. 2090, Curaçao, Ned. Ant.

★

Onder Redactie van:

F. Creutzberg,

H. J. Koelers

W. Bokma

★

Correspondent in Nederland

P. A. W. J. de Wilde

NIOZ, Buitenhaven 27,

Den Helder.

Omslagontwerp: E. A. Kruythoff.

Natuurbescherming is:

Het behoud van 's werelds gehele levensgemeenschap, het natuurlijke milieu van de mensen, met inbegrip van de hernieuwbare hulpbronnen, waaruit dat milieu bestaat en waarop de grondslagen van de menselijke beschaving rusten opdat de toekomstige vrede, vooruitgang en welvaart der mensheid verzekerd zijn.

Fontainebleau 5 oktober 1948.

Het Bestuur van de Stichting Nationale Parken Ned. Ant. is als volgt samengesteld:

G. Dutry v. Haeften,	— Voorzitter
F. Creutzberg,	— Secretaris
A. F. R. v. Kesteren	— Penningmeester, bestuurslid voor het Land
R. Stadius v. Eps	— Voor het Land
J. W. Merryweather	— Voor het Eilandgebied Aruba
R. P. Saleh	— Voor het Eilandgebied Bonaire
H. J. Koelers	— Voor het Eilandgebied Bov. Eilanden
E. S. Pieters Kwiers	— Voor het Eilandgebied Curaçao
J. Herwijer	
V. Brenneker O.P.	— Adviseur.

INHOUD:

Van de redactie	pag. 3
Wetgeving ter bescherming van flora en fauna op de Nederlandse Antillen door Mr. G. Dutry v. Haeften	pag. 5

VAN DE REDACTIE

Toen de Stichting Nationale Parken het besluit genomen had met de uitgave van "STINAPA" haar werkzaamheden in de publiciteit te brengen, had zij niet durven hopen op zoveel adhaesie als zij thans heeft gekregen. Dit vervult het bestuur met grote dankbaarheid en het heeft de werkzaamheden van de Stichting een enorme stimulans gegeven.

Gaarne wil de redactie vermelden, dat SHELL Curaçao N.V. de financiering van de voor U liggende aflevering geheel op zich heeft genomen. Ook van particuliere zijde werden vele bijdragen ontvangen, waaronder zich verschillende hoge bedragen bevonden.

Wat betreft de financiën en de copie kan "STINAPA" voorlopig voort.

Dat de uitgave van de tweede aflevering zo lang op zich heeft laten wachten moet worden toegeschreven aan een tijdelijke onderbezetting van de redactie.

De redactie ontving naast veel anders een grote bijdrage van Mr. G. Dutry van Haeften over de Wetgeving ter bescherming van Flora en Fauna op de Nederlandse Antillen. Dit artikel zou hoofdstuksgewijs in meerdere afleveringen geplaatst kunnen worden. De redactie heeft echter besloten met dit artikel het gehele No. 2 te vullen, zodat dit waardevolle overzicht onze begunstigers samengebundeld ter beschikking zal staan.

Het is verheugend op deze plaats enige vorderingen te mogen vermelden op het gebied van de Natuurbescherming in de Nederlandse Antillen. De aankoop door de Regering van Plantage Washington op Bonaire heeft op 7 december 1968 plaatsgevonden waarna het op dezelfde dag in beheer werd gegeven aan de Stichting Nationale Parken en de Natuurwetenschappelijke Studiekring voor Suriname en de Nederlandse Antillen.

Ten behoeve van de bescherming van het Landschap, de flora en de fauna van de Christoffelberg op Curaçao is een speciale studiecommissie opgericht.

Door de grote medewerking van het Bestuurscollege en Domeinbeheer van het Eilandgebied Aruba begint de instelling van het Natuurreservaat Arikok op Aruba steeds vastere vormen aan te nemen.

Tijdens de jaarvergadering van het Stichtingsbestuur, die van 19 tot 21 maart 1968 op St. Maarten werd gehouden, zijn een aantal belangrijke objecten op de Bovenwindse eilanden als reële projecten in het werkprogramma van de Stichting opgenomen.

Voor zover het cultuur en historische objecten betreft mogen wij mededelen, dat na een ingewikkelde ruilverkavelingsprocedure tussen het Eilandgebied Bonaire en de Antillian International Salt

Company met de restauratie van de Slavenhutjes aan de Oranje en Blauwe Pannen een begin gemaakt kan worden.

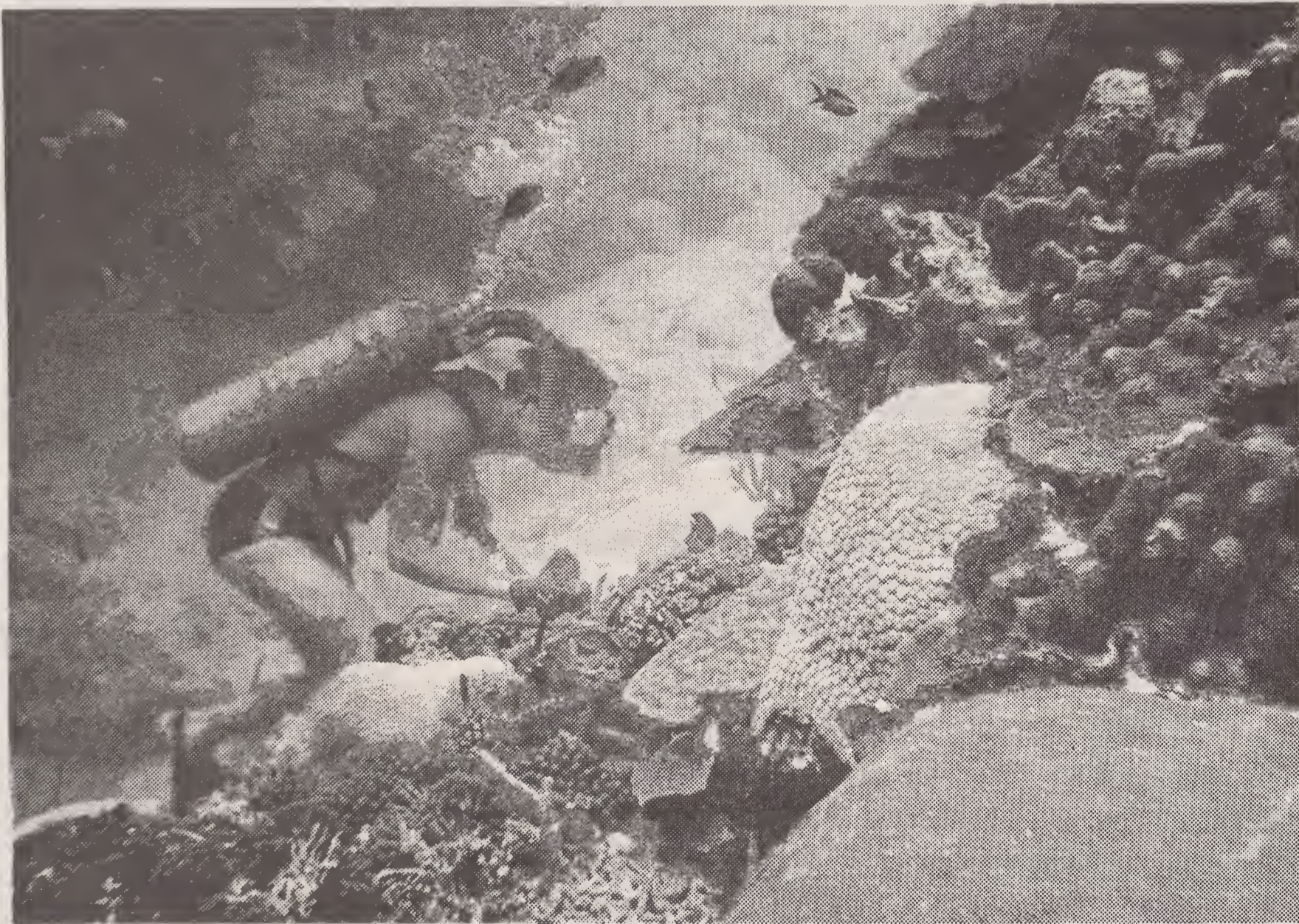
Voor de restauratie van de Synagoge en de Hervormde Kerk op St. Eustatius door het Departement van Welvaartzorg zijn voorbereidingen gemaakt voor de aanvraag van financiële steun.

Het Stichtingsbestuur is echter ook vervuld met zorgen. Een op zichzelf verheugend feit, n.l. de warme aanbeveling van de redactie van het Amerikaanse duikersblad "Skin Diver" om Curaçaose riffen te gaan bezoeken, herbergt een groot gevaar.

Deze aanbeveling bereikte miljoenen Amerikanen en een sterk toenemende druk op onze kwetsbare riffen is zeker te verwachten. Velen zullen wel in de vorm van een stukje koraal een souvenir-tje willen meenemen. Het is van nationaal belang dat de "Skin Diver" over drie jaren nog altijd even enthousiast over Curaçaose riffen zal kunnen schrijven.

De Stichting heeft zich derhalve tot de regering gewend met een wetsvoorstel om aan de export van voorwerpen van natuurhistorische waarde paal en perk te stellen. Ondertussen wordt gewerkt aan een doeltreffender systeem om de koralen van de Nederlandse Antillen te beschermen tegen een bedreiging die ze nimmer eerder hebben ondervonden.

Een van de komende nummers zal aan deze materie gewijd zijn.

Naar schatting bezitten 3.000.000 Amerikanen duikflessen.
Foto Fred Fischer.

WETGEVING TER BESCHERMING VAN FLORA EN FAUNA OP DE NEDERLANDSE ANTILLEN

I. Waar ter wereld de mens ook leefde, reeds vroeg trof men ordening en regeling aan. Als meest ontwikkeld wezen tracht de mens te heersen over en gebruik te maken van het minder ontwikkelde in de natuur. Dit brengt hem enerzijds in conflict met zijn naaste, die hetzelfde oogmerk heeft, en anderzijds tot het inzicht, dat de voortbrengselen der natuur niet onuitputtelijk zijn. In het eerste geval heeft dit tot gevolg regeling, in die zin, dat de bevoegdheden tussen de mensen onderling binnen zekere perken gebracht worden, terwijl in het tweede geval regeling ontstaat geldend voor alle mensen ten opzichte van omvang en tijden van de jacht en het winnen van plantaardige voortbrengselen van de natuur. Uit de gebruiken en taboes van z.g. primitieve gemeenschappen groeiden in de loop der tijd formele wetten. Overtreding van regels wordt gestraft, in de primitiefste gemeenschappen door de honger of de toorn der goden of geesten, in meer ontwikkelde stadia door gezamenlijk optreden van de gemeenschap en in de moderne maatschappijen door aangewezen, gespecialiseerde organen.

Anders gezegd: de natuur verzorgt zijn interne evenwichten. De mens doorkruist deze meer naarmate hij in hogere stadia van ontwikkeling komt en meer en betere middelen ter beschikking krijgt. Het laat zich daarom begrijpen, dat waar de mens en maatschappij evolueren, de natuur in sterke mate verstoord wordt. Er zijn voorbeelden genoeg, die ons laten zien, dat ongecontroleerd of ondoordacht ingrijpen in de natuur grote ellende en terugslag tot gevolg heeft. Het op grote schaal kappen van hout op berghellingen leidt tot erosie van lagen goede aarde, die de basis vormde voor boomgroei op de hellingen en voor tuin- en landbouw in de laagte; door versnelde afvloeiing van regenwater ontstaat overstroming in de laagvlakten en daarna grote droogte. Tengevolge van uitroeiing of decimeren van een bepaalde diersoort, kan een andere soort, die nu zijn natuurlijke vijand mist, zich ongebreideld voortplanten en oorzaak worden van plagen. Op Sint Maarten werd de mongoos geïmporteerd in de hoop dat deze een einde zou maken aan de overlast van ratten. Het gevolg was echter, dat de ratten hun heil in de bomen zochten waar zij worden vervolgd door de mongoos, die nu de vogelstand bedreigt, doordat hij zich ook is gaan voeden met vogeleieren. Ver doorgevoerde landbouw heeft meer dan eens geleid tot

uitputting van de grond, soms zodanig, dat er een woestijn ontstond.

In al deze gevallen komt de ontdekking, dat afbraak van de natuur plaats heeft, pas als het kwaad reeds ver gevorderd is, of zelfs te ver. De correctie van de mens op zijn handelen ten opzichte van de natuur geschiedt veelal eerst indien economische noodzaak blijkt, dus als hij plotseling zijn buikriem moet aanhalen.

Voordat maatregelen voor verbetering van de economie tot stand gekomen zijn, is het dan al laat, maar voor wat betreft dat deel van de natuur, dat de economie niet rechtstreeks raakt, de z.g. vrije natuur, is het dan reeds heel laat, als het al niet té laat is.

Verder zien wij ook, dat naarmate de mens zich met meer comfort weet te omgeven (goed wonen, voedsel uit blik, leidingwater, afwisselende recreatie in de vorm van toneel, film etc.) hij meent dat de vrije natuur nauwelijks of geen waarde meer heeft. Komt echter de verkorting van de arbeidstijd en wordt de tijd voor ontspanning en verlof meer als een recht dan als een gunst onderkend, dan komt geleidelijk de behoefte boven om er op uit te trekken, de natuur op te zoeken en daarvan te genieten. In verschillende industrielanden komt men dan tot de trieste ontdekking, dat er van die natuur niet veel meer over is en dat op schaarse plekjes de mensen elkaar verdringen en in andermans rommel komen te zitten.

II. Hoe staan de zaken in dit opzicht in de Nederlandse Antillen er voor?

Wij zouden kunnen zeggen, dat een aantal duidelijk gemarkeerde aanslagen op de natuur hier te lande heeft plaats gehad.

In de dertiger jaren van de 17e eeuw kwam een grote verandering door de komst van de Europeaan in deze gebieden, waar de bevolking nog in natuurstaat leefde. De toen aanwezige bossen en waardevolle bomen werden gekapt en verscheept voor de handel en nijverheid in Europa en, aangezien herbebossing in die dagen een nog onbekend begrip was, ontstond een leegte.

Vestiging van uitheemsen, zowel van Europeanen als Afrikanen deden het bevolkingstal zeer toenemen. De ontwikkeling van de landbouw, maar vooral van de geiten- en schapenteelt brachten de flora een tweede slag toe. Daarbij kwam — voornamelijk op de Benedenwindse Eilanden — nog de behoefte aan houtskool, waaraan veel hoog opgaand gewas ten offer viel. Daarbij deden de soms jaren durende droogteperioden zich nog extra voelen.

Een derde slag volgde na de vestiging van petrochemische bedrijven op Aruba en Curaçao, die in de eerste jaren door onttrekking van water aan de grond, achteruitgang van de natuurlijke opslag ten gevolge had. Doch vooral door de grote aantrekkingskracht en ruimte als arbeidsvoorziening, daalde de belangstelling voor het land en de kunstwerken tot behoud van water en grond, voor de landbouw en de natuur sterk, terwijl wederom het aantal ingezetenen steeg.

Op de eerste slag vond geen correctie plaats. Tijdens de tweede slag werden weliswaar verschillende pogingen gedaan. Door de overheid werden in de loop der jaren sedert de totstandkoming van het Regeringsreglement 1815 herhaaldelijk wettelijke bepalingen uitgevaardigd tot beperking van de houtkap, het gebruik van hout (houtskool) door regeling van het kalkbranden, tot reglementering van het weiden van vee en van de pluk, verkoop, etc. van onrijpe divi-divipeulen op publieke gronden. Alle weliswaar economisch gerichte maatregelen, doch uit hun aard tevens van belang voor de flora en fauna in het algemeen.

In 1838 verscheen publicatie No. 215 over de bescherming van bomen en houtgewas op de Benedenwindse Eilanden en in 1867 (P.B. No. 4) kwam tot stand de Verordening op de uitgifte in eigendom of pacht van publieke gronden in de Kolonie Curaçao. Dr. H. J. Westermann vermeldt hieromtrent: „Met de in artikel 5 hiervan voorkomende bepalingen ten aanzien van het huurcontract, is door de wetgever beoogd een zoveel doenlijk in tact laten van het opgaande hout, naast een zo rationeel mogelijke ontginning der uitgegeven gronden:

- B. Geene opgaande boomen mogen geveld of uitgerooid worden.
- C. De huurder moet, in plaats van dode boomen, krachtige levende boomen planten en onderhouden.
- D. Bij het kappen van brand- of verfhout (d.i. de brasiya of campeshi), indien de bevoegdheid aan de huurder toegekend is, mag geen ander hout dan snoeisel worden ingezameld; de stam of stammen moeten in behoorlijken wasdom worden gelaten.
- E. Gronden, voor landbouw verhuurd, moeten bij het eerste, daarvoor geschikte, seizoen worden beplant, en zulke overeenkomstig de eischen van den landbouw.

Weinig of niet is echter de hand gehouden aan deze toch zo redelijke voorschriften". x)

x) West-Indische Gids Jrg. XXVIII No. 7-8 pag. 200.

Nog steeds worden dergelijke karakteristieke bomen bedreigd door houtkap.
Foto Fr. M. Arnoldo.

In de depressiejaren in de eerste decennia van deze eeuw werden vele studies gemaakt tot verbetering van het land, de waterhuishouding en land- en bosbouw. Tot resultaten brachten de vele rapporten het in feite niet. De ontredde van de natuur ging voort. Intussen waren wel de opstanden op vele „plantages”, dankzij het directere belang en nuchter inzicht van de eigenaren, gehandhaafd gebleven.

Dat over het geheel genomen een aanzienlijke uitdunning van de fauna heeft plaats gehad, mag gevoegelijk worden aangenomen. Van welke omvang de teruggang van in het wild levende dieren daardoor is geweest, is bij gebrek aan concrete gegevens uit die tijden, niet bekend. Thans kan slechts geconstateerd worden, welke diersoorten zijn uitgestorven of met uitsterven bedreigd worden. Een voorbeeld hiervan zijn de Jan van Genten (Brown Boobies), die eeuwen lang op de Benedenwinden en speciaal Klein Curaçao broedden. Behalve vanwege de door deze afgezette guano waren ze van praktisch belang voor de scheepvaart, die de plaats van het slecht zichtbare lage eilandje aan de aanwezigheid van de vogels in de lucht, kon bepalen. Ondanks een desbetreffend bij pla-

kaat van 29 maart 1737 uitgevaardigd verbod tot het rapen van eieren van deze vogels en mogelijk vanwege de fosfaatwinning ter plaatse, zijn zij geleidelijk aan als broedvogel geheel verdwenen. Voorts zijn verdwenen o.a. de grote blauwe duif (Aruba, Curaçao en St. Maarten), de geelvleugel Amazone Papegaai (Aruba, Curaçao), de Grote en Kleine Grijs vliegenvanger (Aruba) en Ala Blanca (Aruba).

Sedert de jaren 1960 verkeren wij aan het begin van een vierde aanslag op de natuur; nieuwe gevaren dreigen door de snelle ontwikkeling die de Antillen de laatste jaren doormaken. De opkomst van het tourisme, de grote impulsen van de financiële steun uit Nederland en van de E.E.G., de bevolkingstoename en de aanzet van de industrialisatie doen zich sterker gevoelen. Er wordt veel gebouwd, wegen aangelegd en de vraag naar grond stijgt. Tengevolge van stijging van grondprijzen is te verwachten dat particuliere grondbezitters meer en meer worden gevraagd en geneigd zullen zijn hun gronden te verkopen. Gronden, die juist zo rijk nog zijn aan originele en fraaie natuur.

In dit verband zijn de volgende woorden van de bekende schrijver J. B. Priestly een duidelijke waarschuwing:

„Vele oude genoegens in Engeland zijn voorgoed verdwenen onder de druk en het opdringen van steeds meer mensen. Wat bijvoorbeeld eens een plezierig picknicplekje was waar men de dag kon verdromen, is nu een parkeerterrein, een busstation, een cafetaria, een souvenirwinkel. Heel wat paden die ik in mijn jeugd heb bewandeld zijn nu autosnelwegen, waarlangs steeds meer mensen zich voortreppen naar stof, lawaai en koolmonoxyde. En nu vertelt men ons ook nog dat er niet genoeg van die wegen zijn en dat ze veel breder zouden moeten zijn. Het zal niet lang meer duren of het platteland rondom Londen zal geheel geasfalteerd zijn. Dan zal het landschap vernietigd zijn teneinde meer mensen in staat te stellen naar buiten te trekken en van het landschap te genieten.”

De Nederlandse Antillen kunnen en moeten profiteren van de fouten die in de industrielanden zijn gemaakt. De goede intenties van de overheden geven hoop dat dit inderdaad zal gebeuren. Tijdens de voorbereidingen voor de nieuwe fase van ontwikkeling is het besef meegegroeid, dat met de verdere economische uitbouw, ook de natuur bescherming behoort te krijgen om deze te behouden en kans op herstel te krijgen. In de meerjarenplannen zijn bijvoorbeeld posten opgenomen ter bestudering, niet alleen van mogelijkheden van verbete-

ring van de landbouw en waterhuishouding, doch ook tot behoud en het scheppen van recreatiegebieden. Gelden zijn uitgetrokken voor aankoop van gronden teneinde enerzijds grondspeculatie tegen te gaan en anderzijds om ruimte te creëren om toekomstige bestemmingsplannen — inclusief recreatie en natuurbehoud — uit te kunnen voeren. Voor de ruimtelijke ordening op de Benedenwindse Eilanden zal het in 1968 verschenen advies van een speciale commissie, bestaande uit deskundigen van de Grontmy. en de Sogréah, alsmede van Prof. Bijhouwer van groot belang kunnen zijn.

De motor van het oorspronkelijke Tien-jarenplan, de Secretaris van de Technisch Economische Raad van de Nederlandse Antillen, Ir. P. C. Henriquez, heeft aanstonds begrepen, dat voor wat natuurbescherming betreft een extra stimulans van meer idealistisch en esthetisch ingestelde personen nodig is. Hij meende dat de overheid zonodig ook het initiatief zou moeten nemen tot het oprichten van een particulier lichaam, dat zich ten doel stelt het behoud en de bescherming, alsmede het dienstbaar maken aan het publiek, van de natuur.

Zo doende kwam tot stand de Stichting Nationale Parken Nederlandse Antillen, opgericht op 18 juli 1962 door de Minister van Cultuur en Opvoeding, Mr. I. C. Debrot, en de Directeur van het Kabinet van de Gouverneur, Mr. A. P. J. van Bruggen.

Naast de materiële voorzieningen, waarop in het volgende nog een enkele maal nader wordt teruggekomen, is het nodig dat wettelijke maatregelen worden genomen en op de naleving daarvan wordt toegezien. Het is nu eenmaal zo, dat men niet aan het inzicht van ieder individu kan overlaten hoe de natuur beschermd en behouden moet worden. Bovendien staat men voor het feit, dat het grootste deel van de bevolking nog geen besef heeft van wat hier op het spel staat. Er zullen dus algemeen geldende regels tot stand moeten komen, waarbij een ieder verplicht wordt zich van bepaalde handelingen te onthouden en waarbij afdoende straffen worden gesteld op het niet nakomen van deze voorschriften. Zoals wij zullen zien werden in het verleden reeds enkele algemene voorschriften gegeven, maar de praktijk heeft uitgewezen, dat deze geen effect hebben gehad. Aan het begin van de vierde bedreiging van de natuur is het noodzakelijk alles op de helling te nemen. Wij zullen in dit opzicht nog een moeilijke weg moeten gaan. Het is zaak daarbij niet alleen stil te staan bij de situatie van het heden, doch ook en vooral om vooruit te zien.

III. In dit hoofdstuk willen wij wat dieper ingaan op hetgeen in deze eeuw tot juni 1968 werd verricht op het gebied van de wetgeving tot bescherming van de fauna en regeling van de jacht.

De eerste verordening, welke werkelijk is gericht op bescherming van in het wild levende dieren, is die van 20 juli 1926 (P.B. 1926 nr. 60), zoals aangevuld en gewijzigd bij verordeningen opgenomen in P.B. 1931 Nr. 53, P.B. 1952 Nr. 37 en P.B. 1940 Nr. 54.

De onder Gouverneur Brantjes uitgevaardigde verordening „tot bescherming van diersoorten, nuttig voor land- en ooftbouw” van 20 juli 1926 werd blijkens de considerans „dat het in het belang van land- en ooftbouw wenschelijk is voorzieningen te treffen ter bescherming van sommige diersoorten” in het leven geroepen met een uitsluitend economisch motief. Bij deze verordening werd aanstonds bepaald (art. 12) dat zij van toepassing is op „in het wild levende vogels, alhier bekend onder de naam van „troepialen” (Icteridae)”. De gele troepiaal voedt zich nl. voor meer dan 75%, de oranje troepiaal voor ca. 50% met insecten als vliegen, rupsen, sprinkhanen en cicaden.

De verordening verbiedt in art. 1 in het wild levende dieren, nuttig voor land- en ooftbouw, te vangen, te doden, te vervoeren, te koop aan te bieden, te verkopen, af te leveren, ten verkoop of ter aflevering in voorraad te hebben of uit te voeren. Voorts wordt verboden de eieren van beschermde vogels uit te halen, te vernietigen, te vervoeren etc. (als boven) en hun nesten te verstoren, te vernielen, te verkopen of af te leveren.

De Procureur-Generaal op Curaçao en de Gezaghebbers op de andere eilanden kunnen voor een wetenschappelijk of opvoedkundig doel aan personen, onder bepaalde voorwaarde, vergunning verlenen om beschermde dieren te vangen, te doden, te vervoeren of uit te voeren en de eieren en de nesten van beschermde vogels uit te halen, te vervoeren of uit te voeren. Op overtreding van de verbodsbepalingen wordt een straf gesteld van ten hoogste 50 gulden geldboete en bij recidive, hechtenis van ten hoogste drie dagen of ten hoogste 100 gulden boete. Van belang is ook de — zeer praktische — bepaling, dat in de op grond van de wapenverordening uit te geven vergunningen de bepaling moet worden opgenomen, dat op, met name genoemde nuttige diersoorten geen jacht mag worden gemaakt.

Tot opsporing van overtredingen worden bevoegd verklaard, behalve de in het algemeen tot opsporing bevoegde ambtena-

ren, de boswachters en de ambtenaren van de invoerrechten en accijnzen. Voorwerpen, door overtreding verkregen, of waarmede de overtreding werd begaan — behalve middelen van vervoer — moeten zo spoedig mogelijk in beslag genomen worden.

Hierbij wordt aanstonds opgemerkt, dat de aangewezen diersoorten nog maar een betrekkelijke bescherming genieten. Poging tot vangen of doden etc. wordt niet strafbaar gesteld, noch het in gevangenschap houden dezer dieren. Dit wil dus zeggen, dat indien iemand door een tot opsporing bevoegd persoon zou worden betrapt op het vangen of doden van een beschermd dier, maar deze handeling nog niet voltooid heeft, hij niet kan worden vervolgd en gestraft. Verminking is (zolang het geen „dierenmishandeling” is) ongestraft mogelijk. Evenmin is strafbaar het gekooid houden van een (b.v. door een ander gevangen) beschermd vogel. Een vraag is waarom verboden is vogelnesten „af te leveren”. Wordt hier „vervoeren” bedoeld of „af te leveren ten verkoop”?

Dat de Procureur-Generaal en de Gezaghebbers vergunning kunnen verlenen nesten van beschermde vogels uit te voeren, is een overbodige bepaling aangezien uitvoer daarvan niet verboden is.

Het voorschrift, dat in de vergunningen ex de wapenverordening moet worden opgenomen dat op beschermde diersoorten geen jacht mag worden gemaakt, hoort eigenlijk thuis in de wapenverordening.

Tenslotte is er onduidelijkheid welke diersoorten bij deze verordening aangewezen worden als zijnde beschermd. Genoemd worden „vogels, alhier bekend onder de naam van „troepialen” (Icteridae)”. Dit zijn de gele troepiaal (*Icterus nigrogularis* en de oranje troepiaal (*Icterus icterus*). Maar tot de in de verordening genoemde familie der „Icteridae” behoren ook de Chuchubi Spaño. Bij besluit van 28 september 1931 (P.B. 1931 Nr. 59) wordt „Icteridae” vervangen door „*Icterus Cur. (tropicus)* - troepiaal”, en aangezien deze benaming niet juist is weten we niet meer waar we aan toe zijn; wel wordt daarbij de Chuchubi genoemd, helaas met de latijnse benaming *Orpheus (americanis)* waar in 1884 Ridgway deze vogel reeds beschreef als *Mimus gilvus*.

Een principiële — en uit het oogpunt van natuurbescherming zeer belangrijke — wijziging van deze verordening vond plaats bij verordening van 28 augustus 1931 (P.B. nr. 53), met de overweging, dat „het wenschelijk is niet alleen voorzieningen te treffen, ter bescherming van sommige diersoorten, nuttig voor land- en ooftbouw, maar ook voor sommige diersoorten,

die langzamerhand uitsterven in dit gebiedsdeel en op welke voortbestaan prijsgesteld wordt.’.

In artikel 1 worden de woorden „of die langzamerhand uitsterven en op welke voortbestaan prijs gesteld wordt”, ingevoegd.

Hierdoor wordt het karakter van de verordening ingrijpend veranderd, gelukkig ten gunste van een ruim aantal met uitsterven of verdwijning bedreigde diersoorten.

Maar men dient hierbij te bedenken, dat thans in één twee, veelal met elkaar strijdige belangen gediend worden, hetgeen — zoals nader blijken zal — een weinig ideale toestand is.

Tevens werd in artikel 1 het verbod opgenomen om aangewezen (beschermd) dieren in gevangenschap te houden. Helaas kregen we daardoor een wat ongelukkige redactie, want thans is het verboden „in het wild levende” dieren in gevangenschap te houden. Dieren leven in het wild of ze worden gevangen gehouden; daarom zou beter gesproken kunnen worden van „dieren, behorende tot in het wild levende soorten”. Tevens houdt de verordening van 1931 een wijziging in, in dien zin dat het ook verboden wordt eieren van beschermde vogels in zijn bezit te hebben; voorts wordt de bevoegdheid om vergunning te verlenen tot vangen etc. van beschermde dieren en het uithalen e.d. van eieren en nesten uitsluitend in handen van de Gouverneur gesteld.

De bepaling dat de verordening van 1926 van toepassing is op troepialen wordt vervangen door de zin: „Zij is van toepassing op de in het wild levende dieren door den Gouverneur bij besluit aan te wijzen”.

Aldus wordt een veel eenvoudiger werkwijze ingevoerd, aangezien voor de uitvoeringsbesluiten alleen nog maar de medewerking van de Raad van Bestuur (thans Raad van Advies) en niet meer van de Koloniale Staten (thans Staten) vereist is. Bij verordening van 30 maart 1930 (P.B. Nr. 37) volgt een technische wijziging ter aanpassing aan de nieuwe Wapenverordening 1931.

Van 28 augustus (toen de aanwijzing van de troepiaal uit de verordening verdween) tot 1 oktober 1931 was geen enkel diersoort beschermd, omdat eerst op 1 oktober het uitvoeringsbesluit van 28 september 1931 (P.B. Nr. 59) van kracht werd. Daarbij werden behalve de troepiaal en de chuchubi als beschermde diersoort aangewezen: het hert, de pelikaan, de totolica, de moffi, de para de misa, de para carpinteer en para carpinteer chikitoë, de blenchi/kolibri en de barica geel. Daarna volgt aanwijzing van de fazant (P.B. 1937 Nr. 2), de grote groene papegaai (P.B. 1952 Nr. 72), de Cayenne stern

(P.B. 1955 Nr. 86), de dwergstern, Dougall's stern, geelsnavelstern, het visdiefje, de grote stern, Amerikaanse lachmeeuw, bonte stern en de Noddy of Black bird (P.B. 1960, Nr. 102). Helaas blijkt, dat enkele in deze besluiten genoemde vogelsoorten of niet op de Nederlandse Antillen voorkomen, of in doublure genoemd zijn. Herziening en vooral uitbreiding van de lijst zou daarom wel gewenst geweest zijn. Niettemin, so far, so good.

Jonge geelvleugel Amazone papegaai voorkomend op Bonaire.
Foto Fr. M. Arnoldo.

Doch in 1940 vindt andermaal een wijziging plaats bij verordening dd. 7 mei 1940 (P.B. nr. 54). Daarbij wordt aan de verbodsbepaling in artikel 1 toegevoegd: „De Gouverneur is bevoegd, in het belang van de land- en ooftbouw ten aanzien van bepaalde dier- en vogelsoorten voor bepaalde eilanden en voor bepaalde tijd, bij besluit ontheffing van het verbod te verlenen, bedoeld in het eerste lid van dit artikel.”. In de memorie van toelichting wordt medegedeeld, dat het aantal van de troepialen en chuchubi's de laatste tijd zodanig in omvang is toegenomen, dat de land- en ooftbouw te lijden hebben van een ware vogelplaag. Daarom wordt het gewenst geacht de Gouverneur bevoegdheid te verlenen de bescherming van bepaalde diersoorten op te heffen voor perioden, dat deze de land- en ooftbouw de meeste schade kunnen toebrengen.

Enerzijds is deze maatregel toe te juichen omdat de leden van de familie der Icteridae eierrovers zijn, die het bestand van de meer zeldzame vogelsoorten ernstige schade kunnen doen. Er is dus veel voor te zeggen een jachtseizoen ten aanzien van deze vogels te openen. De bepaling van artikel 1, tweede lid, kan echter niet ten behoeve van de bescherming van andere vogels worden gehanteerd omdat alleen „het belang van de land- en ooftbouw” als motief kan gelden. Intussen wordt met de bepaling van genoemd tweede lid van artikel 1 het zwaard van Damocles opgehangen voor de zeldzame diersoorten, want de verleende bevoegdheid is niet beperkt tot de troepialen en chuchubi's, waar het eigenlijk om gaat.

Voor zover bekend is van deze bevoegdheid nimmer gebruik gemaakt. Men zal, indien al zou worden overwogen dit middel te hanteren, met veel overleg te werk moeten gaan en zich er voor wachten door opheffing van de bescherming onherstelbare gevolgen te veroorzaken.

Tenslotte een opmerking naar aanleiding van de laatste wijziging van de verordening. Tot 1940 werd alleen gesproken van „diersoorten”, terwijl nu de term „dier- en vogelsoorten” is ingevoerd. Dat zou er op kunnen duiden, dat men op het land levende dieren, respectievelijk de avifauna, op het oog heeft; derhalve niet de zee fauna. Dit wordt versterkt door het feit dat in 1919 reeds een keur bestond ten aanzien van de maten in netten voor de visvangst bij Bonaire (P.B. 1919, nr. 25). Deze werd vervangen door de eilandsverordening van 25 juni 1963 (A.B. nr. 11), waarbij tevens het vissen anders dan met lijnen of werpnetten nabij de pier van Kralendijk, en

het vissen met harpoengeweren in het Lac wordt verboden. Tegen overtreding der verbodsbepalingen is een sanctie gesteld van ten hoogste een hechtenis van 30 dagen of geldboete van f 300,—.

Bijzondere vermelding verdient de in het belang van de flamingo's getroffen maatregel, welke een vliegverbod voor de luchtvaart behelst tot een hoogte van 6000 voet voor geheel Bonaire, uitgezonderd een gebied rond de Flamingoluchthaven met een straal van 3 mijl, inhoudt. Recentelijk is een concessie gedaan ten behoeve van de Bonairiaanse sportvliegerij. Het oude vliegverbod is ingaande 19 juni 1968 vervallen, ter wijl een nieuw verbod is ingesteld, eveneens tot een hoogte van 6000 voet doch nu slechts voor twee gebieden, het ene gelegen op West Bonaire, tot een Noord-Zuid lijn 2 kilometer ten Oosten van Rincon en het tweede gelegen op Zuid Bonaire, tot een Oost-West lijn 2 kilometer ten Zuiden van het vliegveld. Daardoor is het voor de flamingo's beschermd gebied verkleind en gescheiden, doch wellicht heeft dit het voordeel dat de piloten zich strikter houden aan de nieuwe grenzen, nu zij ruimer armslag hebben. Gehoopt wordt dat nooit meer zal voorkomen dat de gehele flamingo-kolonie door de luchtvaart wordt verjaagd, zoals geschiedde in de tweede wereldoorlog. Voor de luchtvaart geldt thans te meer: "Noblesse oblige".

Reeds geruime tijd wordt door biologen, in het bijzonder degenen werkzaam op het Caribische Marien Biologisch Instituut, geijverd voor de bescherming van zeeschildpadden. Bij het Eilandsbestuur van Curaçao is een schildpaddenverordening in voorbereiding. Het Eilandsbestuur van Bonaire trof, inmiddels reeds jaren geleden, maatregelen. Bij eilandsverordening van 29 juni 1961 (A.B. nr. 15) tot bescherming van schildpadden en kreeften, werd verboden „eieren of nesten van schildpadden uit te halen, te vernielen, verstoren, onder zich te hebben, ten verkoop of ter aflevering voorhanden te hebben, te koop aan te bieden, te verkopen, te verhandelen, ten geschenke te geven of te vervoeren". (Hierbij zij aanstonds opgemerkt, dat men zich — wetende, dat de „nesten" van schildpadden niet meer zijn dan kuilen in het zeezand — kan afvragen hoe het Eilandsbestuur zich heeft gedacht dat iemand zulk een „nest" b.v. zou vervoeren of onder zich hebben). Het tweede verbod betreft het doden, vangen etc. van kreeften kleiner dan 25 cm gemeten van kop tot staart.

Uitzonderingen kunnen worden gemaakt ten behoeve van wetenschappelijke of opvoedkundige doeleinden. De sanctie op

overtreding der verboden is maximaal hechtenis van een week of geldboete van f 50,—.

Vergelijkt men deze straffen met die gesteld in de bovengenoemde verordening op de visserij, dan is duidelijk, dat de laatstgenoemde maatregel veel meer op het economisch belang ziet dan eerstgenoemde, die kennelijk in dit opzicht is afgestemd op de landsverordening tot bescherming van diersoorten.

In 1964 werd door het Bestuurscollege van Aruba een ontwerp-verordening tot bescherming van kreeften opgesteld. Dit ontwerp is sedertdien nog in overweging.

Het Eilandsbestuur van de Bovenwindse Eilanden Afdeling St. Maarten stelde in 1963 de „Kreeftenverordening 1963" voor St. Maarten vast (A.B. 1963 nr. 7), in werking getreden op 30 november 1963 (A.B. 1963 nr. 10). Daarbij is het doden, vangen etc. van kreeften, waarvan het kopborststuk (the cape) over de rugzijde gemeten minder dan 8.3/4 cm is, verboden.

Uitzondering daarop kan worden gemaakt voor vervoer en uitvoer voor wetenschappelijke, opvoedkundige of andere doeleinden per speciale vergunning.

Voorts is het algemeen verboden kreeften te vangen of te doden met behulp van spiesen, speren en vorken, behoudens als individuele sportbeoefening. Tenslotte geldt een algemeen verbod om kreeften te kopen met het doel deze te verkopen etc. zonder speciale gouvernementsvergunning (model dezer vergunningen vastgesteld bij besluit, gepubliceerd in A.B. 1963 nr. 11).

De sanctie op overtreding is maximaal een maand hechtenis of f 200,— boete, waarbij verleende vergunningen kunnen worden ingetrokken. Deze verordening is, gezien de inhoud en strafmaat te beschouwen als een maatregel van gemengd economisch/sociale aard. Het is schrijver dezes niet bekend in welke mate de hand aan deze voorschriften werd gehouden, doch de kreeftenstand op de Bovenwinden is thans wel op een dieptepunt.

Ook voor het Eiland St. Eustatius werd een kreeftenverordening in het leven geroepen onder de naam „Kreeftenverordening 1966". Deze verordening, opgenomen in A.B. St. Eustatius 1966 nr. 1, trad in werking op 2 maart 1967 (A.B. nr. 2), en is geheel gelijklopend aan die van St. Maarten. Het model van de vergunning werd gepubliceerd in A.B. 1966 nr. 3.

Bij al deze eilandelijke maatregelen blijft het de vraag of en zo ja, in hoeverre, het uit juridisch oogpunt juist is, dat deze maatregelen op dit niveau getroffen werden. Het raakt n.l. ook de kwestie van verkrijging van eigendomsrechten en de beperking daarop, waaromtrent in het volgende nog een beschouwing gegeven wordt.

- IV. Dat de dierenbeschermingsverordening 1926 een weinig ideale regeling (meer) is, mocht uit het vorige wel blijken. De strafsanctie van ten hoogste f 50,— boete is voor de huidige tijd in het geheel niet meer afschrikwekkend. Daarbij komt het belangrijkste punt, dat de verordening in de praktijk weinig en in de laatste jaren — op de verlening van een vergunning voor wetenschappelijke doeleinden na — niet werd toegepast, terwijl toch vele overtredingen van de verbodsbepalingen plaatsvonden. Heden ten dage komt nog voor, dat 's nachts herten worden geschoten en dat geelvleugel Amazone papegaaien in verdoofde toestand uit Bonaire naar andere eilanden worden overgebracht, al dan niet voor verkoop aan vogelhouders. Het moeten sterkere en goed georganiseerde krachten zijn, die ten deze aan de verlokking van de goed betalende handel weerstand kunnen bieden.

Herhaalde malen werd ook het broedgebied van de Flamingo's op Bonaire verstoord zonder dat de dader(s) opgespoord of gestraft werden.

Vermakelijk, maar wel verontrustend door de daaruit blijken- de weinige bekendheid met de wet, is het geval van een persoon die een bioloog en voorstander van stringente bescherming van zeldzame dieren, opbelde met de mededeling dat hij een mannelijke Bonairiaanse papegaai gekregen had en of de ander hem niet een vrouwtje kon bezorgen om de eenling tot een paar te maken!

Het wordt met het verstrijken der jaren bovendien steeds moeilijker de verordening te doen naleven. Dit is het Bestuur van de Stichting gebleken toen een onderzoek naar de bestaande situatie werd gedaan, naar aanleiding van een vraag van de Gezaghebber van het Eilandgebied Aruba aan de Regering, of het mogelijk is om in verband met de sterke teruggang van het aantal konijnen en leguanen op Aruba, deze dieren te beschermen tegen verdere uitroeiing, b.v. door een periodiek jachtverbod in te stellen van 1 oktober tot 1 maart. Het advies van februari 1966 van het Bestuur van de Stichting aan de Minister-President hield daaromtrent het volgende in.

Leguaan.

Foto M. van Veldhoven.

Curaçao's konijn

Foto Fr. M. Arnoldo.

Een toepasselijk verklaring van de dierenbeschermingsverordening 1926 lijkt ten deze op het eerste gezicht aangewezen, doch is niet mogelijk. Immers, zouden het konijn en de leguaan onder de verordening gebracht worden, dan zijn zij niet alleen over de gehele Nederlandse Antillen beschermd (hetgeen overigens langzamerhand noodzaak geworden is) doch ook in principe het gehele jaar door beschermd. Om aan de wens van de Gezaghebber tegemoet te komen zou men telkenmale ontheffing van het verbod tot vangen, doden e.d. in de periode van 1 maart tot 1 oktober moeten verlenen, doch dit is, zo zegt de verordening, alleen mogelijk „ten behoeve van de land- en ooftbouw”, hetgeen hier niet het werkelijke motief is. De verordening is nl. niet ingesteld op het beoefenen van de jachtsport. Bovendien gaat het hier in feite niet om de jachtsport in de ware zin van het woord, doch om meer massale drijfjachten, waarbij geen ethische, maar economische motieven voorgestaan worden. Behalve van een enkel jachtgeweer, wordt daarbij gebruik gemaakt van stokken, stenen en eventueel veer- of luchtdrukbuksen.

De politie is voorts niet meer ingesteld op een zo regelmatige controle in het veld als vroeger. Verder kan van de ambtenaren van de douane noch van de agenten van de politie meer verwacht worden, dat zij de steeds groeiende lijst van beschermde diersoorten kennen en de diersoorten weten te herkennen.

De tm. Commissaris van Politie van Curaçao deelde in 1965 mede, dat de laatste vijf, zes jaren geen enkel proces-verbaal op grond van overtreding van de dierenbeschermingsverordening meer was opgemaakt.

De Stichting adviseerde daarom, hoewel de huidige dierenbeschermingsregeling niet voldoet en niet aan de eisen van de huidige tijd beantwoordt, niet over te gaan tot het treffen van provisionele wijzigingen. Een goed alternatief door het instellen van beschermde natuurreservaten, waar de zich aldaar bevindende dieren volledige bescherming genieten, zou voorschijns het meest praktisch zijn, doch de bescherming moet ook wettelijk gewaarborgd worden en zo ver is het nog niet. Zo lang nog geen nieuwe regeling tot bescherming van dieren is tot stand gekomen, is het mogelijk en gewenst, dat ten eerste de uitgifte van vergunningen voor vuurwapenen/jachtgeweren wordt beperkt en ten tweede, dat via publiciteitsmedia en op de scholen propaganda plaats vindt van de gewenste bescherming en het ontzien van de konijnen en leguanen. Het is inmiddels verheugend, dat de Vereniging voor de Dierenbescherming telkenjare, met medewerking van de pers.

zulke intensieve campagnes tegen de zinloze drijfjachten die op Goede Vrijdag plegen te worden gehouden, voert. Eveneens is het bericht toe te juichen, dat de Gezaghebbers van Aruba en Curaçao dit jaar bij de vernieuwing en uitgifte van vergunningen voor vuur/jachtwapens zeer nauwkeurig en restrictief te werk zal gaan.

In dit verband is zeker ook vermeldenswaard het initiatief van de Schietbond Nederlandse Antillen om op Curaçao een schietwedstrijd te organiseren voor alle jeugdige bezitters van buksen van welke aard ook. Hiermede beoogde de Bond te bereiken, dat de jeugd enerzijds de ware liefde voor en de zuivere aard van de verheven schietsport zou leren kennen en anderzijds na zal laten luk-raak op konijnen, leguanen en ander klein wild te schieten. De Stichting Nationale Parken heeft bij wijze van adhaesie een wisselprijs beschikbaar gesteld voor de beste schutter, welke prijs op 9 juli 1967 door een zijner bestuursleden werd uitgereikt, aan het einde van de wedstrijd, waarvoor veel belangstelling bleek te bestaan. In de hoop, dat eenzelfde initiatief op Aruba zou worden genomen, werd tevens aan de Arubaanse Schietbond toegezegd, dat ook voor eventueel door haar te houden windbuksschietwedstrijden een wisselpartij zal worden uitgelooft.

V. De eerste impuls tot modernisering en uitbreiding van de wetgeving op het gebied van de natuurbescherming in de toenmalige Kolonie Curaçao gaf een omvangrijke nota van Drs. H. J. Westermann welke op 11 augustus 1946 aan het Departement Landbouw-Veeveelt-Visserij werd aangeboden.

Dit leidde er toe, dat Gouverneur Dr. P. J. Kasteel, na zich van de instemming in principe van de Staten vergewist te hebben, de Natuurwetenschappelijke Studiekring voor Suriname en Curaçao verzocht om een ontwerp voor een natuurbeschermingsverordening op te stellen.

Ingevolge dat verzoek bood de Studiekring op 8 januari 1948 de Gouverneur een ontwerp-Faunabeschermings- en Jachtlandsverordening aan met toelichting en uitvoeringsbesluit alsmede een ontwerp-Natuurbeschermingsverordening met bijbehorende memorie van toelichting, opgesteld door Drs. Westermann, Mr. B. de Gaay Fortman en de natuurbeschermingsdeskundigen J. Drijver en H. H. Huisman.

De ontwerpen werden naar de Raad van Advies en de Gezaghebbers van de verschillende eilandgebieden gezonden met verzoek hun opinie te geven.

Kort gezegd kwamen de reacties hier op neer, dat de wenselijkheid dergelijke maatregelen te nemen bepaald onderkend werd, doch dat de ontwerpen te uitvoerige regeling inhielden

om met succes in de praktijk te kunnen worden toegepast. Daarbij werd voor Sint Maarten opgemerkt, dat invoering voor het Nederlandse deel weinig zinvol zou zijn, indien het Franse deel geen concordante bepalingen zou hebben.

De opstellers werd door de Gouverneur dank gezegd voor de verrichte arbeid en alle commentaren werden in juli 1949 in afschrift aan de Studiekring toegezonden met de mededeling dat sterke vereenvoudiging van wetgeving nodig was.

Vier jaar later, kwam er weer leven in de brouwerij. De Studiekring bood de Gouverneur nieuwe ontwerpen voor bescherming van de fauna en de regeling van de jacht aan, maar nu in de vorm van eilandsverordening en -besluiten. In mei 1955 vroeg Gouverneur Mr. A. A. M. Struycken de Gezaghebbers tot welk commentaar de eerder toegezonden ontwerpen aanleiding gaven. De antwoorden waren weinig bemoedigend.

Op Bonaire waren de stukken tijdelijk in het ongereede geraakt, doch de ontwerpen werden inmiddels bestudeerd. In het najaar berichtte de Gezaghebber dat verondersteld werd, dat de raad de ontwerpen niet zou goedkeuren. Als voornaamste bezwaar gold dat toezicht op de naleving van de voorschriften niet mogelijk zou zijn.

De Gezaghebber van Aruba deelde mede, dat het Bestuurscollege in principe sympathiek tegenover de voorgestelde maatregelen stond, doch dat het op grond van interne politieke overwegingen niet opportuun werd geacht deze voor de Statenverkiezingen en ook niet voor de Eilandsraadverkiezingen bij de Raad in te dienen.

De Gezaghebber van de Bovenwindse Eilanden berichtte dat het geen zin zou hebben bedoelde maatregelen voor het Nederlandse deel van Sint Maarten vast te stellen gezien het grote verschil op het gebied van de wetgeving terzake in het Franse deel. (Over Sint Eustatius en Saba werd niet gesproken). De Gezaghebber was — met de Heer Dr. P. Wagenaar Hummelinck — meer geporteerd voor het instellen van natuurreservaten op de drie eilanden.

De Gezaghebber van Curaçao schreef de Gouverneur in dien zin, dat de wildstand zijns inziens niet meer in die mate met uitsterven bedreigd werd als vroeger het geval was. Naar zijn mening zou op Curaçao kunnen worden volstaan met wijziging en aanpassing van de Dierenbeschermingsverordening van 1926, de Wapenverordening en de Vuurwapenverordening, waardoor zo nodig strenger op het gebied van de jacht zou kunnen worden opgetreden. De ontwerpen hadden z.i. teveel onuitvoerbare ballast. Voorts wees hij op de wenselijkheid

veldpolitie — gevormd uit geschoolde ambtenaren — in te voeren, voorzien van een vervoermiddel om effectief toezicht mogelijk te maken.

Al met al kwamen ook deze voorstellen niet verder dan het stadium van ontwerp. Wij menen dat deze inderdaad te gedetailleerd waren en te weinig aansloten op de situatie in de praktijk van de Nederlandse Antillen. Anderzijds hebben wij de indruk, dat bestuurderen en bevolking nog te weinig geïnteresseerd waren in of onvoldoende geïnformeerd omtrent de bestaande en groeiende dreiging voor de Antilliaanse fauna. De spectaculaire ontwikkelingen op economisch gebied van de laatste jaren moet hen echter de ogen geopend hebben.

Het grote belang van de ontwerpen van 1947 en 1953 ligt in het feit, dat zij van een geheel ander uitgangspunt uitgaan dan de wetgeving van vroeger. Met name wordt thans in principe alles beschermd voor zover niet schadelijk geacht of voor zover en voor zo lang als een tijdelijk opheffen van de bescherming gezien de omstandigheden toelaatbaar is. De in het wild levende zoogdieren, vogels en schildpadden zouden totale bescherming genieten, met uitzondering enerzijds van verwilderd vee (dat geen echt wild is) en (overwegend) schadelijk wild, terwijl op met name aangeduide diersoorten op precies aangegeven perioden jacht zou kunnen worden gemaakt, waarbij het z.g. jachtwild weer onderscheiden werd in „standwild” en „trekwild”.

Dat het bovengenoemde principe in de nieuwe wetgeving op het stuk van de natuurbescherming tot grondslag zal strekken, mag gevoegelijk worden aangenomen. Daarmede is men toe aan een 100% ommekeer sinds honderd jaar geleden.

Het Antilliaans Burgerlijk Wetboek A° 1868 was in die tijd het enige product van wetgeving dat het wild noemde. Het wild valt onder de categorie „res nullius”, d.w.z. zaken waarop niemand rechten doet gelden of heeft. Artikel 636 bepaalt daaromtrent: Roerende zaken welke aan niemand toebehoren, worden het eigendom van degene die zich derzelve het eerst toeëigent. Vervolgens bepaalt art. 637: Het recht om zich het wild of de vissen toe te eigenen behoort bij uitsluiting aan de eigenaar van de grond waarop zich het wild, of van het water waarin zich de vissen bevinden, behoudens de rechten door derden verkregen (toen bestaande jachtrechten) waarvan zij het tegenwoordig genot hebben en onverminderd de algemene verordeningen en plaatselijke keuren op dit stuk aanwezig.

Op deze liberale situatie werd voor het eerst inbreuk gemaakt bij de invoering van de dierenbeschermingsverordening van

1926, waarbij het doden etc., zij het op privé grond, zij het op domeingrond, van bepaalde diersoorten werd verboden. Latere uitbreiding van het aantal der beschermde diersoorten betekende verdere beperking van de vroegere vrijheid en thans is de noodzaak gegroeid om in principe alles te beschermen, behalve datgene wat uitdrukkelijk uitgezonderd is.

- VI. In een land, waar verschillende wetgevende organen bestaan, dient men zich bij het ontwerpen van een maatregel af te vragen in welke sfeer deze moet worden getroffen. In de Antillen ligt de keuze tussen een lands- danwel een eilandsregeling. De Staatsregeling en de Eilandenregeling Nederlandse Antillen geven aan welke onderwerpen tot de wetgevende bevoegdheden behoren of zijn voorbehouden aan de landswetgever. Daar is de natuurbescherming niet bij ondergebracht. Het overige, dus ook de natuurbescherming kan dus worden geacht binnen de wetgevende bevoegdheden in eilandelijke sfeer te liggen.

Wij zagen reeds, dat de eerste poging tot moderne wetgeving op natuurbeschermingsgebied plaats vond in de vorm van een landsverordening. In de veertiger en begin vijftiger jaren was er weinig twijfel of men deze materie niet bij plaatselijke keuren zou kunnen regelen, immers er bestond reeds een „lands”-verordening en het was wel duidelijk, dat deze materie niet aan de toen nog betrekkelijk slecht geoutilleerde maar vooral met zeer beperkte wetgevingsbevoegdheden bekleedde locale autoriteiten kon worden overgelaten. De ontwerpen van 1953 waren — waarschijnlijk met de eilands-autonomie in het vooruitzicht — in de vorm van eilandsverordeningen gegoten. Doch een aantal jaren later koos de Stichting Nationale Parken voor het in 1967 aan de Regering aangeboden ontwerp — op de inhoud waarvan nog nader wordt teruggekomen — de vorm van een landsverordening.

Tegen het bovengenoemde sterke argument om aangelegenheden op het gebied van de natuurbescherming in eilandelijke sfeer te regelen, moeten doorslaggevende motieven staan om terzake toch een landsregeling voor te stellen. Die zijn er ons inziens.

In de eerste plaats moet in gedachten worden gehouden, dat de faunabescherming niet alleen staat, doch als complement van de bescherming van gehele stukken natuur, natuur-monumenten, moet worden gezien. Het zou geen zin hebben een beschermd natuurmonument in te stellen, zonder dat parallel lopende verboden of geboden op het gebied van de bescherming van de fauna kunnen worden getroffen voor terreinen buiten de monumenten.

Een natuurmonumentenverordening zal noodzakelijkerwijs een landsregeling moeten zijn, omdat de instelling van zodanig monument een aanzienlijke inperking van bevoegdheden van rechthebbenden op de grond — particulier of lagere overheid — met zich brengen.

Voorts mag worden gesteld, dat de belangen van de natuurbescherming uitgaan boven de eilandelijke sfeer en wel in de volgende opzichten. Bescherming van flora en fauna raakt de identiteit van de gehele Nederlandse Antillen. Beschermende maatregelen dienen te originieren van een instantie die een overzicht over het geheel heeft, want waar op het ene eiland geen gevaar bestaat voor uitsterven van een plant- of diersoort, kan zulks wel het geval zijn op de andere en is het een landsbelang dat op dat ene (ook) beschermingsmaatregelen worden genomen. Ten tweede kan het van belang voor bepaalde eilanden zijn, dat op een ander fraaie en ruime recreatieoorden bijvoorbeeld in de vorm van voor het publiek toegankelijke natuurparken aanwezig zijn of behouden blijven. Ten derde is de consequentie van het instellen van natuurmonumenten, dat daarmee aanzienlijke bedragen voor schadeloosstelling of voor de aankoop van terreinen kunnen zijn gemoeid en kunnen er wetenschappelijke belangen zijn, waarvoor de centrale overheid wel en de eilanden geen of ten dele mogelijkheid tot financiering zien.

Zo ligt het ook op het gebied van de bescherming van cultuurwaarden. Er bestaat reeds sinds 1960 een landsbesluit houdende verbod tot uitvoer van goederen van archeologische of culturele waarde en gehoopt wordt dat een dergelijke maatregel ook zal worden getroffen voor voortbrengselen in de Antillen van natuurwetenschappelijke waarden, hetgeen eveneens in de lands sfeer ter uitvoering van de Uitvoerverboden Verordening zal dienen te geschieden.

Een steun vindt men ten deze enerzijds reeds in het feit, dat de Regering in de Staten heeft aangekondigd, dat spoedig een ontwerp Cultuurlandsverordening bij de Staten zal worden ingediend. Anderzijds heeft de ervaring met de in 1953 ingediende ontwerp eilandsmaatregelen doen zien, dat eventuele invoering daarvan afhankelijk kan zijn van de politiek, met name dat toekomstige verkiezingen het raadzaam maken de ontwerpen niet in de eilandsraad te brengen.

Ogenschoonlijk in tegenspraak met het vorige lijkt het feit, dat Bonaire bij de Natuurbeschermings- en Monumentenverordening 1967 (A.B. 1967 No. 7) wel degelijk een maatregel voor het behoud van natuurmonumenten te land en in onderwater kustgebieden heeft uitgevaardigd. Hoe zeer deze ver-

ordening ook moet worden toegejuicht, er zijn wel enkele bedenkingen. Zo beperkt de verordening zich tot die terreinen waarop derden geen recht uitoefenen, „die door een aanwijzing als natuurmonument worden geschaad”, met andere woorden strekt de maatregel zich (om financiële redenen) feitelijk niet verder uit dan tot eilands-eigendommen en — domein. Dit betekent niet alleen, dat het eilandsbestuur niet zal kunnen komen aan particuliere eigendommen en landsdomeinen, doch tevens dat het niet steeds zeker is onderwater-reservaten in zee — waar het vooral ook om gaat — in te stellen. De activiteiten van het Eilandgebied houden alsdan op bij de hoogwaterlijn aan zee en in de binnenbaaien*), de rest is landszaak. Vide in dit verband P.B. 1967 No.'s 42, 62, 63 en 64 met betrekking tot de interpretatie van het begrip „De stranden der zee”, gebezigd bij de overdrachtsregeling van eigendommen van het Land aan de Eilandgebieden.

Het laatste houdt nog een extra argument in voor de keuze van een landsregeling, omdat de in de regionale zee zich bevindende korallenrijkdom en daarbij levende vissen niet alleen van grote wetenschappelijke waarde zijn, doch tevens van belang bij uitstek voor het toerisme, niet alleen voor één, maar alle eilanden van ons land.

De faunabescherming houdt in regeling van de jacht en daarmee verkeert men op het terrein van de bij landsverordening genomen maatregelen in de Wapenverordening en de Vuurwapenverordening. De Gezaghebber van Curaçao stelde reeds, dat het voldoende zou zijn beperkingen te maken bij de uitgifte en het gebruik van vuurwapens en constateerde dat dit niet in eilandelijk, doch landelijk verband moest worden geëntameerd.

Bovendien houdt een beschermingsregeling ongetwijfeld in een aantal bepalingen inzake de in- en uitvoer van dieren, waartrent reeds enkele artikelen in de Verordening I.U. en D. (P.B. 1949 No. 62) en in de Landsverordening met betrekking tot de invoer van kleine dieren (P.B. 1952 No. 123, laatstelijk gewijzigd bij P.B. 1968 No. 47) handelen.

Een volgend argument om zowel de natuurbeschermings- als faunabeschermingswetgeving bij landsverordening te doen geschieden is het feit, dat de Eilandsverordening geen hogere straffen kan bedreigen dan 2 maanden hechtenis of f 5000,— boete (vide P.B. 1952 No. 3.) Nu gaat het niet zo zeer om de individuele personen die de regels overtreden, maar om

*) Arrest Hof van Justitie N.A. d.d. 10 december 1946 inzake J. P. de Lima contra C.P.I.M.
De hoogwaterlijn in de hoogwaterperiode augustus tot februari.

grote lichamen, die door handelingen met verstrekkende gevolgen enorme schade aan gewas of wildstand kunnen toebrengen. Men denke bijvoorbeeld aan het gebruik van insecticide op grote schaal, een massale vergaring en uitvoer van korallen of vergiftiging van wateren met industriële afvalstoffen. Voor dergelijke lichamen is een boete van f 5000,— een „lachertje”.

Waar het gaat om grote economische, in verband met het toerisme staande belangen moet men ook die belangen met adequate maatregelen beschermen. In dit opzicht is het plafond van f 5000,— thans reeds eng te achten en over een bepaald aantal jaren zal het bepaald onvoldoende zijn. Het bepaald aantal jaren zal het bepaald onvoldoende zijn. Een sterk argument voor de landsverordening lijkt ons te liggen in het feit, dat de faunabescherming eigendomsrechten kan aantasten, zoals boven in hoofdstuk V uiteengezet werd.

De conclusie lijkt gewettigd, dat hoewel het staatsrechtelijk aan de Eilandgebieden vrij zou staan en hen het recht zou toekomen de wetgeving op het gebied van de natuurbescherming te verzorgen, het anderzijds uit praktisch oogpunt verreweg de voorkeur verdient en in privaatrechtelijk opzicht noodzakelijk, deze materie in ieder geval in de Landssfeer te doen plaatsvinden. En dat geldt voor het complex van bescherming van cultuurgooederen, van fauna en van flora, welke als nationaal bezit en nationale rijkdom moeten worden gezien. Het behoud ervan kan niet aan regionale politieke en financiële toevalligheden worden overgelaten.

Het spreekt vanzelf, dat de eilandgebieden daarbij een gewichtige en omvangrijke taak zullen krijgen, waarbij volledige ruimte voor het nemen van initiatieven moet worden opengelaten.

Tenslotte nog een opmerking naar aanleiding van de meermalen door de Gezaghebber van de Bovenwindse Eilanden geopperde bezwaren om een regeling als beoogd bij de Faunabeschermings- en Jachtlandsverordening op Sint Maarten toe te passen. Dat het Franse deel van het eiland niet een gelijklopende wetgeving op dit gebied zou hebben mag in genedele bezwaar zijn om die in het Nederlandse deel wel in werking te stellen. Zo redenerende zou men anders nimmer tot iets komen. Het instellen van natuurreservaten zou dan beperkt nut hebben omdat dit voor de wild stand van weinig belang zal zijn indien de jacht daarbuiten niet verboden wordt. Indien de situatie zou ontstaan, dat het jagen in het Nederlandse deel verboden zou zijn en in het Franse naar hartelust geschoten zou worden, hopen wij er van uit te mogen gaan, dat de die-

ren de rust zullen opzoeken en zich op het hen beschermende Nederlandse deel gaan ophouden. Zoals bekend werken veel Franse Sint Maarteners aan de Antilliaanse kant. Zij zullen daar lering kunnen trekken en het nut van beschermingsmaatregelen inzien. Hopelijk leidt dit dan tot zelfbeperking wanneer zij zich op hun eigen deel bevinden en uiteindelijk tot een in het leven roepen van gelijksoortige maatregelen op het Franse deel.

Het lijkt geen bezwaar indien andermaal een Antilliaans initiatief op St. Maarten genomen wordt!

VII. Wat is het doel en streven bij de opzet van een nieuwe wetgeving op het gebied van de bescherming van de fauna, de flora, natuur- en cultuurmonumenten?

Voor zover thans bekend — doch zekerheid omtrent hetgeen er uit de bus zal komen is er nog geenszins aangezien nog geen ontwerpen in de publiciteit kwamen — zullen t.z.t. drie verordeningen tot standkomen. Een landsverordening tot bescherming van cultuurmonumenten, één tot bescherming van de fauna en tot regeling van de jacht op in het wild levende dieren, en één ter bescherming van de flora, van natuurmonumenten en landschapsschoon.

Men zou zich kunnen voorstellen, dat de bescherming van de fauna en de regeling van de jacht — gelijk b.v. in Nederland het geval is — in aparte producten van wetgeving plaatsvindt, doch gezien verschillende praktische omstandigheden, zoals de kleine oppervlakte van en geringe hoeveelheid wild op de eilanden en het betrekkelijk klein aantal liefhebbers van de jacht in de ware en verheven zin van het woord, verdient het ook met het oog op de beperkte mogelijkheden van toezicht op de naleving van dergelijke voorschriften, bepaald aanbeveling e.e.a in één regeling onder te brengen.

Mogelijk zouden er argumenten zijn om ook de bescherming van natuur- en cultuurmonumenten in een en dezelfde verordening te doen vatten. Het voordeel zou b.v. zijn dat terzake van objecten van gemengd karakter op grond van één verordening kan worden opgetreden. Men denke aan de bescherming van natuurlijke grotten waarin zich de z.g. indianenteekeningen bevinden of aan bescherming van een landhuis met bijbehorende plantage of een landschap, waarin zich zoutpannen bevinden, of een oude suikermolen staat.

Over het algemeen echter zullen voor de cultuurbescherming enerzijds en de bescherming van de natuur anderzijds verschillende specialistische kennis vereist zijn en de objecten naar hun aard een andere benadering vereisen.

De opvattingen ten aanzien van de faunabescherming en re-

geling van de jacht, welke door de Stichting Nationale Parken worden gehuldigd, zijn vervat in een voorlopig ontwerp „Faunabescherming- en Jachtlandsverordening”, dat in 1966 aan de Regering werd aangeboden.

Daarbij wordt er van uitgegaan, dat in principe alle in het wild levende dieren beschermd worden. Daartoe worden niet gerekend verwilderde huisdieren en verwilderd vee en pluimvee. Van bescherming zijn uitgezonderd de diersoorten, die behoren tot de categorie „Overwegend schadelijk wild”, zoals ratten en de mongoose. De roofvogel behoeft niet per definitie onder deze categorie gebracht te worden, aangezien hij veelal een belangrijke taak vervult in het handhaven van het evenwicht in de natuur en bovendien de natuurlijke vijand van bepaalde schadelijke diersoorten is.

Jonge Wara wara

Foto Fr. M. Arnoldo.

De bevoegdheid om in bepaalde gebieden en voor bepaalde of onbepaalde tijd de jacht op met name genoemde diersoorten toe te laten wordt in handen van de Minister van Cultuur en Opvoeding gelegd, die bij het stellen van regels daaromtrent een adviesraad, bestaande uit deskundigen, dient te horen en overleg met de Gezaghebber van het betrokken eilandgebied dient te plegen. Aan de Gezaghebber wordt overgelaten te bepalen met welke middelen de jacht al dan niet mag worden gevoerd. Hij dient terzake het advies van de adviesraad in te winnen, waarmede behalve een deskundig oordeel verkregen wordt, tevens coördinatie in landelijk verband ge waarborgd wordt.

De Gezaghebber is voorts bevoegd in bepaalde incidentele gevallen b.v. ten behoeve van een plantage, de jacht aldaar onder zekere beperkingen toe te staan. Met betrekking tot de jacht in het algemeen worden beperkingen gesteld, zoals het verbod bij waterrijke plaatsen te jagen en om te jagen met bepaalde middelen als vergiften e.d. De adviesraad, waarvan de voorzitter en de leden door de Minister worden benoemd en ontslagen, brengt desgevraagd of eigener beweging zijn adviezen uit.

Van verschillende bepalingen kan door de Minister onthefing worden verleend ten behoeve van wetenschappelijke of culturele doeleinden.

Tenslotte zij vermeld, dat het invoeren en in het wild loslaten van nader aangeduide diersoorten wordt verboden.

Als maximum straffen bij overtreding van de voorschriften worden bedreigd hechtenis van ten hoogste drie maanden en geldboete van ten hoogste vijfhonderd gulden. Bij recidive binnen een jaar kan het dubbele worden opgelegd. Hierbij zij nogmaals aangetekend, dat gezien het steeds groter economisch belang van de fauna-bescherming (tourisme!) en de vorderingen van de moderne techniek naast de vestiging van grote industriële bedrijven, het thans reeds duidelijk is dat dergelijke straf maxima veel te laag zijn. Stel eens voor, dat een bedrijf door een onachtzaamheid de Flamingo-kolonie op Bonaire zou vernietigen? Welk een enorme schade zou dit niet voor dit eiland, dat zijn wereldwijde bekendheid aan die vogel ontleent, betekenen.

Een in bewerking zijnd ontwerp Cultuurmonumenten Landsverordening, waartoe de Stichting Monumentenzorg Curaçao het initiatief nam, zal — voor zover ons bekend — in grote trekken het volgende inhouden. De bevoegde Minister kan objecten, die tenminste een bepaalde ouderdom hebben en van belang zijn vanwege hun waarde uit wetenschappelijk, histo-

risch of artistiek oogpunt, danwel bepaalde kerkelijke goederen, als beschermd monument aanwijzen. Deze aanwijzing geschiedt niet dan nadat verschillende zorgvuldigheden in acht zijn genomen, waarbij regelen ten aanzien van de publiciteit bij die procedure alsook met betrekking tot beroep worden gegeven. Ook hier treedt een adviesraad op, hetzij op verzoek van de Minister, hetzij eigener beweging.

Voorts worden algemene voorschriften gegeven strekkende tot behoud en herstel van beschermde monumenten en wordt een aanduiding gegeven wanneer en hoe eigenaren van dergelijke monumenten geheel of gedeeltelijk schadeloos kunnen worden gesteld wegens de in de uitoefening van hun eigendomsrechten opgelegde beperkingen of wegens aan het monument gemaakte kosten.

Tenslotte worden flinke straffen bedreigd indien de gegeven voorschriften zouden worden overtreden. Wat er ten deze in concreto uit de bus zal komen zal echter moeten worden afgewacht.

Zoals eerder vermeld, werd in 1948 een ontwerp voor een natuurmonumenten-landsverordening aan de regering aangeboden. Acht jaar later zond de Gouverneur een door de Natuurwetenschappelijke Studiekring voor Suriname en de Nederlandse Antillen opgestelde eenvoudige ontwerp-eilandsverordening tot bescherming van natuur- en cultuurmonumenten ter consideratie aan de verschillende Gezaghebbers.

Voor zover daarop gereageerd werd, was de reactie negatief en geen van de ontwerpen bereikte het Afkondigingsblad. Er gebeurde voorlopig niets totdat in juni 1967 de uit laatstgenoemde ontwerpen voortgekomen Bonairiaanse „Natuurbeschermings- en Monumentenverordening 1967” het licht zag. Een verheugend initiatief!

Aangaande een in de landssfeer tot stand te brengen verordening tot bescherming van natuurmonumenten werd van de zijde der Stichting per brief van 27 januari 1967 aan het tm. Hoofd van het Bureau voor Cultuur en Opvoeding d.m. het volgende gesteld. Bij deze wetgeving ware onderscheid te maken tussen natuurgebieden, wateren daarbij inbegrepen, toebehorende aan de overheid en aan particulieren. De procedure van aanwijzing van beschermde overheids-natuurmonumenten, waartoe ook landschappen waren te rekenen, kan veel eenvoudiger zijn, dan die waarbij aanwijzing van in particuliere eigendom zijnde monumenten plaatsvindt. Aanwijzing van eilandsnatuurmonumenten (indien niet bij eilandsregeling mogelijk) dient uiteraard in overleg met het eilandsbestuur te geschieden. Het moet op straffe van vrijheidsbeneming en boete verboden

worden dat beschermde natuurmonumenten worden beschadigd, verontreinigd en dat er handelingen worden verricht die anderzijns schadelijk zijn, voor de aanwezige flora en fauna en daardoor voor de natuurwetenschappelijke of esthetische waarde van het monument. Intussen moet het mogelijk zijn vergunning te geven om bepaalde verboden handelingen te verrichten voor wetenschappelijke of culturele doeleinden.

Een regeling tot vergoeding van door de rechthebbenden te lijden schade, wegens beperking in de uitoefening van hun rechten, dient te worden getroffen.

Zo nodig moet het bevoegde gezag de bezitter van een beschermd monument de uitvoering van een beheersplan kunnen opleggen teneinde behoud of herstel van het monument te bevorderen.

Tenslotte stelde de Stichting voor om te overwegen daarvoor in aanmerking komende planten (en boom-)soorten te beschermen door de pluk, kap of beschadiging alsmede de verkoop daarvan te verbieden en strafbaar te stellen.

Zeer belangrijk acht de Stichting het, dat ook regelen worden gesteld op grond waarvan de instelling en bescherming van onderwater kust-reservaten mogelijk is. De Antillen bezitten een nog bij lange na niet volledig geïnventariseerde, maar zonder twijfel zeer grote rijkdom aan koraaltuinen en daarbij levende zee fauna. Het ziet er naar uit dat binnenkort een stroom van nog niet te overziene grootte aan skin-divers onze eilanden zal bezoeken en het is dringend nodig dat deze gasten op de beste wijze worden opgevangen onder gelijktijdige waarborging van het behoud van het fraais dat zij komen bezoeken.

Het is te hopen, dat de wetgeving ter bescherming van fauna en flora alsmede van cultuurmonumenten in de Nederlandse Antillen spoedig tot stand komt.

Aan het slot van deze beschouwingen gekomen worde nog opgemerkt, dat hierbij in het geheel niet is gesproken over een uiterst belangrijke aangelegenheid en wel de verbetering van de waterhuishouding van de eilanden. Doch dat is weer een chapter apart.

Mr. G. Dutry van Haeften.

N.V. EDWARDS HENRIQUEZ & Co's BANK

Gevestigd in 1856

Sinds 1952 geaffilieerd met de Algemene Bank Nederland N.V.

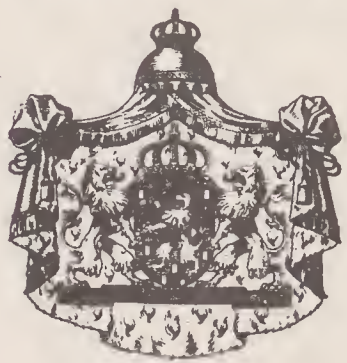
De bank die zich specialiseert in prompte en persoonlijke service.

Kantoren: Madurostraat, de Ruyterplein,
Rio Canario en Curaçao Hilton.

AQUASTAR:
Het betrouwbare
onderwaterhorloge
voor de moderne
beroeps- en
sportduiker.
Vanaf Fl. 102.-

SPRITZER & FUHRMANN
Hofleverancier
ARUBA BONAIRE CURAÇAO ST. MAARTEN NEW YORK

Your new watch is guaranteed against factory defects.

It has been checked and regulated with meticulous precision by a staff of skilled watchmakers.

The watch will serve you faithfully if you have it cleaned and oiled once every two years, and wind it at regular intervals.

Cases, bands and crystals are not covered by this guarantee.

Su nuevo reloj está garantizado contra defectos de fabrica.

Ha sido examinado y regularizado con meticulosa precision por un cuerpo de expertos relojeros.

El reloj le servirá fielmente, si se limpia y aceita una vez cada dos años y se le da cuerda a intervalos regulares.

Cajas, pulsas y cristales no estan cubiertos por esta garantía.

Uw nieuwe horloge is gegarandeerd tegen eventuele fabrieksfouten. Het is door vak-kundige horlogemakers met de grootste zorg gecontroleerd en afgesteld.

Het horloge dient iedere twee jaar gereinigd en van nieuwe olie voorzien te worden.

Regelmatig opwinden bevordert eveneens het nauwkeurig functioneren.

Kasten, banden en glazen vallen niet onder deze garantie.

IMPORTANT

Please keep your valid guarantee or sales-slip which must accompany the watch for free service in U.S.A.

Mail or bring to:

SPRITZER + FUHRMANN

NEW YORK INC.

5 EAST 57th STREET AT 5th AVE.

— 4th FLOOR —

NEW YORK 22

PHONE PLAZA 2-8330

BELANGRIJK

Bij het aanbieden van het horloge voor service in Nederland is het noodzakelijk dit garantiebewijs of de verkoopbon te overleggen.

Gelieve U zich te wenden tot:

HORLOGER A. G. KOK

VEENDERWEG 79

EDE

NEDERLAND

TELEFOON 08380-11054

*Certificate
of
Guarantee*

SPRITZER + FUHRMANN

HOFLEVERANCIER

ARUBA BONAIRE CURAÇAO ST. MAARTEN NEW YORK

Certificate of Guarantee

VALID FOR ONE YEAR FROM DATE OF PURCHASE

Nº 149688

SOLD TO: _____

MAKE : *Novado*

REF. NO : *304-1421*

METAL : *Steel*

TYPE : *wrist*

MAN'S	LADY'S
WATERPROOF	NOT WATERPROOF
AUTOMATIC	CALENDAR

DATE : *January 28th* 19 *69*

DEPT : *T.K.A. Jherindeel*

SPRITZER + FUHRMANN

ARUBA - BONAIRE - CURAÇAO - ST. MAARTEN - NEW YORK

SPRITZER + FUHRMANN

Nº 149688

SOLD TO: _____

MAKE : *Novado*

REF. NO : *304-1421*

DATE : *January 28th 1969*

This coupon forms an integral part of your guarantee. It should not be removed by you.

La Modernista

Ciudad, N.A.

MOISES DE MARCHENA & SONS

TEL. 11862

HEERENSTRAAT 8

27543

Sold to:

Address:

SOLD BY	CASH	RETURNED	DATE
---------	------	----------	------

JJ

3-3-69

QUAN.	ARTICLE	PRICE	TOTAL
-------	---------	-------	-------

1 Holera

57.90

[Signature]

\$28.95

This slip must be presented in case of exchange, or return.
 Goods cannot be exchanged, or returned after three days.

2

If the passenger's journey involves an ultimate destination or stop in a country other than the country of departure, the Warsaw Convention may be applicable and the Convention governs and in most cases limits the liability of carriers for death or personal injury and in respect of loss of or damage to baggage.

PASSENGER TICKET AND BAGGAGE CHECK
PASSENGER COUPON 0744
9513 520

NAME OF PASSENGER DR A WETTORRE		NOT TRANSFERABLE		RESTRICTIONS/ENDORSEMENTS				ORIGIN WASHINGTON		DATE AND PLACE OF ISSUE S.E.L. MADRID			
NOT VALID BEFORE 2		3						DESTINATION WASHINGTON					
NOT VALID AFTER 27		7 FEB						FROM/TO		FARE CALCULATION			
NOT GOOD FOR PASSAGE	FARE BASIS	CARRIER	RESERVATIONS				BAGGAGE			AGENT			
			FLIGHT/CLASS	DATE	TIME	STATUS	FREE	Checked Pcs	Wt	Unck'd Wt	FROM/TO	CARRIER	FARE CALCULATION
FROM	Y	1A	427T	31	100	04	20	7			WDC	NA	
TO	Y	1A	0	P	E	N	20	195			WDC	NA	
TO	Y	KL	0	P	E	N	5				WDC	KL	
TO	Y	NA	0	OP	E	N	20				WDC	NA	
TO	TICKET DESIGNATOR/TOUR CODE WASHINGTON												
FARE	CY.	ISSUED IN CONJUNCTION WITH FORM			SERIAL NO(S)		ISSUED IN EXCHANGE FOR CARRIER			FORM		SERIAL NO(S)	
128.76					7/79		800			057355			
EQUIV. AMOUNT PAID	CY.												
TAX	CY.												
TOTAL	CY.	ORIGINAL ISSUE CARRIER	FORM & SERIAL NO		PLACE	DATE	AGENTS NUMERIC CODE						
128.76			6/60		60	05	45						
FORM OF PAYMENT													
										SUB TOTAL			

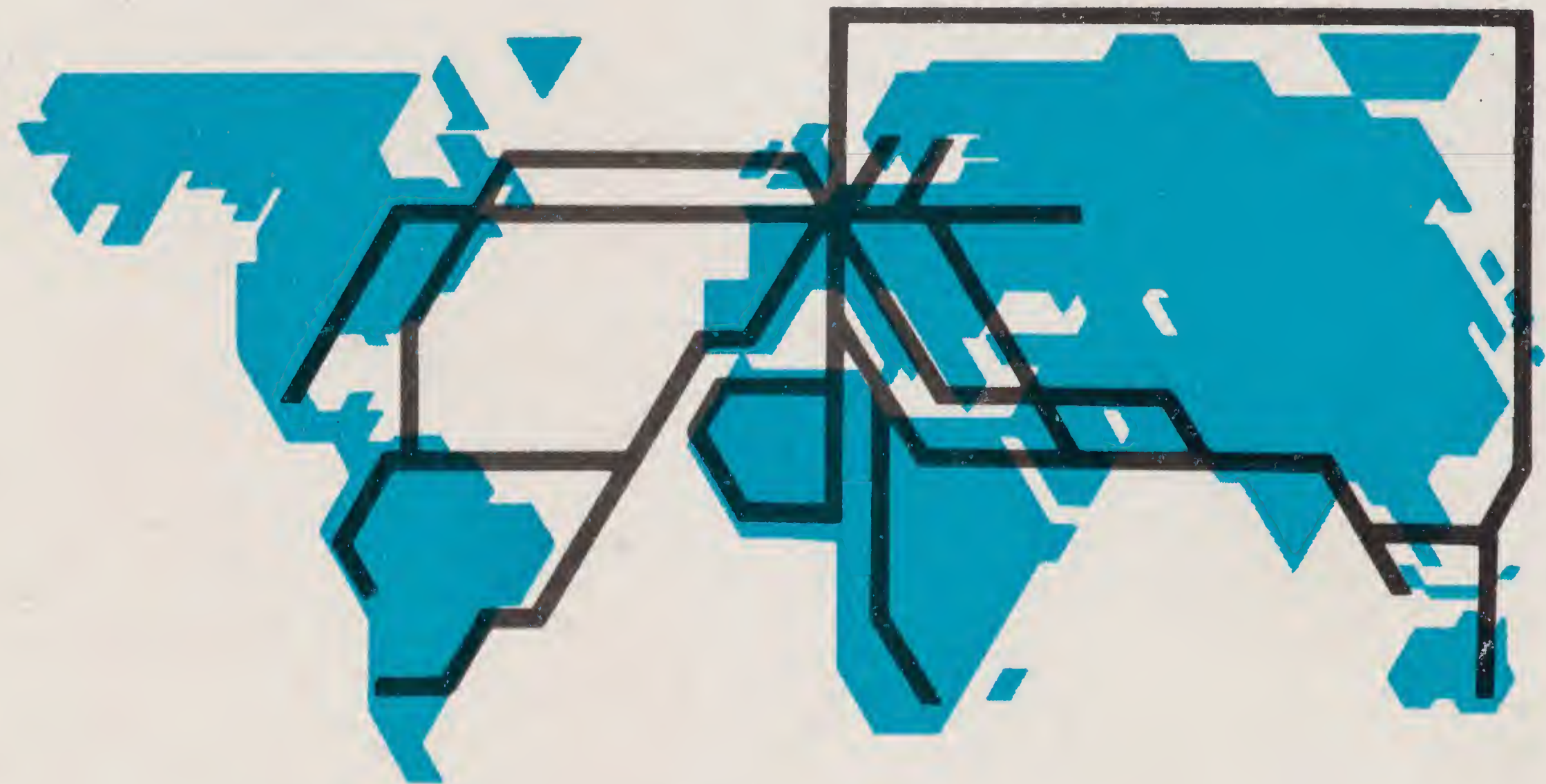
SCRIBON delbusby TRAPMAN

KLM CIA. REAL HOLANDESA DE AVIACIÓN.

Progresiva y digna de confianza! KLM vuela a todos los Continentes, una de las mayores redes aéreas del Mundo. Además la ventaja que significa para los viajeros incluir Amsterdam, la base de KLM, Ciudad maravillosa, llamada la más sorprendente de Europa. Los pasajeros experimentados consideren que los cuidadosos y puntuales holandeses, han hecho de KLM, la línea Aérea más confiable del mundo. KLM está orgullosa de su reputación, y mantenerla es la garantía para que su viaje sea confortable y seguro.

KLM ROYAL DUTCH AIRLINES

Progressive, trustworthy. KLM has flights to every continent, one of the longest networks in the world. And an extra bonus for travellers in its home base, Amsterdam, the wonderful city that has been called Europe's most surprising. Many experienced travellers believe the careful, punctual Dutch have made KLM the most reliable airline in the world. KLM is proud of its reputation. Living up to it is your guarantee of comfortable, dependable travel.

ROYAL DUTCH AIRLINES

Hotel Americano

CURACAO N. W. I.

DINING ROOM

Meal hours:

Breakfast: 7 — 9 a.m.

Luncheon: 12 — 2 p.m.

Dinner: 7 — 9 p.m.

Sundays:

7.30 — 9.30 p.m.

12.30 — 2.30 p.m.

7.00 — 9.00 p.m.

NAME

Wedmore

Room No.

19

Rate per day

\$12

European plan (room only)

Number persons

two

Date

28-2-1969

Bills are payable weekly, and must be paid on presentation.

Las cuentas se cobran semanalmente y deben ser pagadas a su presentacion.

Your check out time is 24 hours after you checked in, with a minimum charge of one day. After 24 hours an extra day will be charged.

Guests leaving before 7 A.M. are kindly requested to pay their bill the day before.

Personal cheques not accepted.

Su hora de salida es 24 horas después de su entrada, cobro mínimo de un dia. Despues de 24 horas se cobrara otro dia extra.

Huéspedes que salgan antes de las 7 A.M. se sirvan cancelar sus cuentas el dia anterior.

No se aceptan cheques personales.

When you go out, please leave your room key at the office for more efficiency of massages or packages that may come for you.

Al salir del Hotel se le recomienda dejar la llave de su habitación en la oficina para mayor eficiencia de los mensajes o paquetes que le puedan llegar.

Book purchase
Curacao, March 4, 1969

Broeders, J. M. Arnoldo
Handleiding tot het gebruik
van inheemse en ingevoerde
planten op Aruba, Bonaire en
Curacao.

1967

Publ. by Boekhandel "St. Augustinus"
Curacao, Ned. Ant.

\$ 5⁰⁰/₁₀₀

Film 6 ✓

1-9. Old salt evaporating pools Salinas Playa
Frans, flamingos at Slagbaai 2/14
10-11

12. Fontein 2/18

Film 7 ✓

1-6 Fontein 2/18
7-9 Goto Mer 2/20
10-12 " "

Film 8 ✓

1-7. Slagbaai, flamingos 2/21
8-12 Luzind 2/22

Film 9

1. Slagbaai 2/25
2-12, Playa Funchi, Playa Bartil, Washyti
Pachi Lang ~~Film 10~~ Road 2/26

Film 10

1-2 Bromdario farm N.W. 2/26
3-6 Petkelmer 2/28
7-11 National Museum, Curacao 3/2
12 Hotel chincaminiano

1-8. Bonig, Curacao 3/3
9-11 " " 3/5

Film 1 ✓

1-4 Nest of *Coccyz flavula*, Slagbaai, 2/3/69

5-12. Goto Mux, Brandaris 2/5

Film 2 ✓

1-6 Fountain 2/8

7- Strud in Rincon "

8-9- Road sign, view above Rincon 2/8

10-12. Slagbaai, back of Brandaris. 2/9

Film 3 ✓

1-12 Road back of Brandaris, bush, "

view of our bay from north 2/9

Caraca on organ cactus

Film 4 ✓

1. Mrs. Altha Beayin, Carlos, Noel, Bea 2/9

2. The main house + Bay "

3-4 Rincon "

5-12. Old nest turret, flamingos
in the "colony" 5/12

Film 5 ✓

1-6 Boca Onima, Indian inscription 5/13

7 The north house "

8-9 Slagbaai "

10-12 Salina Playa Frans 5/14

View at Fontain, Bonair, Feb. 18, 1969

Ex Change. Curacao guilders		guilder
Jan. 28, 1969, Willemstad	200 @ 1.85,	370.00
Feb. 6 .. Krakendijk.	50 @ 1.85	92.50
" 12, .. "	50 @	92.50
" 20 .. "	50	92.50
" 28 .. "	50	92.50

Purchases - Curacao 1969		\$
Jan. 28. Morado watch		85.00
March 3. Suitcase		28.95
1 watch + band		12.40
Ear rings		1.00
Curio (wooden)		1.90
Paper Knife (wood)		1.00
5 straw handbag		4.25
Baptisms		3.00
3 fifths House of Lords Gin 14	2.90	5.40
2 quarts, Courvoisier		9.50

draft.

The National Museum, Curacao

G. Duijv. Haeften
Voorsitter

Nationale Parken Nederlandse Antillen

3/3 4⁰⁰ p.m. Ft. Amsterdam 1.
Send him address etc. for Amer. Comm.
dent. wildlife protection.

6⁰⁰ p.m. call from Miami

Rev. RALPH STEENSTRA
(ROYAL NETHERLANDS NAVY)
PELIKAANWEG 8
CURAÇAO

Mrs. J. A. Weber
10775 North Bay Shore Drive

3-31

Bush north of Brandaris, Ilogbaai.

Feb. 9, 1969.

4 - 4
Rincon, Bonaire, Feb. 9, 1969

1969

Slogbaai - Feb. 1

✓ *Pelecanus occidentalis* 1 breeding ad. small

✓ *Hydrogaster tricolor ruficollis*, juv. imm.

✓ *Phoenicopterus r. ruber* Gota mud 250

✓ *Circus i. vociferans*

✓ *Squatula squatarola*

✓ *Charadrius semipalmatus*

Charadrius wilsonia

✓ *Tringa flavipes*

✓ " *melanoleuca* 1/31 Kralendijk
Stima M. Maxima

✓ *Actitis pusillus*

Ereunetes minutilla

✓ *Zenaidura macroura*

✓ *Columbigallina passerina albicincta*

✓ *Streptopelia v. verreauxi*

✓ *Amazilia barbadensis rothschildi*

✓ *Aratinga pertinax xanthogenus*

Chlorostilbon melingus caribaeus

Chlorocephalus erythrorhynchos

Tyrannus chloronotus *detum. megalan*
caribaeus

" *d. dominicensis* *triois bicolor sharpia*

✓ *Subligatus modestus pallus*

Mimus gilvus rostratus

✓ *Coccyzus flavus bonariensis*

Dendroica petechia rufopictata

2/5/69

Krakendijk - Jandubing

Goto Mus. Stills

30 x 18 x 14

32

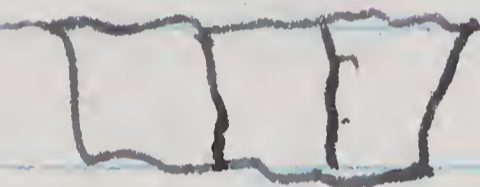
60
78

138

150

36
42

78

108
72
60

240

72
42
60

25 feet rope

4

Jan. 31, Kralendijk, Cortina car
rented for month of February from K. Meyer,
315-13. Rental 300 guilders for month. Sped to
48,120 mi.
Condition recorded as follows:

Small dented areas in finish as follows:

{ top rear, left hand front fender
{ bottom " " " " "

{ top rear right hand front fender
{ bottom " " " " "

Small dent, right hand front bumper
slight " " " front fender

Small area dented above top right door.
also small dent immediately below " "

left rear end bumper dented
left hand wing window does not open
up properly on dash cut

A. W. Damage

Right rear fender dented, and tail
light housing dented

Radio aerial broken.

punctures in right front tire.

^{Thurs.}
Feb. 27, Ship for booklet

28, Frisium Bonairu 6:45 p.m.

arr. Curacao 7:05

March 3 1

get this. includes Thelma family.

Krafft, A.J.C.

Historie en oorsch families van de
Nederlandse Antillen, Het Antillana
patroonaat,

Nyhoff. 1951

order Booth, Jan - The 3 families on
Bonaire
#41, 1965.

Natuurw. Stud. voor Suriname en
Ned. Antill., Utrecht, #41

~~Broeders, J. M. Arnolda.~~
~~Handleiding~~

Available from Zoological Laboratory of
The State University, Utrecht, Holland
16 fl.

Openbare Leenzaal en Bibliotheek
Miso van Ros Marie de Pauwe

Purchase.

Keur, John Y. + Dorothy L.
Windward Children. A study in
Human Ecology

1960. Publ. Royal Van Gorcum Ltd,
Assen. (Netherlands).

Hoetnik, H.

The two variants in Caribbean
Race Relations

1967. Oxford Univ. Press.

Hartog, Joh.

The Story of the Maduros and
Photo Album of Curacao 1837-1962.

Publ. on Hundred and Twenty-fifth
Anniversary of S. E. L. Maduro & Sons, Ltd.
1962

6/22/68, Mt McKinley Park
Eisenmann tells me that there
is a Panamanian specimen of
Pomarine Jaeger at Princeton.

J. ~~Webb~~ collection.

Nos. 533621 - 533650

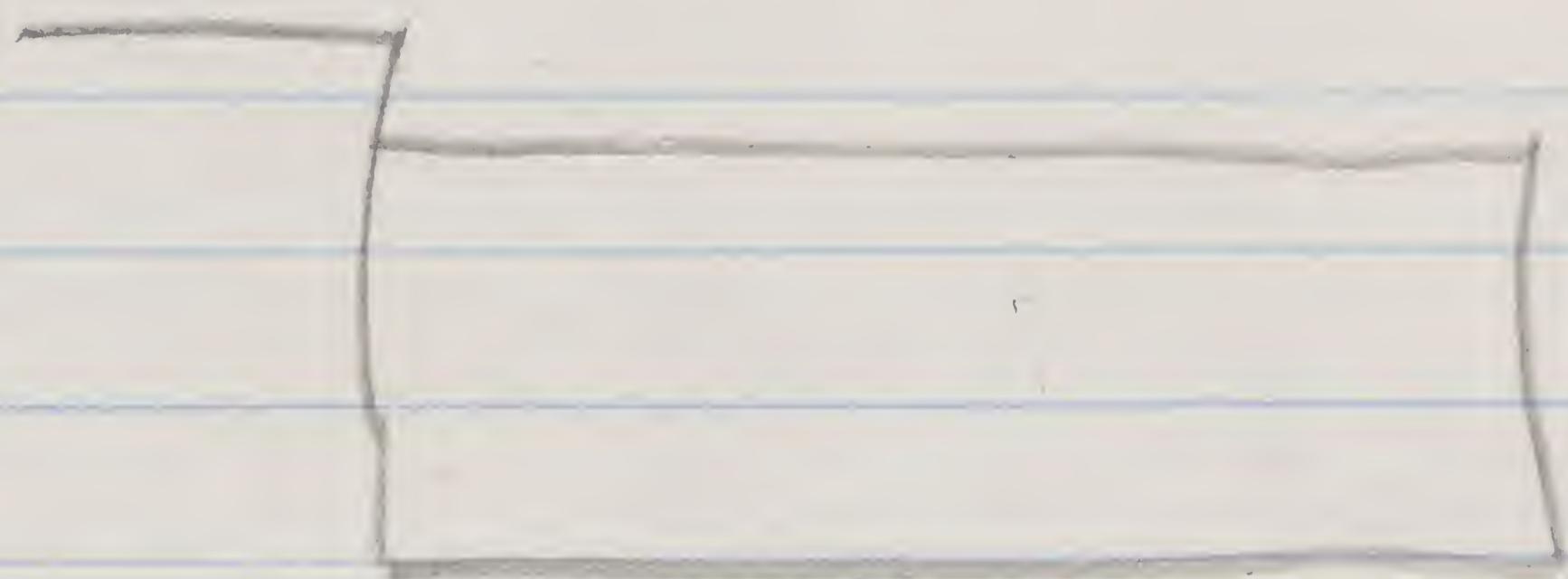
The rest of the
collection is in
the museum of
the

30 bird skins from Panama

(from Mrs. Jay Webb)

March 5-6, 1969

a list of the Passeriformes from
Hirundinidae through Fringillidae ^{with sex} would be useful.
as a clue to the few I would need to
bring for measurements or other data.

LARRY THEILGARD, Manager
or JOHN ATKINS.
INTERNATIONAL SALT Co,
Luntkan Salt Co.

OFFICE ON MAIN STREET
TEL. 8341.

Columba corensis

- ✓ Zenaidura macroura vinaceous
- ✓ Columbigallina passerina albivitta
- ✓ Leptobla vereauxi vereauxi
- ✓ Aratinga pertinax xanthogenus
- Coccyzus minor
- Coccyzus americanus americanus
- Crotophaga sulcirostris sulcirostris
- Tyto alba bargei
- Caprimulgus cayennensis insularis
- ✓ Chlorostilbon mellisugus caribaeus
- ✓ Chrysolampis mosquitus
- Tyrannus melancholicus chloronotus
- ✓ Tyrannus dominicensis dominicensis
- ✓ Myiarchus tyrannulus brevipennis
- ✓ Sublegatus modestus pallens
- ✓ Elaenia chiniquensis albivertex
- Elaenia martinica risii
- ✓ ^{minor}Melospiza gilvus rostratus
- ✓ Margarops fuscatus bonairensis
- Vireo altiloquus bonairensis
- ✓ Coereba flaveola bonairensis
- ✓ Dendroica putchii rufopileata
- ✓ Icterus nigrogularis curacaoensis

Gouverneur Debrøtweg
Bonaire
10 February 1969

Dr. Alexander Wetmore
Rincon Post Office

Dear Dr. Wetmore:

Do you and Mrs. Wetmore recall inviting me to lunch one day at the Tivoli in Canal Zone? Either I was leaving (Barro Colorado) or you were leaving and I was just arriving. Anyhow I have not forgotten the occasion and how charming you and Mrs. Wetmore were to me, a stranger, but an avid reader of any of your papers I can get.

She was the first person to tell me I should visit the Antilles and now I have bought a house and am living here permanently. It is easy to find: la ultima casa as you leave Kralendijk for the north--beyond the water plant, etc.

I am not a giver of many cocktail parties--in fact this is my first here--and I don't know if you would care about driving down from Rincon just for a party. But I would like very much to see you, either at my house or where you are staying if you have the time to spare. I have been doing collecting for Carnegie Museum (Graham Netting, my old friend) and have a lot of little boys catching things for me (reptiles for the most part) and could get more for you if you would care to have them. I've turned up a few new subspecies and also some not collected from here before.

John Atkins and Larry Thielgard are neighbors and friends before that, the Morkoses may come over from Curacao, and Reimondo Saleh (Acting Governor) will be there as well as some Dutch-speaking people (I mean from Holland). Maybe Mrs. Wetmore would enjoy them. My telephone (which ~~XXXXXX~~ I FINALLY have) is not in ~~XXXXXX~~ the book, but the number is 8223. If you should call, keep on trying, as half the time it doesn't work!

I don't have my typewriter here yet and can't use this Hermes Baby without getting off the track all the time.

With best regards,

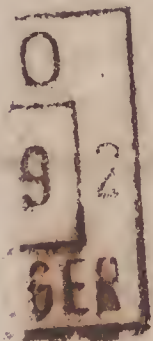

(Mrs.) Harriet Burkhart

A copy, in case you don't get the first (original)

MODEL B.

BONAIRE Archief No.
Eiland ~~KURABAO~~ Register No. (1)
Consent voor invoer met overlading (2) van a. 1 dubbelloops geweer Beretta (3)
van Washington, D.C. V.S.A. cal.16 no.605 met 3 spec.reductie-
buisen voor 410 - 32 - 22 cal. (4)
naar Bonaire N.A. b. 275 kardoezen (5)
aankomst als luchtvracht (6)
in in de maand januari 1969 en in te voeren op Bonaire N.A. (7)
op aan het adres van dhr. A. Wetmore, Bioloog, Plantage Slagbaai, Bonaire N.A. (8)
Dit consent is verleend aan dhr. A. Wetmore voornoemd (8)
onder de navolgende voorwaarden (9)
Bij de aanvraag om dit consent zijn de voorwerpen, waarvoor het geldt, opgegeven als te wegen
(netto) a. 3.5 kg(drie vijftiende kilogram) b. 3.6. kg(drie zestiende kilo)(10)
Kralendijk BONAIRE, XXXXXX, 31 januari 1969. (11) (12)

Namens Het Plaatselijk Hoofd van Politie,
De Brigade-Commandant,

(P.M.H. Franssen).

Handtekening van degene aan
wie het consent is verleend

- (1) Registernummer van het consent.
- (2) Invullen: de invoer, de doorvoer of het vervoer.
- (3) Omschrijving, ook hoeveelheid der voorwerpen waarvoor het consent geldt.
- (4) Plaats en land van herkomst der voorwerpen (c.q.).
- (5) Plaats en land van bestemming der voorwerpen (c.q.).
- (6) Omschrijving van de route en van de wijze van het vervoer en c.q. begin- en eindpunt van het vervoer.
- (7) Tijd van het vervoer.
- (8) Naam, voornamen, beroep en woonplaats.
- (9) Voorwaarden. Indien voor de nakoming daarvan zekerheid is gesteld, dat vermelden.
- (10) Het gewicht in kilogrammen. Letters en cijfers gebruiken b.v.: „honderd kilogram (100 K.G.)”.
- (11) Eiland van afgifte.
- (12) Datum van afgifte.
- (13) Handtekening van het betrokken Plaatselijk Hoofd van Politie.

A° 1969.

MACHTIGING

ingevolge artikel 3 van de „Wapenverordening 1931” (P.B. No. 77) zoals laatstelijk gewijzigd bij P.B. 1952 No. 115.

Register No. 71.

Archief No. -

Aan de heer A. Wetmore, Bioloog

geboren te Wisconsin(USA) de 18de juni 1886

wonende of verblijvende te Plantage Slagbaai

wordt machtiging verleend om op de openbare weg of op enige voor het publiek toegankelijke plaats op het eiland Bonaire gedurende maanden februari en maart 1969 de ~~het behoud van~~ bij zich te hebben een jachtgeweer

merk BERETTA

No. 605 met drie verwisselbare lopen

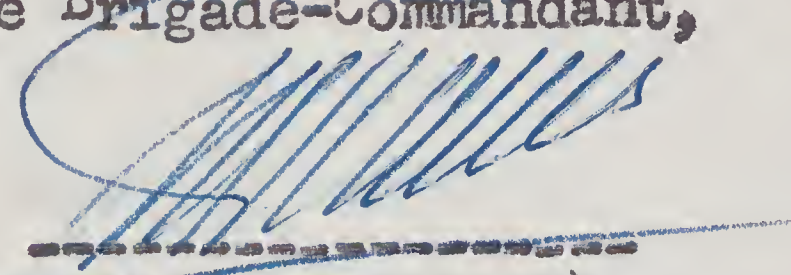
caliber 16-22-32- en 410

nadere omschrijving geen.

~~Met verbod om de dieren te doden aan de achterzijde dezes vermeld, als mede het jagen met kunstlicht.~~

BONAIRE, de 31ste januari 1969.

Namens Het Plaatselijk Hoofd van Politie,
De Brigade-Commandant,

(P.M.H. Franssen).

Handtekening houder:

A. Wetmore

N.B.: Aan houder is ontheffing verleend door de Gouverneur t.a.v. het gestelde tot de aan achterzijde beschermde vogels.

N.B. Deze machtiging is uitsluitend geldig voor het hierin aangeduide wapen en vervalt aan het einde van het kalenderjaar, waarvoor zij is verleend.

Vraagt vóór de vervaldatum een nieuwe machtiging aan, eventuele strafvervolgning en inbeslagneming van het wapen wordt daarmee voorkomen.

Bij adresverandering is de houder van een machtiging verplicht binnen 3 maal 24 uur, hiervan opgave te doen aan de Politiewacht te

Bij verlof van machtiginghouder van langer dan één maand in het buitenland dient het vuurwapen ter bewaring ingeleverd te worden aan de Politiewacht, te

I. Herten (Biná).

II. De navolgende vogelsoorten:

a. Natatores. Pelicanus Cinereus. Pelikaan.

b. Galinae. Columba passernia L. Totolika.

c. Passerini Tringilla cinerea L. Moffi.

Icterus Cur. (tropicus). Troepiaal.

Parsu L. (luteslus). Para di misa.

Certhia longirostris major. Para carpinteer.

Certhia longirostris minor. Para carpinteer chikitu.

Orpheus (americanis). Choechoebi.

Trochulidus. Bleenchi Kolibri.

Certhia Illig (flaveola). Barica geel.

d. Pelargoherodii Ardeidae. Reigers.

e. Phoenicopterii Phoenicopterus roseus. Flamingo.

f. Phasianus communis. Fazant.

g. Amazona barbadensis rothschilde — grote groene papegaaï.

h. Sterna Eurygnatha — Cayenne Stern

i. Sterna Albifrons — Dwergstern

j. Sterna Dougali — Dougall's Stern

k. Sterna Eurygnatha — Geelsnavelstern

l. Sterna Hirundo — Visdiefje

m. Sterna Maxim — Grote Stern

n. Larus Atrigilla — Amerikaanse Lachmeeuw

o. Sterna Fuscata — Bonte Stern

p. Anous Stolidus — Geen Nederlandse naam
In het Engels: Noddy.
Op de Bovenwinden: Black bird.

AIR WAYBILL NUMBER	AIRPORT OF DEPARTURE	EXPIRATION DATE	TC	CHGT CODE	CURR CODE	FOR CARRIER USE ONLY	
074-734 1810	3 CUR					FLIGHT/DAY	FLIGHT/DAY
							074-734 1810

3

AIRPORT OF DEPARTURE (ADDRESS OF FIRST CARRIER) AND REQUESTED ROUTING: **PLESMAN AIRPORT VIA**

AIRPORT OF DESTINATION: **BONAIRE**

NOT NEGOTIABLE.
AIR WAYBILL
 (AIR CONSIGNMENT NOTE)
 ISSUED BY
KLM ROYAL DUTCH AIRLINES
 1 Plesmanweg, The Hague, Netherlands **MEMBER OF IATA**

ROUTING AND DESTINATION

BY FIRST CARRIER	TO	BY	TO	BY	TO	BY
------------------	----	----	----	----	----	----

CONSIGNEE'S ACCOUNT NUMBER

CONSIGNEE'S NAME AND ADDRESS
DR. A. WETMORE
SLAGBAAI BONAIRE

If the carriage involves an ultimate destination or stop in a country other than the country of departure, the Warsaw Convention may be applicable and the Convention governs and in most cases limits the liability of carriers in respect of loss of or damage to cargo. Agreed stopping places are those places (other than the places of departure and destination) shown under requested routing and/or those places shown in carriers' timetables as scheduled stopping places for the route. Address of first carrier is the airport of departure. SEE CONDITIONS ON REVERSE HEREOF.

SHIPPER'S ACCOUNT NUMBER

SHIPPER'S NAME AND ADDRESS
DR. A. WETMORE
CURACAO NA

The shipper certifies that the particulars on the face hereof are correct and agrees to the CONDITIONS ON REVERSE HEREOF.

SIGNATURE OF SHIPPER
A. Wetmore

BY BROKER/AGENT

ISSUING CARRIER'S AGENT, ACCOUNT NO.

ISSUING CARRIER'S AGENT, NAME AND CITY
AIM CURACAO

Carrier certifies goods described below were received for carriage subject to the CONDITIONS ON REVERSE HEREOF, the goods then being in apparent good order and condition except as noted hereon.

EXECUTED ON **JAN 30 1969** AT **CURACAO**
 (Date) (Place)

SIGNATURE OF ISSUING CARRIER OR ITS AGENT

AGENT'S IATA CODE

INSURANCE THROUGH KLM in accordance with paragraph (8) on the reverse:
 (condition) (normal rate) (war, etc. rate)

Copies 1, 2 and 3 of this Air Waybill are originals and have the same validity.

CHARGES prepaid collect CURRENCY **AFL** DECLARED VALUE FOR CARRIAGE **NCV** AMOUNT OF INSURANCE COD AMOUNT SPECIAL ACCOUNTING INFORMATION other charges at origin transit destination payable by shipper except for

NO OF PACKAGES	ACTUAL GROSS WEIGHT	KG./LB.	RATE CLASS	COMMODITY ITEM NO.	CHARGEABLE WEIGHT	RATE	NATURE AND QUANTITY OF GOODS (INCL. DIMENSIONS OR VOLUME)
2	46	K	N		46	0.14	SCIENTIFIC COLLECTING EQUIPMENT (SMALL ARMS DAC PAGE 22 ITEM 122)
TOTAL	TOTAL						

SPECIAL HANDLING INFORMATION (INCLUDING MARKS, NUMBERS AND METHOD OF PACKING)

PREPAID	WEIGHT CHARGE	VALUATION CHARGE	TOTAL OF AIRLINE CHARGES BELOW	AWB FEE	CODE	TOTAL OF NON-AIRLINE CHARGES BELOW	COLLECT CHARGES IN DESTINATION CURRENCY
	AIRLINE AND NON-AIRLINE CHARGES, OTHER THAN WEIGHT CHARGE, VALUATION CHARGE AND AWB FEE						WEIGHT CHARGE
	TOTAL PREPAID	AIRLINE AND NON-AIRLINE CHARGES (CONTINUED)					VALUATION CHARGE
COLLECT	WEIGHT CHARGE	VALUATION CHARGE	TOTAL OF AIRLINE CHARGES BELOW	AGENT'S DISBURSEMENTS		TOTAL OF NON-AIRLINE CHARGES BELOW	OTHER CHARGES INCL. COD FEE
	AIRLINE AND NON-AIRLINE CHARGES, OTHER THAN WEIGHT CHARGE, VALUATION CHARGE AND AGENT'S DISBURSEMENTS						COD
	COD AMOUNT	COD FEE	AIRLINE AND NON-AIRLINE CHARGES (CONTINUED)				TOTAL COLLECT

FOR CARRIER'S USE ONLY AT DESTINATION

CONDITIONS OF CONTRACT

Definitions

(1) As used in this contract, „Convention” means the Convention for the Unification of Certain Rules relating to International Carriage by Air, signed at Warsaw, October 12, 1929, or that Convention as amended by the Hague Protocol, 1955, whichever may be applicable to carriage hereunder, „air waybill” is equivalent to „air consignment note”, „shipper” is equivalent to „consignor”, „carriage” is equivalent to „transportation”, and „Carrier” includes the air carrier issuing this air waybill and all air carriers that carry or undertake to carry the goods hereunder or perform any other services related to such air carriage. For the purposes of the exemption from and limitation of liability provisions set forth or referred to herein, „Carrier” includes agents, servants, or representatives of any such air carrier. Carriage to be performed hereunder by several successive carriers is regarded as a single operation.

Convention of Warsaw and General Conditions of Carriage

(2) (a) Carriage hereunder is subject to the rules relating to liability established by the Convention, unless such carriage is not „international carriage” as defined by the Convention. (See Carrier's tariffs for such definition.)

(b) To the extent not in conflict with the foregoing, carriage hereunder and other services performed by each carrier are subject to (i) applicable laws (including national laws implementing the Convention or extending the rules of the Convention to carriage which is not international carriage as defined in the Convention), government regulations, orders, and requirements (ii) provisions herein set forth, and (iii) the general conditions of carriage for goods, applicable tariffs, rules, regulations and timetables (but not the times of departure and arrival therein) of such carrier, which are made part hereof and which may be inspected at any of its offices and at airports from which it operates regular services.

(c) For the purpose of the Convention, the agreed stopping places (which may be altered by Carrier in case of necessity) are those places, except the place of departure and the place of destination, set forth on the face hereof or shown in Carrier's timetables as scheduled stopping places for the route.

(d) In the case of carriage subject to the Convention, the shipper acknowledges that he has been given an opportunity to make a special declaration of the value of the goods at delivery and that the sum entered on the face of the air waybill as „Shipper's Declared Value For Carriage”, if in excess of 250 French gold francs (consisting of 65½ milligrams of gold with a fineness of 900 thousandths) or their equivalent per kilogram, constitutes such special declaration of value.

Mandatory Law

(3) Insofar as any provision contained or referred to in this air waybill may be contrary to mandatory law, government regulations, orders or requirements, such provision shall remain applicable to the extent that it is not overridden thereby. The invalidity of any provision shall not affect any other part hereof.

Liability

(4) Except as the Convention or other applicable law may otherwise require: (a) Carrier is not liable to the shipper or to any other person for any damage, delay or loss of whatsoever nature (hereinafter collectively referred to as „damage”) arising out of or in connection with the carriage of the goods or other services performed by Carrier incidental thereto, unless such damage is proved to have been caused by the negligence or wilful fault of Carrier and there has been no contributory negligence of the shipper, consignee or other claimant; (b) Carrier is not liable for any damage directly or indirectly arising out of compliance with laws, government regulations, orders or requirements or from any cause beyond Carrier's control; (c) the charges for carriage having been based upon the value declared by the shipper, it is agreed that any liability shall in no event exceed the shipper's declared value for carriage stated on the face hereof, and in the absence of such declaration by shipper liability of Carrier shall not exceed 250 such French gold francs or their equivalent per kilogram of goods destroyed, lost, damaged or delayed; all claims shall be subject to proof of value; (d) a carrier issuing an air waybill for carriage over the lines of others does so only as agent. No carrier shall be liable for the loss, damage or delay of cargo not occurring on its own line.

Completion of Carriage and Shipper's Guarantee

(5) It is agreed that no time is fixed for the completion of carriage hereunder and that Carrier may without notice substitute alternate carriers or aircraft. Carrier assumes no obligation to carry the goods by any specified aircraft or over any particular route or routes or to make connection at any point according to any particular schedule, and Carrier is hereby authorised to select, or deviate from the route or routes of shipment, notwithstanding that the same may be stated on the face hereof. The shipper guarantees payment of all charges and advances.

Forwarding and Reforwarding

(6) The goods, or packages said to contain the goods, described on the face hereof, are accepted for carriage from their receipt at Carrier's cargo terminal or airport office at the place of departure to the airport at the place of destination. If so specifically agreed, the goods, or packages said to contain the goods, described on the face hereof, are also accepted for forwarding to the airport of departure and for reforwarding beyond the airport of

destination. If such forwarding or reforwarding is by carriage operated by Carrier, such carriage shall be upon the same terms as to liability as set forth in Paragraphs 2 and 4 hereof. In any other event, the issuing carrier and last carrier respectively, in forwarding or reforwarding the goods, shall do so only as agents of the shipper, owner, or consignee, as the case may be, and shall not be liable for any damage arising out of such additional carriage, unless proved to have been caused by its own negligence or wilful fault, and in any event not exceeding the limit laid down in paragraph 4 (c) hereof. The shipper, owner and consignee hereby authorise such carriers to do all things deemed advisable to effect such forwarding or reforwarding, including, but without limitation, selection of the means of forwarding or reforwarding and the routes thereof (unless these have been herein specified by the shipper), execution and acceptance of documents of carriage (which may include provisions exempting from or limiting liability) and consigning of goods with no declaration of value, notwithstanding any declaration of value in this air waybill.

Advancement of Duties and Expenses and Customs Entry

(7) Carrier is authorised (but shall be under no obligation) to advance any duties, taxes or charges and to make any disbursements with respect to the goods, and the shipper, owner and consignee shall be jointly and severally liable for the reimbursement thereof. No carrier shall be under obligation to incur any expense or to make any advance in connection with the forwarding or reforwarding of the goods except against repayment by the shipper. If it is necessary to make customs entry of the goods at any place, the goods shall be deemed to be consigned at such place to the person named on the face hereof as customs consignee or, if no such person be named, to the carrier carrying the goods to such place or to such customs consignee, if any, as such carrier may designate.

Insurance

(8) At the request of the shipper or other interested party and if the appropriate premium is paid, the goods covered by this air waybill are insured on behalf of the shipper or such other interested party through the intermediary of KLM on an open policy with Lloyd's Underwriters for the amount and at the condition as set out on the face hereof or on a separate certificate (recovery being limited to the actual total or partial loss or damage not exceeding the total or the pro rata part of the amount insured), subject to the terms and conditions of that open policy which are available for inspection at KLM's Cargo Offices.

The description of the goods and insured amount and the conditions will be considered under all circumstances as being supplied and selected by the insured.

In no event recovery shall exceed the limit of insurance stated in the open policy notwithstanding a higher amount of insurance having been mentioned on the face hereof.

CLAIMS on insured shipments should be reported immediately to the nearest KLM office which shall present such claims to Lloyd's Underwriters or their representatives.

If claims are likely to exceed US \$ 250,— or equivalent in other currency a Survey Report of the local Lloyd's agent, or if not present: of a sworn expert, must be submitted together with the other claim documents.

Delivery and Notice of Arrival

(9) Except as otherwise specifically provided in this contract, delivery of the goods will be made only to the consignee named on the face hereof, unless such consignee is one of the Carriers participating in the carriage, in which event delivery shall be made to the person indicated on the face hereof as the person to be notified. Notice of arrival of the goods will, in the absence of other instructions, be sent to the consignee or the person to be notified, by ordinary methods; Carrier is not liable for non-receipt or delay in receipt of such notice.

Notice of Claims and Time Limitations on Actions

(10) (a) No action shall be maintained in the case of damage to, or partial loss of goods unless a written notice, sufficiently describing the goods concerned, the approximate date of the damage, and the details of the claim, is presented to an office of Carrier within 7 days from the date of receipt thereof; in the case of delay, unless presented within 14 days from the date the goods are placed at the disposal of the person entitled to delivery; and in the case of non-delivery unless presented within one hundred and twenty days from the date of issue of the air waybill. (b) Any rights to damages against Carrier shall be extinguished unless an action is brought within two years after the occurrence of the events giving rise to the claim.

Shipper's Compliance with Laws and Regulations

(11) The shipper shall comply with all applicable laws, customs and other government regulations of any country to, from, through or over which the goods may be carried, including those relating to the packing, carriage or delivery of the goods, and shall furnish such information and attach such documents to this air waybill as may be necessary to comply with such laws and regulations. Carrier is not liable to the shipper or any other person for loss or expense due to shipper's failure to comply with this provision.

Waiver by Agents

(12) No agent, servant or representative of Carrier has authority to alter, modify or waive any provision of this contract.

Het vervoer wordt beheerst door de Algemene Vervoersvoorwaarden van de KLM, die zijn gedeponceerd ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage en ter inzage liggen op de vrachtkantoren van de KLM.

II The permission granted in Art I. is subject to the condition that ~~is~~ no ~~event~~ shooting whatsoever is to be done on Slagbaai. This does not absolve the holder of the permit from the requirement of obtaining through the Gezaghebber of Bonaire the necessary permits to import and re-export his gun and ammunition and to use them on Bonaire.

I. Dr. Alexander Wetmore, Research Associate of Washington, is granted permission, during his stay of a few weeks in February and March 1969 on Bonaire, ~~to collect~~ on behalf of the U.S. Nat. Mus., to "catch" or to kill and to export to the U.S., birds (except the Flamingo (Phoenicopterus etc)) to a maximum of six of each.

No. 422/JAZ

LANDSBESLUIT

van de 28ste januari 1969 no. 7.

DE GOUVERNEUR VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Op de voordracht van de Minister van Cultuur en Opvoeding dd. 15 januari 1969;

Gelezen:

de brief dd. 3. januari 1969 van de heer dr. Alexander Wetmore, Wetenschappelijk Onderzoeker te Washington D.C.;

Gelet op:

artikel 3 van de Verordening van de 20ste juli 1926 (P.B. 1926 no.60) tot bescherming van diersoorten, nuttig voor land- en ooftbouw of die langzamerhand uitsterven en op welke voortbestaan prijs wordt gesteld;

H E E F T G O E D G E V O N D E N :

- I. Aan de heer dr. Alexander Wetmore, Wetenschappelijk Onderzoeker te Washington, vergunning te verlenen om gedurende zijn verblijf van enkele weken in februari en maart 1969 op Bonaire voor wetenschappelijk onderzoek, ten behoeve van het "United States National Museum" vogels, uitgezonderd de Flamingo (*Phoenicopterus ruber*) ten hoogste 6 exemplaren van elk, te vangen of te doden en uit te voeren naar de Verenigde Staten;
- II. Aan de sub I bedoelde vergunning de voorwaarde te verbinden, dat - onverminderd de verplichting van de vergunninghouder om zich m.b.t. de in - en wederuitvoer van zijn jachtgeweer en munitie, alsmede het gebruiken daarvan op Bonaire in het bezit te stellen van de nodige, door de Gezaghebber van het eilandgebied Bonaire af te geven, vergunningen - op Slagbaai in ieder geval niet zal worden geschoten.

Afschrift dezes te zenden aan:

de Algemene Rekenkamer,
het Bestuurscollege van het eilandgebied Bonaire,
de Gezaghebber van het eilandgebied Bonaire,
de Procureur-Generaal,
het Hoofd van het Bureau Cultuur en Opvoeding, en
de belanghebbende, p/a Hoogstraat 10A.

Willemstad, 28 januari 1969.
w.g. N. Debrot

De Minister van Cultuur en
Opvoeding,
w.g. Ern. O. Petronia

Voor eensluidend afschrift:
Het Hoofd van het Centraal Bureau
voor Juridische en Algemene Zaken,

-/IM/

Memorandum.

In a telephone call from New England January 23, 1969 Mr. Carl Carozzi told me briefly of ~~his~~ visit to Bonaire with Alexander Sprunt, Jr. as companion. He told me that he was Executive Vice-President of a Caribbean Conservation Association and his visit had been in part to see the effect of the recently started salt works on the Flamingos. He indicated that ~~which~~ matters had been a special survey by Sprunt elsewhere.

He spoke also of the Parrot and its presence at Selaht Bai, and ~~the~~ pressures on it through capture of nestlings and otherwise.

He planned to be in Washington early in March to attend some meetings and would try to get in touch with me.

He mentioned a book under his authorship - Conservation and Caribbean Regional Program published recently by Antioch Press.

SMITHSONIAN INSTITUTION

Washington, D. C. 20560
U.S.A.

January 23, 1969

Friends and Correspondents

of the Smithsonian Institution:

Dr. Alexander Wetmore, Research Associate, Museum of Natural History, and former Secretary of the Smithsonian Institution, is traveling on an official mission for the Smithsonian Institution. He is studying bird populations especially on the island of Bonaire.

Any courtesies and cooperation that may be extended to Dr. Wetmore will be deeply appreciated by the Smithsonian Institution.

S. Dillon Ripley
S. Dillon Ripley
Secretary

January 22, 1969

His Excellency
Dr. N. Debrot
Governor of the Netherlands Antilles
Willemstad, Curaçao
Netherlands Antilles

Ref. Kab.Nr. 0045

Excellency:

I have the honor to acknowledge receipt of and express my thanks for Your Excellency's communication of 9 January relative to my forthcoming visit to Bonaire on behalf of the United States National Museum.

In accordance with Your Excellency's suggestion, I shall get in touch with the Gezaghebber of Bonaire immediately on arrival there.

With expression of my high esteem,

Respectfully,

Alexander Wetmore
Research Associate

AIR WAYBILL NUMBER 026-3341745		AIRPORT OF DEPARTURE IAD	EXECUTION DATE DAY/MTH/YR	CURRENCY CODE	FOR CARRIER USE ONLY FLIGHT/DAY		026-3341745
AIRLINE PREFIX	SERIAL NO				FLIGHT/DAY		
AIRPORT OF DEPARTURE (ADDRESS OF FIRST CARRIER) AND REQUESTED ROUTING WASHINGTON, D.C.				AIRPORT OF DESTINATION CURCAO		NOT NEGOTIABLE	

1/ ROUTING AND DESTINATION
 TO PHL BY PA TO SJU BY PA TO CUR BY PA TO BY

PAN AMERICAN
 CLIPPER CARGO AIR WAYBILL
 ISSUED BY: PAN AMERICAN WORLD AIRWAYS, INC.
 NEW YORK, N.Y., U.S.A. MEMBER OF INTERNATIONAL AIR TRANSPORT ASSOCIATION

2/ CONSIGNEE'S ACCOUNT NUMBER
 CONSIGNEE'S NAME AND ADDRESS
 TO: DR. A. WETHORE
 C/O ZEPPELFELDT
 HOOGSTRAAT 10-A
 CURCAO, NETHERLANDS ANTILLES

If the carriage involves an ultimate destination or stop in a country other than the country of departure, the Warsaw Convention may be applicable and the Convention governs and in most cases limits the liability of carriers in respect of loss of or damage to cargo. Agreed stopping places are those places (other than the places of departure and destination) shown under requested routing and/or those places shown in carriers' timetables as scheduled stopping places for the route. Address of first carrier is the airport of departure. SEE CONDITIONS ON REVERSE HEREOF.

3/ SHIPPER'S ACCOUNT NUMBER
 SHIPPER'S NAME AND ADDRESS
 SMITHSONIAN INSTITUTION, USNM
 10TH & CONST AVE., N.W.
 WASHINGTON, D.C. 20560

The shipper certifies that the particulars on the face hereof are correct and agrees to the CONDITIONS ON REVERSE HEREOF.
 SIGNATURE OF SHIPPER
 BY BROKER/AGENT

4/ ISSUING CARRIER'S AGENT, ACCOUNT NO.
 ISSUING CARRIER'S AGENT, NAME AND CITY
 AGENT'S IATA CODE

Carrier certifies goods described below were received for carriage subject to the CONDITIONS ON REVERSE HEREOF, the goods then being in apparent good order and condition except as noted hereon.
 EXECUTED ON 19 JAN 69 AT WASHINGTON, D.C.
 (Date) (Place)
 SIGNATURE OF ISSUING CARRIER OR ITS AGENT
 Copies 1, 2 and 3 of this Air Waybill are originals and have the same validity.

5/ CHARGES PREPAID COLLECT CURRENCY US DECLARED VALUE FOR CARRIAGE 300 AMOUNT OF INSURANCE NONE COD AMOUNT SPECIAL ACCOUNTING INFORMATION 026-C-2401146

NO. OF PACKAGES RCP	ACTUAL GROSS WEIGHT	Kg./lb.	RATE CLASS	COMMODITY ITEM NO.	CHARGEABLE WEIGHT	RATE	NATURE AND QUANTITY OF GOODS (INCL. DIMENSIONS OR VOLUME)
2	102	LB	Q		102	.34/1	SCIENTIFIC COLLECTING EQUIPMENT REC'D 1-29-69

These commodities licensed by the United States for ultimate destination. NETHERLANDS ANTILLES. Diversion contrary to United States law prohibited.

7/ SPECIAL HANDLING INFORMATION (INCLUDING MARKS, NUMBERS AND METHOD OF PACKING)
 ONE (1) FT/LOCKER, ONE (1) BOX
 13 JAN 1969 / 701
 63

P R E P A I D	8/	WEIGHT CHARGE V	VALUATION CHARGE C	TOTAL OF AIRLINE CHARGES BELOW F	AWB FEE CODE O	TOTAL OF NON-AIRLINE CHARGES BELOW ORIGIN D DESTINATION	COLLECT CHARGES IN DESTINATION CURRENCY
	Y	AIRLINE AND NON-AIRLINE CHARGES, OTHER THAN WEIGHT CHARGE, VALUATION CHARGE AND AWB FEE					WEIGHT CHARGE
	P	TOTAL PREPAID Z	AIRLINE AND NON-AIRLINE CHARGES, CONTINUED				VALUATION CHARGE
C O L L E C T	9/	WEIGHT CHARGE V	VALUATION CHARGE C	TOTAL OF AIRLINE CHARGES BELOW A	AGENT'S DISBURSEMENTS O	TOTAL OF NON-AIRLINE CHARGES BELOW ORIGIN D DESTINATION	OTHER CHARGES INCL. COD FEE
	Y	AIRLINE AND NON-AIRLINE CHARGES, OTHER THAN WEIGHT CHARGE, VALUATION CHARGE AND AGENT'S DISBURSEMENTS					COD
	L	COD AMOUNT M	COD FEE Z	AIRLINE AND NON-AIRLINE CHARGES, CONTINUED		TOTAL COLLECT	

Void after
19

BILL TO
SMITHSONIAN INSTITUTION (Dept. B)
WASHINGTON, D. C. 20560

TRAVELER: SHOW ON REVERSE ACTUAL
SERVICE RENDERED IF DIFFERENT THAN
REQUESTED

L-2,910,274

The NATIONAL AIRLINES, INC. Company is requested

to furnish ECO. JET class AIR transportation at lowest rate from WASHINGTON, D. C.

to CURACAO, NETH. ANTILLES & RETURN via BA(y)NYC-KL(y)CUR-KL(y)MIA-NA(y)DCA
(IF ROUND TRIP SERVICE REQUIRED WRITE "AND RETURN") (SHOW CARRIERS AND JUNCTION POINTS AND WHERE MIXED CLASS SERVICE IS TO BE FURNISHED SPECIFY

SUCH BETWEEN THE RESPECTIVE POINTS)

for use of ALEXANDER W. WETMORE ***** and NO others with ***** accommodations
(LOWER BERTH, P.C. SEAT, ETC.)

from ***** to ***** with authorization
(IF ROUND TRIP SERVICE REQUIRED WRITE "AND RETURN")

to transport not over ***** lbs. of excess baggage from ***** to *****

I CERTIFY THAT I HAVE RECEIVED THE TRANSPORTATION SERVICE OR TICKETS REQUESTED EXCEPT AS STATED ON REVERSE SIDE.

TRAVELER'S SIGNATURE Rita M. Mark

TITLE Des. Agent for A. W. Wetmore

PLACE OF ISSUE Washington, D. C., 1/17/ 19 69

I CERTIFY THAT THE TRANSPORTATION REQUESTED IS FOR OFFICIAL BUSINESS.

ISSUING OFFICER'S SIGNATURE Rita M. Mark

TITLE Travel Coordinator

FISCAL DATA (APPROPRIATION, AUTHORIZATION, ETC.)

Travel Authorization #SI 307
dated January 9, 1969
150330-3370 Activity Chargeable
150330-000-3370-00-210

TRAVELER MUST ASCERTAIN COST OF TRANSPORTATION AND/OR ACCOMMODATIONS AND RECORD IN SPACES BELOW

		266.00
TRANSPORTATION AMT.	ACCOMMODATION AMT.	TOTAL

TICKET AGENT WILL NOT ACCEPT THIS

Standard Form No. 1169c
TRIPPLICATE

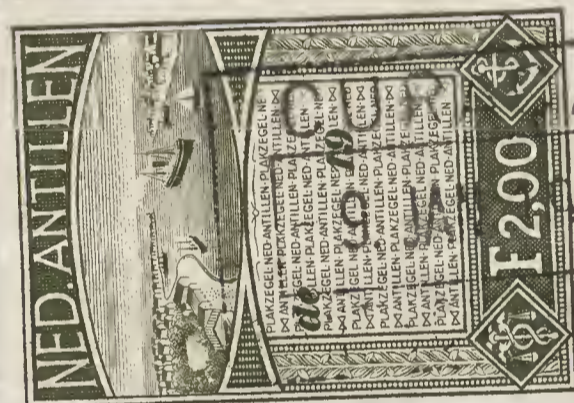
The United States of America
Transportation Request

Bonaire

Behoort bij het „Vuurwapenbesluit” 1930 (P.B. 1930, No. 3.) zoals gewijzigd en aangevuld.

MODEL B.

Archief No. 283
Register No. 2200 (1)
Eiland CURACAO
Consent voor doorvoer met overlading⁽²⁾ van ¹ dubbelloops geweer Beretta (3)
cal.16 no.605 met 3 spec. reductie-
van Washington, D.C. V.S.A. buizen voor 410 - 32 - 22 cal. (4)
naar Bonaire N.A. 275 kardoezen. (5)
aankomst als luchtvracht (6)
in in de maand januari 1969 en door te voeren naar Bonaire N.A. (7)
op aan het adres van dhr. A. Wetmore, Bioloog, Plantage Slagbaai, Bonaire N.A. (8)
Dit consent is verleend aan dhr. A. Wetmore voornoemd. (8)
onder de navolgende voorwaarden (9)
Bij de aanvraag om dit consent zijn de voorwerpen, waarvoor het geldt, opgegeven als te wegen
(netto) ^{3.5} kg (drie vijftiende kilogram) ^{3.6} kg (drie zestiende kilo) (10)
Willemstad, Curaçao, (11) 16 januari 1969. (12)

Geheven bedrag: f. 5,--
wegens kosten van ad-
ministratie en toe-
zicht (artikel 6 "Vuur-
wapenbesluit 1930).

Het Plaatselijk Hoofd van Politie,

[Handwritten signature in blue ink]

Handtekening van degene aan
wie het consent is verleend

A. Wetmore

- (1) Registernummer van het consent.
- (2) Invullen: de invoer, de doorvoer of het vervoer.
- (3) Omschrijving, ook hoeveelheid der voorwerpen, waarvoor het consent geldt.
- (4) Plaats en land van herkomst der voorwerpen (c.q.).
- (5) Plaats en land van bestemming der voorwerpen (c.q.).
- (6) Omschrijving van de route en van de wijze van het vervoer en c.q. begin- en eindpunt van het vervoer.
- (7) Tijd van het vervoer.
- (8) Naam, voornamen, beroep en woonplaats.
- (9) Voorwaarden. Indien voor de nakoming daarvan zekerheid is gesteld, dat vermelden.
- (10) Het gewicht in kilogrammen. Letters en cijfers gebruiken b.v.: „honderd kilogram (100 K.G.)”.
- (11) Eiland van afgifte.
- (12) Datum van afgifte.
- (13) Handtekening van het betrokken Plaatselijk Hoofd van Politie.

GOUVERNEUR VAN DE
NEDERLANDSE ANTILLEN

Oranjestad, 9 januari 1969.

Kab.Nr.: 0045

Aan de Weledelzeergeleerde Heer
Dr. A. Wetmore,
Smithsonian Institution,
WASHINGTON, D.C. 20560.
U.S.A.

Naar aanleiding van Uw schrijven dd. 3 dezer betreffende Uw voorgenomen bezoek aan de plantage Slagbaai op Bonaire en het verzamelen van vogels voor het Unites States National Museum, heb ik de eer U mede te delen, dat ik Uw schrijven in handen heb gesteld van de Minister van Cultuur en Opvoeding, tot wiens competentie de behandeling van aanvragen voor vergunningen tot het vangen, doden, uitvoeren etc. van door de wet beschermde diersoorten behoort. Hierop zal te zijner tijd nader worden teruggekomen.

Met betrekking tot de in- en wederuitvoer alsmede het eventueel gebruik van Uw jachtgeweer c.a. adviseer ik U ingevolge desbetreffend overleg met de Minister van Justitie om de desbetreffende regeling en vergunningsaanvraag (waarvoor over de gegevens van het wapen moet worden beschikt) dadelijk na Uw aankomst op Bonaire met de Gezaghebber van het Eilandgebied op te nemen, aangezien verondersteld moet worden dat gezien de nog resterende korte spanne tijds voor Uw vertrek geen voldoende tijd meer zal zijn e.e.a. per correspondentie geheel af te handelen. In verband daarmee heb ik doordruk van Uw genoemde brief reeds aan de Gezaghebber van Bonaire doen toekomen met gelijke suggestie.

De Gouverneur van de Nederlandse Antillen,

SHIPPER'S STATEMENT.

(to be completed in quadruplicate)

This is to certify that the contents of the consignment covered by

Air Waybill No. 026-3-341745

are properly described by name and are packed, marked and labelled and are in proper condition for carriage by air according to the regulations governing the transportation of restricted articles by air, as published by International Air Transportation Association (IATA), and to all applicable carrier and governmental regulations.

This consignment is within the limitations proscribed for

PASSENGER aircraft (cross out one.)
CARGO aircraft

1-9-69

(Date)

FROM
SMITHSONIAN INSTITUTION
U.S. NATIONAL MUSEUM
WASHINGTON, D.C. 20560

(Name and address of shipper or his authorized agent)

G. Shaver

(Signature)

SI-15
Rev. 11-1-66

SMITHSONIAN INSTITUTION
Authorization of Official Travel
(See Instructions on Reverse)

FISCAL DIVISION USE	
Authorization No.	SI 307
Authorization Date	150 1/6/69
Appropriation or Fund	150330-000-3370-00-210

1. NAME, TITLE, AND UNIT OF PERSON REQUESTING TRAVEL

DR. ALEXANDER WETMORE
Research Associate
Dept. of Vertebrate Zoology

2. OFFICIAL STATION
IDENTIFY Washington, D.C.
DEPARTING Jan. 27, 1969
RETURNING approx March 10

3. STATUS OF TRAVELER:
 SI EMPLOYEE
 IDENTIFY _____

4. ACTIVITY CHARGEABLE
50330-3370

5. TRAVEL REQUESTED (ITINERARY, DATES, PURPOSE, AND SPECIAL AUTHORIZATION(S) REQUIRED)

Itinerary: Washington, D.C. to Curacao and return to Washington, D.C.

Purpose: To carry on research under Grant # 50330

6. METHODS OF TRAVEL
 Common Carrier (Identify) Air
 Government-owned Vehicle
 Private Vehicle
 Other (Identify) _____

7. NUMBER OF TRANSPORTATION REQUEST FORMS (SF-1169) REQUIRED

8. ESTIMATED COSTS (ROUND TO NEAREST DOLLAR)

Transportation.....	\$	<u>266.00</u>
Subsistence		
Per Diem _____ days at \$ _____ per day.....	\$	<u>700.00</u>
Miscellaneous Expenses... Car Hire... 30 Days @... \$8.00 per day.....	\$	<u>240.00</u>
Misc.		<u>60.00</u>
TOTAL.....	\$	<u>1,266.00</u>

9. SIGNATURE OF REQUESTER
Alexander Wetmore
Date January 6, 1969

10. SIGNATURE AND TITLE OF AUTHORIZING OFFICER
Detty J. Morgan
Asst. Treasurer
Date 1-6-69

4 Januari 1969

Zijne Excellentie
E. Morkos
Gezaghebber van het Eilandgebied Bonaire
Kralendijk, Bonaire
Nederlandse Antillen

Excellentie:

Ondergetekende, Alexander Wetmore, Wetenschappelijk Onderzoeker en voormalig Hoofd ("Secretary") van de Smithsonian Institution te Washington (tevens Trustee van de National Geographic Society en Ondervoorzitter van haar Committee for Research and Exploration, Lid van het American Committee for International Wildlife Protection en van diverse andere wetenschappelijke en beschermingsorganen) heeft de eer Uwe Excellentie hierbij mede te delen dat hij voornemens is omstreeks 1 Februari a.s. enige weken op de plantage Slagbaai door te brengen.

Van die gelegenheid zou hij gaarne gebruik maken om ten behoeve van de "United States National Museum" vogels voor wetenschappelijk onderzoek te verzamelen in Slagbaai en elders op Bonaire. Bij deze wendt hij zich tot Uwe Excellentie met het beleefd verzoek hem toestemming te verlenen een beperkt aantal vogels (5 à 6 exemplaren van elk, uitgezonderd de Flamingo) te verzamelen en uit te voeren en in verband hiermede hem tevens toe te staan een jachtgeweer, ammunitie en verdere benodigdheden op Bonaire in te voeren en te gebruiken.

Met gevoelens van hoogachting,

Beschrijving van ammunitie:

1 doos (totaal 25 kardoezen) 16 caliber, diverse last, Nr. 6 tot 10 hagel
2 dozen (" 50 ") .410 " , Nr. 12 hagel
2 " (" 100 ") .32 " , Nr. 12 "
2 " (" 100 ") .22 " , Nr. 12 "

(English description)

1 box (total 25 shells) 16 gauge assorted loads, no. 6 to no. 10 shot
2 boxes (" 50 ") .410 " , no. 12 shot
2 " (" 100 ") .32 # , no. 12 shot
2 " (" 100 ") .22 " , no. 12 shot

For use in collecting birds for scientific specimens.

Beschrijving van ammunitie:

1 doos (totaal 25 kardoezen) 16 caliber, diverse last, Nr. 6 tot 10 hagel
2 dozen (" 50 ") .410 " , Nr. 12 hagel
2 " (" 100 ") .32 " , Nr. 12 "
2 " (" 100 ") .22 " , Nr. 12 "

(English description)

1 box (total 25 shells) 16 gauge assorted loads, no. 6 to no. 10 shot
2 boxes (" 50 ") .410 " , no. 12 shot
2 " (" 100 ") .32 # , no. 12 shot
2 " (" 100 ") .22 " , no. 12 shot

Speciaal voor vogeljacht voor wetenschappelijk onderzoek.

1 16 gauge double-barrel
Shotgun, Beretta no. 605
(with 3 special reducing chambers
for 410, .32 and .22 shells)
Weight 3.5 Kilos

Ammunition-

- 1 box (25 shells) 16 gauge
assorted loads - no. 6 to no. 10 shot
- 2 boxes (50 shells) no. 410 gauge
no. 12 shot
- 2 boxes (100 shells) .32 calibre
loaded with no. 12 shot
- 2 boxes (100 shells) .22 calibre
loaded with 12 shot

3.6 Kilos

For use in collecting birds
for scientific specimens

Model A.

EILAND Curaçao/Bonaire

Aanvraag om een consent voor invoer/doorvoer 1)

ingevolge het „Vuurwapenbesluit” 1930 (P.B. 1930, No. 3), zoals laatstelijk gewijzigd bij P.B. 1952, No. 134.

VRAGEN	ANTWOORDEN
Naam, voornamen, beroep en woonplaats van de aanvrager:	Wetmore, Alexander - Bioloog p/a. Smithsonian Institution Washington, D.C. 20560
Omschrijving, ook hoeveelheid, der voorwerpen, waarvoor dit consent wordt aangevraagd:	1 16 cal. dubbelloops geweer Beretta nr. 605, met 3 speciale reductiebuiszen voor .410, .32 en .22 caliber. 275 kardoezen (zie bijgaande lijst)
Gewicht van de voorwerpen (netto) in K.G.:	Geweer 3.5 K.G. Ammunitie 3.6 K.G.
(c.q.) Plaats en land van herkomst der voorwerpen:	Washington, D.C., V.S.A.
(c.q.) Plaats en land van bestemming der voorwerpen:	Curaçao/Bonaire - retour Washington, D.C.
Omschrijving van de route, van de wijze en van de tijd van het vervoer en c.q. begin- en eindpunt van het vervoer:	Luchtvracht Washington-Curaçao omstreeks 15 Januari 1969 van beginpunt (Washington)
Naam, voornamen, beroep en woonplaats van degene, aan wie de voorwerpen zullen worden geadresseerd, zo die er is, of voor wie zij bestemd zijn:	Wetmore, Alexander - Bioloog. p/a. Zeppenfeldt, Hoopstr. 20A, Willestad; woensd. 21 Jan. 1969 aankomst 27 Jan. 1969.
Is de geadresseerde, zo die er is, of de persoon voor wie zij bestemd zijn, of anders de aanvrager bevoegd de voorwerpen voorhanden te hebben? Zo ja, op welke grond?	Aanvrager bevoegd op grond van + 65 jaar ervaring.
(c.q.) Van wie zijn die voorwerpen afkomstig?	Eigendom Smithsonian Institution, Washington, D.C., V.S.A.
(c.q.) Doel van het vervoer:	Wetenschappelijk onderzoek vogels van Bonaire.
Keuze van een bepaalde woonplaats op het eiland:	Plantage Slagbaai.
Voor welk gebruik zijn de voorwerpen bestemd?	Wetenschappelijk onderzoek vogels van Bonaire.
Welke nadere toelichting wenst de aanvrager ter motivering van zijn aanvraag te geven?	Het jachtgeweer en ongebruikte ammunitie zullen worden uitgevoerd in Maart 1969.

2)

Washington, D.C. 3, de 3 Januari 1969 4)

Alexander Wetmore 5)

- 1) Invullen: invoer, doorvoer of uitvoer.
- 2) Open ruimte voor vragen, welke het Plaatselijk Hoofd van Politie wenst te stellen.
- 3) Eiland van invulling.
- 4) Datum van invulling.
- 5) Handtekening van de aanvrager.

PAN AM 026-3-341745
GBL - C-940 1146

FROM
SMITHSONIAN INSTITUTION
U.S. NATIONAL MUSEUM
WASHINGTON, D.C. 20560

Weight of Beretta ^{with pump} ~~1 1/2 no. box~~ 3 1/2 Kilo

ammunition 8 lbs. = 3.6 Kilo

gun oil -

gun grease

add 50 32 am }
50 22 shot }

~~Handwritten scribbles and marks in the top right corner.~~

KLM flights from Miami, daily except Thursday: Lv. Miami 1:40 pm

via Kingston

Arr. Curacao 6:20 pm

or return: Lv. Curacao 11:15 am; arr. Miami 3:55 pm, also via Kingston

Round trip fare Washington-New York- Willemstad - Miami - Washington

tourist \$202.50; first class \$403. Excess baggage rate \$2.12 per kilo.

= \pm \$1.96 per pound.

I think they must have forgotten
to include the Miami - Washington
fare in this, as there is too
much difference between
this and Parlem to be correct.

202.50

266.

30k = 66 k
35 = 6.5
1 = 2.2

.212	
45	
1060	23/21229
248	198
9540	140
	132
	80

Pan American Airways also have flights Miami-Willemstad, via San Juan. The round trip fare is \$266. tourist and \$400.70 first class. Baggage allowance tourist is 44 lbs.; excess baggage rate, either class, is \$1.06 per pound. Air freight rate is 44¢ per pound, and they suggest you allow ~~two~~ weeks for delivery at this time of year. It has been running 10 days, so 2 weeks should be ample.

We could go from Dulles any day, including Sunday: lv. Dulles 10:15 am; arr. San Juan 2:45 pm; lv. San Juan 10:30 pm; arr. Willenstad 11:45 pm. Return: Lv. Willemstad 9 am; arr. San Juan 10;10 am; lv. S.J. 12 noon; arr. Miami 1:20 pm.

The round trip fare of \$266. given is Washington-Curacao-Washington, whether we go or come via Miami. I did not make inquiry as to departure times in going via Miami, that would be from National Airport on National Airlines. I am really very leery of going via Miami on account of highjacking to Cuba! It would be better to return via Miami.

does PAA have flights Miami-Wellington
or Helad Miami ^{daily*}

What is fare W'ton Wellington via S. Juan

tourist	\$ 266. ⁰⁰	rd. trip	44
first class.	\$ 400. ⁷⁰	" trip	30 lbs

What is excess baggage rate? ^{\$ 1.06 per lb. extra for tourist}

PAA

Miss Oglesby

^{daily} Depart 9 am

SJ 10:10 R 292

Fl 452 - SJ 12 noon

arr Miami 1:20.

return via Miami the ^{round trip} fare would be

air 44¢

Pan Am. has a flight from Washington to Curacao
via San Juan, daily, incl. Sunday
Lv. Wash 10:15 am.

Arr. San Juan 2:45 pm.

Lv. " 10:30 "

Arr. Wallersted 11:45 pm.

Or, you can catch the same flight out of N.Y. at
5 pm, arr. W'sted 11:45 pm.

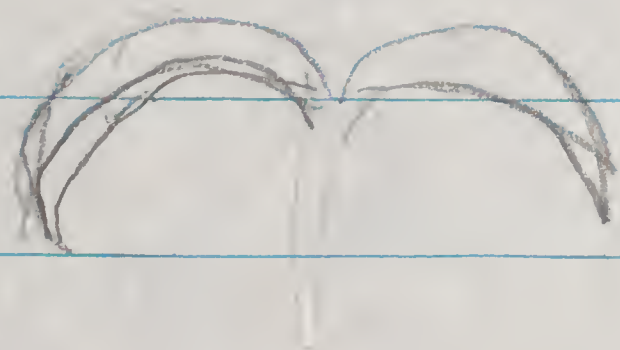

KLM has daily flights, ^{including Sundays.} from New York
to Curacao - Aruba.

Lv. N.Y. 4:15 pm. daily

Monday flights are direct nonstop to Cur., arr. 9:45.

Friday " via Aruba - arr. Cur. 10:50.

Miss Helena Weiss
Registrar

December 19, 1968

A. Wetmore

Confirming discussion with your office by telephone, it is planned that I make ~~an~~ official visit to Curaçao and adjacent islands in the Netherlands Antilles on behalf of the Smithsonian Institution, from about January 24 through the month of February.

According to present plan, my work will be concerned especially with a detailed study of the birdlife of the island of Bonaire. This study is part of my general investigation and research on the ornithology of tropical America.

In this connection I ask that my official passport be validated to cover this travel. At the same time I would appreciate an official letter from the Smithsonian Institution as recommendation, whenever needed, to local authorities.

I will be accompanied by Mrs. Wetmore who will assist in the work in the field.